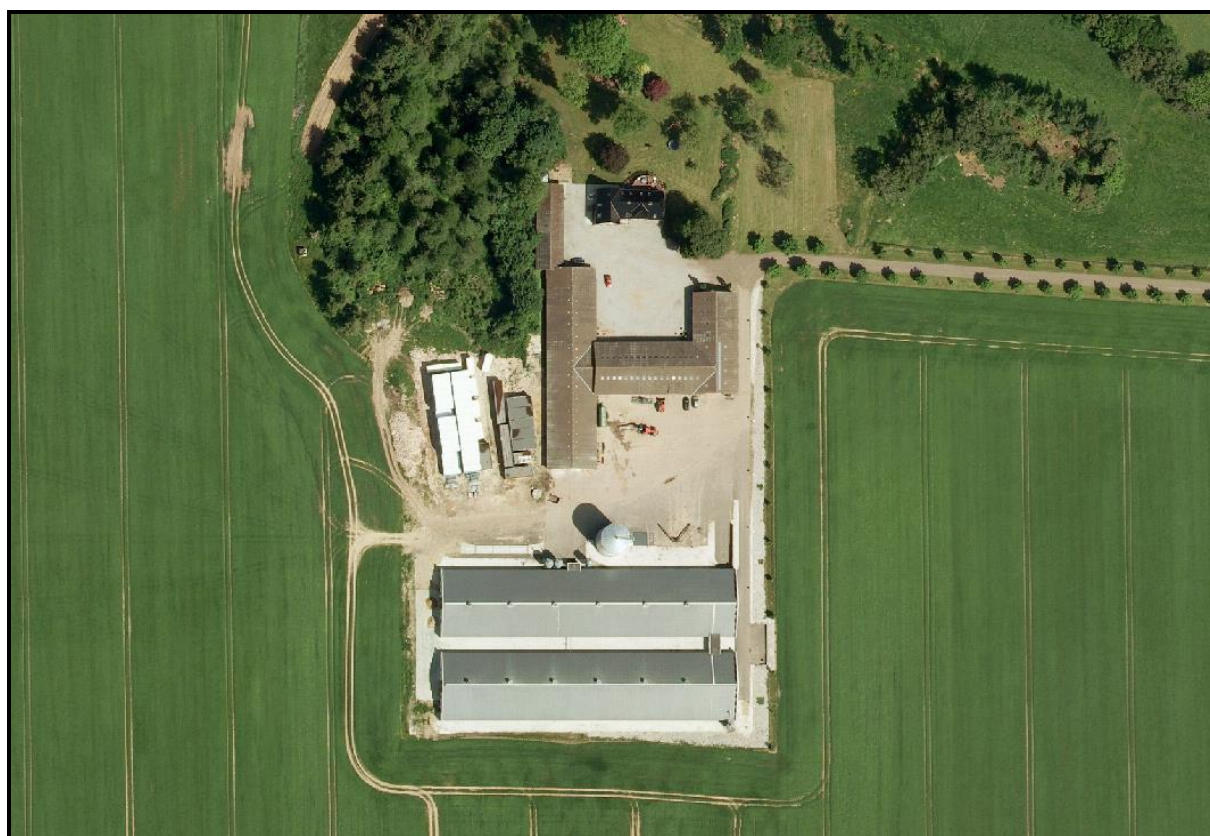


§ 12 Miljøgodkendelse
af
rugeægsproduktionen
på Kirkeskovvej 85, 8450 Hammel



Godkendelsesdato den 6. maj 2013

Registreringsblad

Landbrugets navn og beliggenhed	Hasagergård, Kirkeskovvej 85, 8450 Hammel
Matrikel nr.	1a Hasagergård, Skjød
CVR. nr.	47523257
P-nr.	1001898222
Ejendoms nr.	7100006111
Ejer af ejendommen	Lars Rasmussen Kirkeskovvej 85 8450 Hammel Telefon: 40461953
Driftsansvarlig	Lars Rasmussen Kirkeskovvej 85 8450 Hammel Telefon: 40461953
Brugstype	Rugeægsproduktion
Skema nummer og versionsnummer	24300 version 7, den 23. februar 2013
Godkendelsesbetegnelse	§ 12 godkendelse
Tilsynsmyndighed	Favrskov Kommune
Sagsbehandler	Lene Højlund
Godkendelses dato	6. maj 2013
Næste revurdering	2021

Indholdsfortegnelse

1. Baggrund for godkendelsen	5
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse.....	5
1.2 Ikke teknisk resumé	5
2. Vilkår for afgørelsen	10
2.1 Gyldighed	10
2.2 Nyt byggeri	10
2.3 Husdyrholdet og staldindretning	10
2.4 Ventilation	11
2.5 Fodring	11
2.6 Energi- og vandforbrug	11
2.7 Gødningsproduktion og – håndtering.....	11
2.8 Forurening og gener fra husdyrbruget	12
2.9 Påvirkning fra arealerne og udbringning af husdyrgødning	12
2.10 Driftsforstyrrelser og uheld.....	14
2.11 Egenkontrol	14
3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	16
3.1 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger, afstandskrav m.v.	16
3.2 Placering i landskabet.....	17
4. Husdyrhold, staldanlæg og drift	19
4.1 Husdyrhold og staldindretning	19
4.2 Ventilation	20
4.3 Fodring	20
4.4 Energi- og vandforbrug	22
4.5 Spildevand og regnvand	23
4.6 Affald, olie, og kemikalier	25
4.7 Egenkontrol og dokumentation	26
4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld	27
4.9 Husdyrbrugets ophør	28
5. Gødningsproduktion og - håndtering	29
5.1 Gødningstyper og mængder	29
5.2 Flydende husdyrgødning	30
6. Forurening og gener fra husdyrbruget	31
6.1 Lugt	31
6.2 Fluer og skadedyr	32
6.3 Støj fra anlæg og maskiner	33
6.4 Transport.....	34
6.5 Støv.....	35
6.6 Lys.....	36
7. Bedriftens påvirkning af natur og miljø	37
7.1 Oversigt over bedriftens udbringningsarealer	37
7.2 Grundvand	38
7.3 Vandløb og søer.....	43
7.4 Vandoplunde.....	44
7.5 Ammoniak og natur	50
7.6 Arter med særlige beskyttelseskrav (BILAG IV arter m.m.).....	54
7.7 Fredede fortidsminder m.v.	55

7.8 Konsekvensvurdering.....	56
8. Bedste tilgængelige teknik	56
9. Alternative løsninger og 0-alternativet	59
9.1 Alternative løsninger	59
9.2. 0-alternativet	59
10. Generelle forhold	60
10.1 Meddelelse af miljøgodkendelse af husdyrbruget Kirkeskovvej 85	60
10.2 Meddelelsespligt - arealer og ejerforhold.....	61
10.3 Tilsyn og retsbeskyttelse.....	61
10.4 Revurdering af miljøgodkendelse	61
10.5 Gyldighed	62
10.6 Offentliggørelse	62
10.7 Klagevejledning	65
11. Lovgrundlag og vejledninger	68
Bilag 1: Fosforrisikoanalyse	69
Bilag 2: Uddrag af Miljøstyrelsens Notat om Sædskifter og referencesædskifter af 27.06.07	81
Bilag 3: Placering af anlægget	83
Bilag 4: Situationsplan.....	84
Bilag 5: Tegninger af stald	85
Bilag 6: Placering af udbringningsarealer og transportveje	86
Bilag 7: Ansøgers BAT-redegørelse	88
Bilag 8: Ansøgers beredskabsplan	92
Bilag 9: Naturvurdering	103
Bilag 10: Placering af markstak - marker med vilkår	113

1. Baggrund for godkendelsen

1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse

Denne miljøgodkendelse fastsætter de vilkår, der skal gælde for fjerkræbruget på landbrugsejendommen matr. nr. 1a Hasagergård, Skjød, Kirkeskovvej 85, 8450 Hammel.

Godkendelsen er betinget af at vilkårene overholdes.

Godkendelsen omfatter miljøgodkendelse af anlægget på Kirkeskovvej 85, 8450 Hammel og produktionen med CHR nr. 32765297. Miljøgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede arealer under den samlede bedrifts CVR nr. 47523257.

Vilkårene i denne godkendelse sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget på Kirkeskovvej 85, 8450 Hammel kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora, fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af godkendelsen har Favrskov Kommune lavet en miljøteknisk redegørelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår.

Udkastet til miljøgodkendelse er udarbejdet på baggrund af ansøgning nr. 24300, version 7 indsendt den 23. februar 2013.

Miljøgodkendelsen vedrører etablering og drift i forhold til Husdyrgodkendelsesloven. Det er vigtigt at understrege, at tilladelse og godkendelse, der vedrører anden lovgivning, skal indhentes særskilt.

1.2 Ikke teknisk resumé

Ansøgningen

Favrskov Kommune har den 16. september 2011 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen Kirkeskovvej 85, 8450 Hammel. Der er tale om en rugeægproduktion. Da husdyrproduktionen overstiger 40.000 stipladser til æglæggende høns er der krav om § 12 miljøgodkendelse.

Produktionen

Der søges om udvidelse af dyreholdet på ejendommen fra 19.500 årshøns, rugeæg, 8 ammekøer (over 600 kg) og 20 slagtedyre (0 mdr. -slagtning) svarende til 130,5 DE (dyreenheder) til 37.366 årshøns, rugeæg og 25 får m. lam svarende til 228,7 DE efter nuværende omregningsfaktorer for dyreenheder.

Bygninger og beliggenhed

I forbindelse med udvidelsen opføres der en stald svarende til de to eksisterende hønsestalde. Stalden placeres umiddelbart syd for de eksisterende stalde. Den nye stald vil blive på cirka 2.400 m² og med en maksimal højde på 8 meter og dermed samme størrelse som eksisterende stalde. Den nye bygning vil ligge cirka 0,5-1 meter højere i terrænet end de eksisterende bygninger, på grund af terrænforskelle. Den nye stald opføres parallelt med eksisterende stalde med den østlige gavl mod Kirkeskovvej i materialer svarende til de to eksisterende stalde. Gavl og sider på stalden opføres i lysegrå elementer. Taget opføres i mørkegrå plader.

Den eksisterende kornsilo skal forhøjes med 4 ekstra ringe svarende til 4 meter. Derudover vil der blive bygget et nyt maskinhus på maksimalt 28 meter x 120 meter og med en højde på cirka 11 meter. Maskinhuset vil blive placeret vest for staldene. Det nye maskinhus vil blive opført i farver og materialer, der harmonerer med staldbygningerne.

Ejendommens bygninger ligger i det åbne land cirka 4,5 kilometer syd for Laurbjerg og cirka 1 kilometer nord for Skjød. Den nye stald og det nye maskinhus placeres i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger. I en radius på cirka 500 meter omkring ejendommen er der tæt træbevoksning, som skjuler indsigt til ejendommen fra nordlig - og vestlig retning.

I forhold til placering af nyt staldbyggeri ligger ejendommen i et område der i Kommuneplan 09 for Favrskov Kommune er uden særlige bindinger eller arealudlæg. Omkring anlægget er et område udpeget som område med særlig landskabelig interesse. Dette område strækker sig fra umiddelbart nord for staldanlægget, via et område cirka 800 meter vest for til cirka 500 meter syd for staldanlægget. Der er foretaget en konkret vurdering af det pågældende projekts indplacering i landskabet.

Det er Favrskov Kommunes vurdering at byggeriet kan placeres som angivet uden væsentlig påvirkning af det konkrete landskabs særlige karakter.

Arealer og husdyrgødning

Til bedriften er der 490 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer. Alle udbringningsarealer ligger i Favrskov Kommune.

Ansøger ønsker enten at have mulighed for at udbringe husdyrgødningen uforarbejdet eller at levere husdyrgødning til biogasanlæg og modtage afgasset gylle. Der er derfor ansøgt om en fleksibilitet i miljøgodkendelsen med hensyn til hvilke typer organisk gødning, der udbringes på arealerne. Der er udbringes desuden svinegylle fra andre bedrifter. Det gennemsnitlige dyretryk i ansøgt drift bliver maksimalt 1,4 dyreenheder per hektar.

Lugt

Den nye hønsestald placeres syd for de eksisterende hønsestalde. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er ejendommen Kirkeskovvej 60, som er beliggende cirka 350 meter sydøst for staldanlægget. Nærmeste samlede bebyggelse er Skjød, som ligger cirka 1 kilometer syd for staldanlægget. Nærmeste byzone er Laurbjerg, som ligger cirka 4,5 kilometer væk.

Konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse er beregnet til 630 meter. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes, at være til gene for omkringboende.

Anlægget overholder de lovbestemte lugtgenegrænser for nærmeste enkelt bolig, samlet bebyggelse og by.

Bedste tilgængelige teknik

BAT-kravene er overholdt for det ansøgte projekt. De overholdes bl.a. ved nedsatte mængder af protein i foderet og nedsatte fodermængder.

Natur og Ammoniak

Den samlede emission fra anlægget er beregnet til 8.120 kg N/år

Meremissionen fra anlægget er beregnet til 1.278 kg N/år

Natura 2000

Anlæg

Nærmeste EF-habitatområde *Bjerre skov og Haslund skov* (H229) er beliggende cirka 8,2 kilometer NØ for anlægget. Grundet den store afstand vurderer kommunen, at der ikke er risiko for påvirkning af habitatområdet fra det pågældende anlæg.

Udbringningsarealer

Nærmeste EF-habitatområde *Bjerre skov og Haslund skov* (H229) er beliggende cirka 6,8 kilometer fra nærmeste udbringningsareal i Favrskov Kommune. Grundet den store afstand fra nærmeste udbringningsareal vurderer kommunen, at der ikke er risiko for påvirkning af habitatområdet som følge af udbringning af husdyrgødning.

§ 7 naturtyper:

Anlæg

Afstanden fra anlægget til nærmeste § 7 areal, iht. Husdyrgodkendelsesloven, er cirka 2,4 kilometer. Grundet den store afstand fra anlægget vurderes § 7 arealet ikke at blive påvirket af ammoniak fra anlægget.

Udbringningsarealer

Afstanden fra § 7 areal iht. Husdyrgodkendelsesloven til nærmeste udbringningsareal i Favrskov Kommune er cirka 25 m. Der vurderes ikke at være merdeposition > 1 kg N/ha/år.

§ 3 beskyttet natur og ammoniakfølsomme skove:

Anlæg

Der ligger 23 naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 inden for 1000 meter fra anlægget, heraf er 10 af dem søer. Derudover er der 4 ammoniakfølsomme skove. Eftersom alle ammoniakberegningerne viser en merdeposition på under 1 kg N/ha/år (højeste merdeposition er på 0,2 kg N/ha/år i nærmeste mose samt 3 skove) overholdes krav om maksimal merdeposition på 1 kg N/ha/år.

Udbringningsarealer

Der er 2 § 3 beskyttede overdrev (hvoraf det ene er beskrevet under § 7 naturtyper) samt 3 § 3 beskyttede enge grænsende op til udbringningsarealer. Derudover er der 4 ammoniakfølsomme skove.

Der stilles ikke vilkår ift. naturområderne og skovene eftersom merdepositionen som følge af udbringning af husdyrgødning vurderes at være < 1 kg N/ha/år.

Særligt beskyttede arter – bilag IV arter

Der forekommer en registrering af spidssnudet frø i sø beliggende 300 m fra anlægget og grænsende op til udbringningsareal 402-1. Arten vurderes ikke, at blive påvirket af den pågældende landbrugsdrift.

Grundvand

Alle udbringningsarealer ligger i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Størstedelen af arealerne er beliggende helt eller delvist i nitratfølsomme indvindingsområder.

Der er ikke udarbejdet indsatsplan til beskyttelse af drikkevandet for de områder, hvor udbringningsarealerne ligger. Langt størstedelen af arealerne er beliggende i indsatsområder, der er kortlagte. Ved udbringningsarealer, der er beliggende i kortlagte indsatsområder og nitratfølsomme indvindingsområder, stilles der krav om, at nitratudvaskning maksimalt må være svarende til udvaskning fra plantebrug.

Nogle af udbringningsarealer ligger nær drikkevandsboringer. Nærmeste almene indvindinger er Haxholm Vandværk og Houbjerg Vandværk, som ikke vurderes at blive påvirket af det ansøgte. Derudover er der et enkelt udbringningsareal ved Hadsten Vandværks boringer på Bavnehøjvej. Da udvaskningen reduceres og er svarende til plantebrug, vurderes det at disse boringer ikke bliver yderligere påvirket ved det ansøgte.

Det ansøgte overholder bekendtgørelsens krav i forhold til grundvand.

Vandoplunde

Bedriftens udbringningsarealer udgør 490 ha. Alle udbringningsarealerne afvander til Randers Fjord via Gudenåens vandløbssystemer. Randers Fjord er kendetegnet ved at være sårbar overfor tilførsel af både fosfor og kvælstof.

164 ha af arealerne afvander via Tange Sø. Afvandingen til Tange. Cirka 13 ha af arealerne er beliggende inden for oplandet til Søbygård Sø. Begge søer er sårbare overfor tilførsel af fosfor.

Kvælstof til Randers Fjord:

Den gennemsnitlige udvaskning af kvælstof fra rodzonen er i ansøgt drift beregnet til 48 kg N/ha/år. Det generelle beskyttelsesniveau overholdes, da der i ansøgt drift må være maksimal udvaskning på 54,7 kg N/ha/år.

Fosfor til Randers Fjord, Tange Sø og Søbygård Sø:

Det maksimale tilladte fosforoverskud er beregnet til 28,1 kg P/ha/år. Bedriftens fosforoverskud er beregnet til 17,8 kg P/ha/år. Lovens krav er dermed overholdt. På særlige risikoarealer er der stillet vilkår om 10 meter randzoner og kørselsretning.

Det er Favrskov Kommunes vurdering, at projektet ikke i kumulation med andre projekter eller i sig selv kan være til skade for eller til hinder for opnåelse af gunstig bevaringsstatus for *Naturbeskyttelsesområde nr. 14*,

Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord eller vandplanens miljømål "god økologisk tilstand" for Randers Fjord, Tange Sø og Søbygård Sø.

Alternativer – herunder 0 alternativet

0-alternativet er ingen ændring og videreførelse af den nuværende produktion.

Samlet vurdering

Det er Favrskov Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må **ikke** ske ændringer i dyreholdet, stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsarealer, aftalearealer eller lignende før ændringen er anmeldt og godkendt af tilsynsmyndigheden.

2. Vilkår for afgørelsen

2.1 Gyldighed

- 2.1.1 Udvidelsen skal være påbegyndt inden 2 år fra godkendelsens ikrafttræden. Er byggeriet og udvidelsen ikke fuldt gennemført indenfor 3 år, vil godkendelsen kun gælde for den produktion, der ved udløbet af de 3 år eller i løbet af de 3 år er registreret på ejendommen, under forudsætning af at byggeriet jævnfør vilkår 2.2.1 er opført. Ejeren skal underrette tilsynsmyndigheden, såfremt besætningens størrelse 3 år efter godkendelsesdatoen ikke har nået den godkendte størrelse. Vilkårene i denne godkendelse, er gældende fra den dag godkendelsen tages i brug, ved at dyreholdet udvides.
- 2.1.2 Dyreholdet må først øges når tilhørende bygningsmasse og teknologier er etableret.

2.2 Nyt byggeri

- 2.2.1 Den nye stald, det nye maskinhus og ændring af eksisterende silo skal placeres, udformes og dimensioneres som angivet i bilag 4 og oplyst i ansøgningen.
- 2.2.2 Højden af den nye stald inklusive sokkel må ikke overstige 10 meter i forhold til det terræn, hvor eksisterende stalde er.
- 2.2.3 Højden af den eksisterende silo, der forhøjes, må ikke overstige 21 meter i forhold til terræn.
- 2.2.4 Højden af det nye maskinhus må ikke overstige 11 meter i forhold til terræn.

2.3 Husdyrholdet og staldindretning

Årsproduktion

- 2.3.1 Godkendelsen omfatter en rugeægsproduktion samt får bestående af et dyrehold på maksimalt 37.366 årshøner og 25 moderfår med lam.
- 2.3.2 Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten i skema med ” *Fordeling af dyr på stald i ansøgt drift*” i den miljøtekniske redegørelse i afsnit 4.1 side 19.

2.4 Ventilation

- 2.4.1 Ventilationsafkast og staldventilatorer skal rengøres og justeres jævnligt og mindst i forbindelse med hver tømning af en stald, for at forebygge lugt- og støjgener.

2.5 Fodring

Høner

- 2.5.1 Der skal anvendes fytase og fasefodring.
- 2.5.2 Korrektionsfaktor for kvælstof må maksimalt være 0,76 beregnet efter følgende formel:
Korrektionsfaktor for kvælstof = ((kg foder pr. årshøne x protein pct. i foder x 0,16) - (kg æg pr. årshøne x 1,81) - (kg tilvækst pr. årshøne x 2,88)) / 104,2.
- 2.5.3 Korrektionsfaktor for fosfor må maksimalt være 0,90 beregnet efter følgende formel:
Korrektionsfaktor for fosfor = ((kg foder pr. årshøne x fosfor pct. i foder) - (kg æg pr. årshøne x 0,2) - (kg tilvækst pr. årshøne x 0,67)) / 24,2.

2.6 Energi- og vandforbrug

Energiforbrug

- 2.6.1 Der skal på ejendommen udarbejdes en energirapport af et energiselskab eller konsulent, hvor de nuværende og planlagte energiforbrugende processer i bedriften gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og eventuelle konkrete energispareforslag. Rapporten skal udarbejdes inden byggeriet påbegyndes.

2.7 Gødningsproduktion og – håndtering

Fast gødning

- 2.7.1 Mindst 20 % af husdyrgødningen skal køres direkte ud fra stald og nedpløjes. Alternativt leveres direkte til biogasanlæg.
- 2.7.2 Markstak må ikke placeres nærmere end 300 meter fra nabobeboelse
- 2.7.3 Markstak må ikke placeres nærmere end 300 meter fra vandindvindingsboringer
- 2.7.4 Markstak må ikke placeres nærmere end 15 meter fra 4 skove og et overdrev. Det er angivet i Bilag 10, hvor markstak ikke må placeres.

2.8 Forurening og gener fra husdyrbruget

Støj fra anlæg og maskiner

2.8.1 Husdyrbrugets bidrag til støjniveauet må ikke overstige følgende grænseværdier, målt ved nabobeboelser, markarbejdet er ikke omfattet:

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Mandag – fredag	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	ref. tid 8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	ref. tid 7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	ref. tid 8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	ref. tid 1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	ref. tid ½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Fluer, skadedyr og døde dyr

2.8.2 Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet.

Støv

2.8.3 Silo skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås

Lys

2.8.4 Udendørs pladsbelysning skal være forsynet med bevægelsessensor, der sikre at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen.

2.8.5 Belysning i stalde skal være slukket mellem kl. 23 og 06, med mindre menneskelig aktivitet er påkrævet i stalden.

2.9 Påvirkning fra arealerne og udbringning af husdyrgødning

Mark- og gødningsplan, samt gødningsregnskab

Generelt

2.9.1 Der må kun udbringes husdyrgødning på de ejede og forpagtede udbringningsarealer, der er angivet i bilag 6, (dog jævnfør vilkår 2.9.4).

2.9.2 Der skal på bedriftens ejede og forpagtede arealer anvendes sædskifte S6, hvor mindst 10 % af det dyrkede areal er med frøgræs eller andet sædskifte med udvaskningsindeks på maksimalt 86.

- 2.9.3 Ved scenarie 1, der er beskrevet i afsnit 5.1: Der skal på egne og forpagtede arealer hvert år etableres 3 % efterafgrøder udover de til enhver tid gældende lovpligtige efterafgrøder. Der skal hvert år være minimum 3 % af arealerne i de nitratfølsomme indvindingsområder, som er udlagt med efterafgrøder. De ekstra efterafgrøder skal følge de samme regler, som er gældende for de lovpligtige efterafgrøder.
- 2.9.4 Ved scenarie 2, der er beskrevet i afsnit 5.1: Der skal på egne og forpagtede arealer hvert år etableres 5 % efterafgrøder udover de til enhver tid gældende lovpligtige efterafgrøder. Der skal hvert år være minimum 5 % af arealerne i de nitratfølsomme indvindingsområder, som er udlagt med efterafgrøder. De ekstra efterafgrøder skal følge de samme regler, som er gældende for de lovpligtige efterafgrøder.

Særligt vedr. Randzonenloven:

- 2.9.5 Udbringningsarealernes størrelse skal rettes til efter de lovbestemte arealreduktioner langs vandløb og søer, der følger af Randzonenloven¹. Udbringningsarealernes størrelse skal rettes til efter de lovbestemte arealreduktioner omkring vandværksboringer, der følger af Samleloven for Grøn Vækst². Der skal inden 1 år efter ikrafttræden af denne godkendelse fremsendes en redegørelse for hvordan vilkår 2.9.6 overholdes efter ikrafttrædelse af Randzonenloven. Redegørelsen skal vedlægges et revideret kort, der viser udbringningsarealernes nye afgrænsninger efter Randzonenlovens ikrafttræden.
- 2.9.6 På bedriften må der maksimalt for hvert planår udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til gennemsnitlig:
- 1,39 dyreenheder per hektar
 - 135 kg total N per hektar, og
 - 37 kg P per hektar.

Kvælstof og fosfor

- 2.9.7 På bedriftens ejede og forpagtede arealer må der udbringes husdyrgødning (herunder afgasset biomasse) indeholdende maksimalt 66.230 kg N.
- 2.9.8 Sammensætningen af husdyrgødningen kan ændres i forhold til det ansøgte, hvis mængden af kvælstof, som ikke indgår i gødningsregnskabet (uudnyttet N) ikke overstiger 21.615 kg N.
- 2.9.9 På bedriftens ejede og forpagtede arealer må der udbringes husdyrgødning (herunder afgasset biomasse) indeholdende maksimalt 18.188 kg P.

Nærhed til boring

- 2.9.10 Der må ikke ske påfyldning og vask af sprøjteudstyr nærmere end 50 meter fra markvandingsboringer.

¹ Lov nr. 591 af 14. juni 2011 om randzoner. (Træder i kraft den 1. september 2012)

² Lov om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om planlægning, lov om vandløb og forskellige andre love (Samleloven for Grøn vækst initiativer)

2.10 Driftsforstyrrelser og uheld

- 2.10.1 Ved virksomhedens overdragelse eller ved ophør af virksomhedens aktiviteter skal tilsynsmyndigheden orienteres indenfor en måned.
- 2.10.2 Bedriften skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Ved uheld, der afstedkommer risiko for forurening af miljøet, skal beredskabet straks kontaktes via tlf. 112.
- 2.10.3 Der skal foreligge en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld. Beredskabsplanen skal kontrolleres/revideres mindst 1 gang om året, samt såfremt det viser sig nødvendigt. I tilfælde af uheld skal disse noteres særskilt i logbog.
- 2.10.4 Beredskabsplanens indhold skal være tilgængelig og kendt af gårdens ansatte og øvrige som arbejder på ejendommen og udleveres til indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende. Ved anvendelse af udenlandsk arbejdskraft skal personalet have udleveret en udgave af beredskabsplanen, samt vilkårene for denne godkendelse, i et for dem forståeligt sprog.

Ophør

- 2.10.5 Ved bedriftens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
- Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.

2.11 Egenkontrol

- 2.11.1 Et eksemplar af godkendelsen skal til en hver tid være tilgængeligt på landbruget. Driftspersonalet skal være orienteret om godkendelsens indhold og vilkår.
- 2.11.2 Dokumentation i tilknytning til egenkontrollen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 2.11.3 Dokumentation for overholdelse af godkendelsens vilkår skal registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares på husdyrbruget. Den dokumentation, der skal ligge klar til myndighedens gennemgang i forbindelse med ved miljøtilsyn fremgår af alle nedenstående egenkontrol vilkår.
- 2.11.4 **Besætningens størrelse:**
- Antal dyr på årsbasis af henholdsvis høns og får opgjort pr. planperiode (1. august – 31. juli)

2.11.5 **Sædskifte/gødning:**

- Markplan, gødningsregnskab og ansøgning om støtte efter enkeltbetalingsordningen, samt
- Kvittering for mængde leveret husdyrgødning til biogasanlæg,
- Kvitteringer for modtaget mængde afgasset biomasse med angivelser af N og P indhold fra biogasanlæg

2.11.6 **Arealer:**

- Ajourførte forpagtningsaftaler
- Ajourført kontrakt med biogasanlæg, hvis der leveres til og modtages fra biogasanlæg

2.11.7 **Fodring**

Høner

- antal høner
- kg foder pr. årshøne
- protein % i foder
- fosfor % i foder
- kg æg pr. årshøne
- kg tilvækst pr. årshøne

- Type 2 korrektionsfaktor for kvælstof og fosfor skal fremgå af gødningsregnskab

- Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst en gang årligt, idet der anvendes hjemmeblandet foder.

- Blandeforskrifter for hvert år skal opbevares sammen med de tilhørende indlægssedler

2.11.8 **Bortskaffelse af affald**

- Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal der kunne fremvises en samlet registrering i form af en opgørelse af affaldsmængderne fordelt på affaldstyper og kvitteringer fra de aftagende firmaer.

2.11.9 **El og vandforbrug:**

- Elmåleren skal aflæses 1 gang om året, og forbruget skal føres ind i driftsjournalen.
- Vandmåleren skal aflæses 1 gang om året, og forbruget skal føres ind i driftsjournalen.

2.11.10 **Beredskab**

- Ajourført beredskabsplan

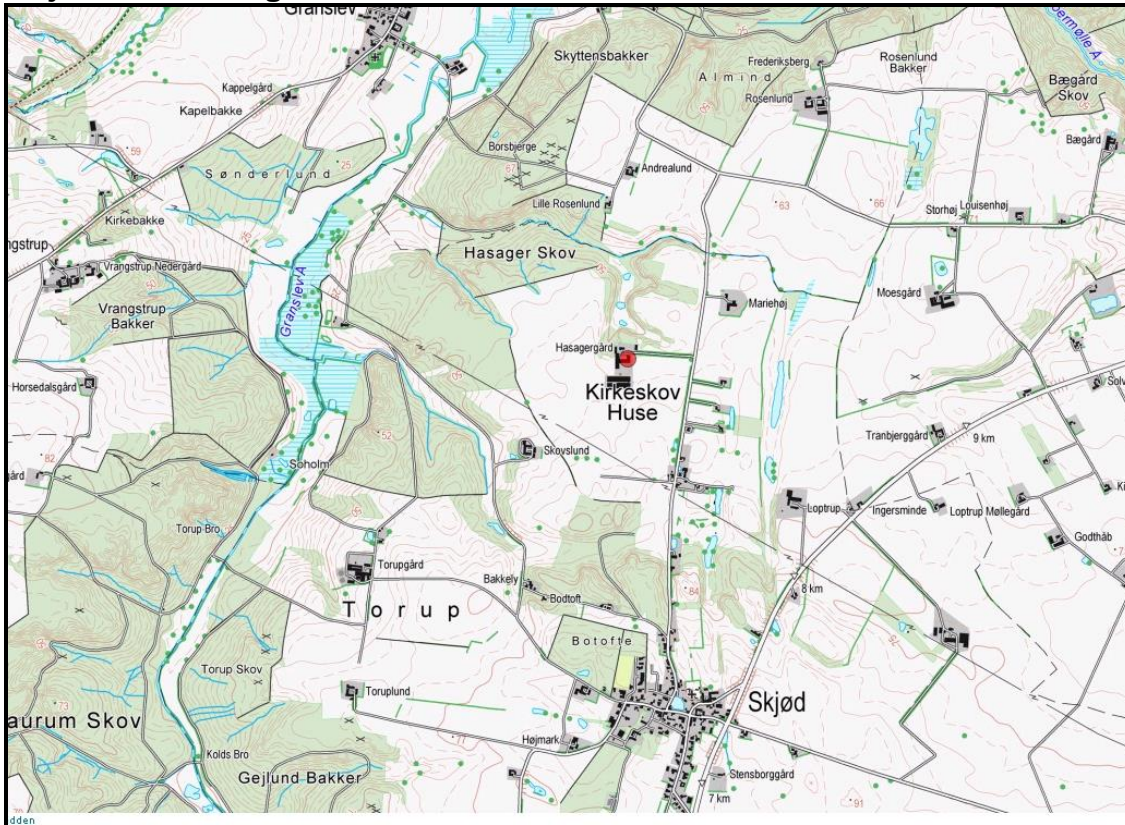
2.11.11 **Uheld og driftsforstyrrelser:**

- Logbog over eventuelle uheld og driftsforstyrrelser

3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

3.1 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger, afstandskrav m.v.

Miljøteknisk redegørelse



Staldanlægget Kirkeskovvej 85, placering ved rød prik.

Afstandskrav efter Husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8, samt husdyrgødningsbekendtgørelsens § 20

	Krav i meter	Målt i meter
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	Ca. 1300 m
Almene vandforsyningsanlæg	50	Ca. 1500 m
Vandløb/dræn/sø	15	Ca. 230 m til lille sø
Offentlig og privat fællesvej	15	Ca. 250 m til Kirkeskovvej
Levnedsmiddelvirksomhed	25	-
Beboelse på samme ejendom	15	Ca. 120 m
Nabo-skel	30	Ca. 250 m til naboskel
Eksisterende eller fremtidigt byzone eller sommerhusområde	50	Ca. 4,5 km (Laurbjerg)
Nabobeboelse	50	Ca. 300 m (Kirkeskovvej 62)

Den ansøgte udvidelse vil være cirka 300 meter fra nærmeste nabobeboelse, Kirkeskovvej 62, der ligger sydøst for staldanlægget. Denne nabobeboelse er på en ejendom med landbrugspligt. Nærmeste område, som er samlet bebyggelse er Skjød, der er beliggende cirka 1050 meter syd for ejendommens anlæg. Skjød er udlagt til "blandet bolig og erhverv" i kommuneplanen. Der er 4,5 kilometer til nærmeste byzone, Laurbjerg.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, klitfredningslinje, strand-, sø-, å- og fortidsmindebesskyttelseslinjer og udenfor kirkebyggelinjer. Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger indenfor skovbyggelinje. Driftsmæssige nødvendige bygninger er ikke omfattet af forbuddet om at der ikke må placeres bygninger indenfor skovbyggelinje. Da det er ansøgte er driftsmæssigt nødvendigt byggeri kræver det ikke dispensation fra skovbyggelinjen.

Alle afstandskrav i henhold til §§ 6 og 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt.

3.2 Placering i landskabet

Miljøteknisk redegørelse

Kirkeskovvej 85 ligger på en moræneflade i et område med spredt bebyggelse og i et let bakket landskab tæt ved et skovbælte, som strækker sig fra Hammel til Lerbjerg. I en radius på cirka 500 meter omkring ejendommen er der tæt træbevoksning, som skjuler indsigt til ejendommen fra nordlig - og vestlig retning. Fra Kirkeskovvej fremstår ejendommen synlig men ikke dominerende. Det skyldes at ejendommen er trukket tilbage fra vejen samtidigt med at bygningerne delvist er skjult af det let bakkede terræn.

I forhold til Kommuneplan 09 er der ingen særlige bindinger eller arealudlæg i nærområdet ved staldanlægget Kirkeskovvej 85. Omkring staldanlægget er et område udpeget som område med særlig landskabelig interesse. Dette område strækker sig fra umiddelbart nord for staldanlægget, via et område cirka 800 meter vest for til cirka 500 meter syd for staldanlægget. En del af område med særlig landskabelig interesse er desuden udpeget som område med særlig geologisk interesse.

Af ansøgningen fremgår det, at der skal bygges en stald svarende til de to eksisterende stalde. Stalden placeres parallelt med og umiddelbart syd for de eksisterende stalde. Den nye stald vil blive på cirka 2.400 m² og med en maksimal højde på 8 meter. Den nye bygning vil ligge cirka 0,5-1 meter højere i terrænet end de eksisterende bygninger, på grund af terrænforskelle. Den nye stald opføres med den østlige gavl mod Kirkeskovvej i materialer svarende til de to eksisterende stalde. Gavl og sider på stalden opføres i lysegrå elementer. Taget opføres i mørkegrå plader.

Den eksisterende kornsilo skal forhøjes med 4 ekstra ringe svarende til 4 meter. Derudover vil der blive bygget et nyt maskinhus på maksimalt 28 meter x 120 meter og med en højde på cirka 11 meter. Maskinhuset vil blive placeret vest for staldene. Det nye maskinhus vil blive opført i farver og materialer, der harmonerer med staldbygningerne.

Ansøger har oplyst følgende om alternative løsninger:

Det har været diskuteret om det var muligt at forlænge bygningerne eller etablere en bygning bag de eksisterende produktionsbygninger. Disse muligheder er dog forkastet, da foderanlæggets streng ved en forlængel-

se af bygningerne ikke har så lang en rækkevidde. Ved en placering af en ny produktionsbygning vest for de eksisterende fungerer logistikken i forhold til æggeindsamling ikke. Den valgte løsning er den optimale for et godt produktionsflow.

Kommunens bemærkninger og vurdering

De ansøgte byggerier vurderes ikke at konflikte med landskabets karakter og kvaliteter.

Placering af den nye staldbygning syd for de eksisterende to stalde og med samme orientering vurderes at være den placering som giver bedst harmoni med det eksisterende byggeri. Ligeledes vil et maskinhus vest for staldene, men parallelt med staldene, samle byggerierne så de fremstår som en samlet enhed.

At siloen forøges med 4 meter i højden vil ikke give en væsentlig ændring på anlæggets landskabelige påvirkning.

Beplantning omkring ejendommen bør i særlig grad være rettet mod at begrænse indsigten fra syd/vest og syd, af hensyn til nærliggende gård syd/vest for Kirkeskovvej 85. Det foreslås her at beplantningen omkring maskinhuset får en karakter af et sammenhængende plantebælte, mens beplantningen omkring den nye staldbygning får et lettere udtryk ved enkelte grupper af træer.

Der er stillet vilkår om placering, udformning og dimensionering af bygninger.

Vilkårene om udformning af bygninger er stillet med henvisning til § 23 punkt 4, idet der skal bygges i tilknytning til det eksisterende anlæg. Derved er der som udgangspunkt ikke opsættende virkning i forbindelse med eventuel klage.

4. Husdyrhold, staldanlæg og drift

4.1 Husdyrhold og staldindretning

Miljøteknisk redegørelse

Produktionens størrelse

Der søges om udvidelse af dyreholdet på ejendommen fra 19.500 årshøns, rugeæg, 8 ammekøer (over 600 kg) og 20 slagtedyre (0 mdr. -slagtning) svarende til 130,5 DE (dyreenheder) til 37.366 årshøns, rugeæg og 25 får m. lam svarende til 228,7 DE.

Staldindretning

Fordeling af dyr på stald i ansøgt drift

Staldafsnit nr. jf. situationsplan, bilag 4	Dyrehold og staldtype	Antal årsdyr	Stipladser	DE
Eksisterende stalde	Årshøne, rugeæg, gulvdrift + gødningskumme, HPR	23.778	28.000	143,24
Ny stald	Årshøne, rugeæg, gulvdrift + gødningskumme, HPR	13.588	16.000	81,86
Får	Får m. lam	25	25	3,57
I alt				228,7

Den nye stald vil blive ca. 2.400 m². Anlægget på Kirkeskovvej 85, Skjød vil bestå af tre produktionsbygninger, hvor der i de to eksisterende også er ægpakkeri samt personalefaciliteter.

I de to eksisterende huse er der 14.000 hønepladser i hver. I den nye bygning er der ikke behov for faciliteter til andet end produktion, hvorfor der i dette hus er 16.000 hønepladser. Dette betyder at der i anlægget samlet vil være 37.366 årshøner incl. 7% haner.

Rugeægsproduktionen foregår efter produktionsprincippet "alt ind - alt ud" med en omtrentlig cyklus som nedenfor:

- hønniker med en vægt på ca. 2 kg (ca. 17 uger) indsættes i alle huse, der er rengjorte og desinficerede.
- der indsættes ca. 7% haner
- de første 4 uger vokser hønnikerne, herefter er de kønsmodne høns og begynder at lægge æg
- hønsene lægger æg i ca. 37 uger, hvorefter de sendes til slagteri
- der er 7 uger med tomgang, hvor staldene rengøres, desinficeres og udtørres før et nyt hold indsættes.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Fordeling af dyr på stalde

Med henblik på overholdelse af forudsætningerne for BAT- og lugtberegningerne er der stillet vilkår om at dyreholdet på ejendommen skal placeres i de stalde og med de vægtintervaller og stipladser (maksimale antal dyr på stald ad gangen), som er angivet i den miljøtekniske redegørelse.

4.2 Ventilation

Miljøteknisk redegørelse

Ventilationen er undertryksventilation med multistepfunktion. Denne form for ventilation er energibesparende.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Kommunen vurderer, at ventilationssystemet med det stillede vilkår ikke giver anledning til gener for de omkringboende.

4.3 Fodring

Miljøteknisk redegørelse

Færdigfoder og korn opbevares i siloer. Dette blandes og distribueres til dyrene i et lukket system.

Ansøger har oplyst følgende:

Til den planlagte produktion skal der bruges ca. 1.846 ton foder. Foderet er blandet af færdigfoder og korn, hvor blandingsforholdet reguleres løbende (fasefodring) for at opnå, at mest muligt af foderet optages af hønen og mindst muligt uudnyttet næringsstof ender i gødningen og dermed i naturen.

Der fordres udelukkende med tørfoder. Indholdet af råprotein varierer afhængig af foderblandingen. Det gennemsnitlige foderforbrug og indhold af råprotein og fosfor forventes at følge normerne.

I ansøgningen er anvendt følgende foderoptimering:

49,5 kg foder/årshøne (normtallet er 53,9) og 13,4 % råprotein (normtallet er 15,3%). Med hensyn til fosfor anvendes 0,52% fosfor, hvilket svarer til normtallet.

Høner

Normtal for HPR-høner, ligger på 53,9 kg foder pr. dyr, 15,3 protein % og 0,52 fosfor %.

Der er valgt et gennemsnitligt niveau af protein på 13,5 protein % samt et foderforbrug på 49,4 kg foder pr. dyr. Foderforbrug og % protein i foderet ligger dermed under normtal. Øvrige parametre er normalt.

I den ansøgte produktion vil hønerne blive fasefoderet. Desuden tilsættes fytase til foderet, derved øger hønerne udnyttelsen af fosfor i foderet.

Ud fra de oplyste forudsætninger i ansøgningen beregnes korrektionsfaktor for henholdsvis kvælstof og fosfor. Formlen svarer til gødningsregnskabet type 2 korrektion. Forudsætninger til beregning af korrektionsfaktorerne fremgår af tabellen nedenfor:

Ansøgning	
Faktor	Værdi
Antal årshøner, HPR	37.366
Kg foder pr. årshøne	49,4
Protein % i foder	13,5
Fosfor % i foder	0,52
Kg æg pr. årshøne	11,9
Kg tilvækst pr. årshøne	2,17
Korrektionsfaktor for kvælstof	0,76 ¹⁾
Korrektionsfaktor for fosfor	0,90 ²⁾

1) Korrektionsfaktor for kvælstof = $((\text{kg foder pr. årshøne prot. pct. i foder } 0,16) - (\text{kg æg pr. årshøne } 1,81) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne } 2,88)) / 104,2$.

2) Korrektionsfaktor for fosfor = $((\text{kg foder pr. årshøne fosfor pct. i foder}) - (\text{kg æg pr. årshøne } 0,2) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne } 0,67)) / 24,2$.

Fårehold

Der foretages ikke fodertiltag for fåreholdet. Indhold af N og P i fåregødningen er dermed beregnet ved brug af normtal.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Opbevaring

Kommunen vurderer at opbevaring af foderstoffer i tætte siloer reducerer støv, spild og tilhold af skadedyr. Samtidig spares energi til tørring af korn.

Fodring

Ansøger har valgt at benytte fodring som virkemiddel til at reducere både kvælstofindhold og fosforindhold i fjerkrægødningen. Idet der er valgt at foderet til hønsene i gennemsnit maksimalt indeholder 13,5 % protein. Der fodres i gennemsnit maksimalt med 49,4 kg foder pr. høne.

Der stilles derfor vilkår til fodringen af hønsene på ejendommen. Vilkår fastsættes som krav til korrektionsfaktor for kvælstof og til korrektionsfaktor for fosfor. Ansøger har dermed mulighed for at justeres på flere parametre end foder mængde og protein procent, blot korrektionsfaktorerne ikke overstiger henholdsvis 0,76 for kvælstof og 0,90 for fosfor. Dette giver både ansøger en vis fleksibilitet og samtidig sikres at den samlede mængde kvælstof og fosfor ikke overstiger det niveau, der er grundlaget for denne miljøgodkendelse. Derudover vil der blive stillet vilkår om anvendelse af fasefodring og fytase.

Favrskov Kommune vurderer, at projektet med de stillede vilkår overholder kravet om BAT for fodring. Desuden er vilkår til fodring med til at opfylde krav til ammoniakfordampning fra staldanlægget, krav til P-overskud på arealerne og krav til kvælstofudvaskning fra arealerne.

4.4 Energi- og vandforbrug

Miljøteknisk redegørelse

Ansøger har oplyst følgende:

Energiforbrug

Energiforbrug på anlæg

Energi anvendes primært til ventilation, lys, foderanlæg og køling af æg.

På ejendommen benyttes i nudriften ca. 92.000 kWh, hvoraf ca. 75.000 kWh anvendes til rugeægsproduktionen. I ansøgt drift anslås det at forbruget i rugeægsproduktionen stiger til ca. 113.000 kWh.

Energiteknologi på anlæg

Ventilationen er undertryksventilation med multistepfunktion. Denne form for ventilation er energibesparende.

Der anvendes for så vidt muligt lavenergibelysning i stalden, der kun er tændt i 14 timer pr. døgn. Belysningen rengøres jævnligt, så lysstyrken er optimal. Udendørslyset er kun tændt efter behov og er monteret med sensorstyring. Der er desuden frekvensstyrede varmepumper fra pillefyret.

Vandforbrug

Vandforbrug på anlæg

Vand anvendes primært til drikkevand samt rengøring af stalde. Desuden vil der være vask af landbrugsmaskiner på vaskepladsen samt brug af vand til marksprøjte. Der bruges ikke vand til markvanding.

På ejendommen bruges i nudriften ca 3400 m³ vand pr. år, hvoraf de 2.650 anvendes til drikkevand og vask i rugeægsproduktionen. I ansøgt drift anslås det at forbruget stiger til ca. 4.000 m³ vand for rugeægsproduktionen dvs. et forventet totalforbrug på ca. 4750 m³ pr. år for hele bedriften.

Vandet leveres fra Skjød/Hammel Vandværk.

Vandteknologi på anlæg

Forbruget af vand minimeres ved løbende justering af drikkevandssystemets højde og vandtryk, så der ikke opstår drikkevandsspild.

Ejendommens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Eventuelle lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Der er etableret alarm på vandledningerne, således at et vandflow over et bestemt antal l/h udløser alarm. Alarmen sendes til flere mobiltelefoner.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Favrskov Kommune vurderer, at det er vigtigt at overvåge ressourceforbruget med henblik på en løbende nedbringelse. Derfor er der stillet vilkår til registrering af el- og vandbrug.

Kommunen vurderer endvidere, at det er vigtigt at få en energikonsulent til at gennemgå ejendommens energiforbrug med henblik på at finde mulige energibesparende foranstaltninger, hvilket der er stillet vilkår om.

Det vurderes desuden, at det er væsentligt løbende at føre tilsyn med drikkevandssystemet og andre vandforbrugende indretninger og udbedre fejl for at undgå spild.

Favrskov Kommune vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til registrering og minimering af vand- og energiforbruget sikres, at ressourceforbruget er mindst muligt for denne driftstype.

4.5 Spildevand og regnvand

Miljøteknisk redegørelse

Ansøger har oplyst følgende:

Beskrivelse af spildevandsmængder

Sanitetsspildevand fra hønseriet vurderes at være maksimalt 50 m³ pr. år. Husholdningsspildevand fra beboelse og folkestue vurderes at være maksimalt 250 m³. Vaskevand fra rugeægproduktionen vurderes at udgøre 375 m³. 500 m³ spildevand kommer fra vask af landbrugsmaskiner.

Beskrivelse af spildevandstilledning

Sanitetsvand fra hønseri ledes til lukket beholder, der tømmes efter behov. Husholdningsspildevand fra beboelse og folkestue ledes til trixtank. Al vaskevand fra hele ejendommen ledes til vaskevandsbeholder.

Beskrivelse af spildevandsafledning

Vaskevandet udspredes på marker. Det er jvf. Miljøstyrelsen tilladt at udsprede dette procesvand uden særlige krav.

Regnvand ledes til via faskiner og dræn til det naturlige rodzoneanlæg/afvandsingsområde ved ejendommen (nord for staldene). Al regnvand fra området ledes naturligt i denne retning, så der vil ikke være nogen forskel i nudriften og i den fremtidige drift, da regnvandet fra det område der bebygges også tidligere blev ledt samme sted hen.

Type	Anslået m ³	Afledes til
Spildevand fra rengøring af stalde	375	Vaskevandsbeholder
Sanitært spildevand fra medarbejder i stalden	50	Lukket beholder
Sanitært spildevand fra stuehuset/folkestue	250	Trixtank
Regnvand fra bygninger og befæstede arealer.	Som før*	Via faskiner og dræn til afvandsingsområde ved ejendommen.

** al vand fra dette område er altid løbet til det naturlige rodzoneanlæg, det vil det fortsætte med når der bygges en stald og maskinhus.*

Afløbsforholdene på ejendommen er vist i beredskabsplan, bilag 8.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Sanitært spildevand

Afledning eller nedsivning af sanitært spildevand er omfattet af *Bekendtgørelse nr. 1148 af 11. december 2007 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4*, samt eventuelle senere ændringer af denne.

Der sker ikke en ændring af de eksisterende forhold i forbindelse med udvidelsen.

Regnvand

Udledning af tag- og overfladevand uden rester af husdyrgødning, der ansøges udledt til faskiner eller dræn er ikke indeholdt i denne godkendelse. Tagfladerne øges i forbindelse med udvidelsen. Herved sker der en forøgelse af mængden af regnvand fra tage. Øget afledning af regnvand kræver særskilt tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens kap. 3 og 4. Der skal være ansøgt og meddelt tilladelse inden byggeriet afsluttes.

4.6 Affald, olie, og kemikalier

Miljøteknisk redegørelse

Ansøger har oplyst følgende:

Døde dyr

Døde dyr (EAK-kode: 02 01 02) fjernes dagligt fra staldene og placeres i container, udviklet til formålet, ved stalden. Disse containere flyttes ud til skel, når der er aftalt afhentning med DAKA. Opbevaringspladsen kan ses i beredskabsplan, bilag 8.

Fast affald

Brændbart affald i form af papirsække, aftørringspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i container ved værkstedet, hvorfra det bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder (EAK-kode: 19.00) eller bortskaffes til kommunalgenbrugsplads.

Jern og metal (EAK-kode: 23.00) afhændes til produkthandler og glas, plastik m.m. (EAK-kode: 51.00 / 52.00 / 52.06) bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller bortskaffes til kommunalgenbrugsplads.

Kemikalier generelt

Kemikalierester afleveres som farligt affald på kommunal modtagestation. Tom emballage håndteres enten som kemikalieaffald eller industriaffald afhængig af typen af emballage.

Rengøringsprodukter er placeret i hønseriet. Kemikalier, til markbrug, opbevares i aflåst rum i laden, på betongulv uden afløb, efter gældende regler.

Pesticider

Rester og tom emballage med risiko for rester afleveres på kommunal modtagestation som kemikalieaffald. Pesticider opbevares i aflåst kemirum i ladebygningen. Se bilag 4.

Oliekemikalier

Spildolie (EAK-kode: 13 02 05 / 13 02 06) afhentes af Dansk Oliegenbrug. Spildolie er opbevaret i tromler på specialfremstillet opsamlingsbakke i værkstedet.

Dieselolie opbevares i 5.900 l tank der står i laden. Se beredskabsplan bilag 8.

Fyringsolie opbevares i 1.200 l tank ved stuehuset. Se beredskabsplan bilag 8.

Affald i øvrigt

Affald fra ejendommens husholdning er tilsluttet kommunal affaldsordning.

Egenkontrol

Affaldstyper og mængder registreres ved afregning med firmaet, der afhenter affald.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Animalsk affald, herunder døde dyr, skal opbevares efter Fødevarestyrelsen regler – dvs. i kølecontainer eller under kadaverkappe eller lignende og placeres et egnet sted, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for ådselædende dyr. Opbevaringsstedet for animalsk affald skal placeres skyggefuldt, og således at placeringen ikke er synlig fra vejen eller til gene for naboer.

Kommunen gør opmærksom på at anlægget skal være tilmeldt de kommunale ordninger for afhentning af affald og virksomheden skal følge de til enhver tid gældende regulativer for bortskaffelse af affald i Favrskov Kommune. Virksomheden er forpligtiget til selv at holde sig ajour med eventuelle ændringer i de gældende regulativer for bortskaffelse af affald i Favrskov Kommune.

Kommunen gør særligt opmærksom på, at der ikke må foretages afbrænding af affald på ejendommen, samt at aflevering af affald til rette modtager skal kunne dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden i form af kvitteringer.

Favrskov Kommune vurderer, at de miljømæssige krav til affaldshåndtering er opfyldt.

Kommunen vurderer at affaldet opbevares og afhændes på forsvarlig vis.

4.7 Egenkontrol og dokumentation

Miljøteknisk redegørelse

Ansøger har oplyst følgende:

Som egenkontrolforanstaltninger anvendes KIK-systemet, samt produktionsmanual. I KIK registreres bl.a. foder, vand, æg, dødelighed, sygdom o.a.

Ud fra disse registreringer justeres og optimeres bl.a. foderforbrug og dermed forbruget af næringsstoffer. Markdriften tilrettelægges, således den giver anledning til mindst mulig udvaskning af næringsstoffer og så overfladisk afstrømning undgås.

Der føres journal over udbringning af handelsgødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplaner, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons udbringning. Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor forbruget af husdyrgødning og handelsgødning dokumenteres.

Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Vilkår for egenkontrol understøtter primært andre stillede vilkår i godkendelsen.

Vilkårene for egenkontrollen skal primært sikre, at der føres logbog med alle relevante parametre af betydning for overholdelse af de forudsætninger der ligger til grund for godkendelsen, tilsynsmyndighedens kontrol af godkendelsens vilkår samt ejers forpligtigelse til løbende at indføre BAT i driften. Egenkontrol og overvågning af miljøparametre og emissioner indgår, som en del af i IPPC-direktivets krav til IPPC-pligtige virksomheder. Egenkontrolvilkår er derfor en vigtig del af godkendelsen.

4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld

Miljøteknisk redegørelse

Ansøger har oplyst følgende:

Risici

På ejendommen er der udarbejdet en beredskabsplan der beskriver hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, forurening eller ved andre uheld og kritiske situationer. Beredskabsplanen ses i bilag 8.

Mulige uheld

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning, foder og kemikalier, ved strømsvigt samt udslip af dieselolie.

Risikominimering

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at det sikrer en korrekt brug og effekt. Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gødning, olie mv. Ejer, medarbejder og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen, hvilken har en fast plads i hønseriets teknikrum, folkestuen samt på kontoret i stuehuset.

Al håndtering af gødning sker i forbindelse med rengøring efter et hold høner. Gødningsmåtten er tør og der er meget ringe risiko for uheld med gødning.

Dieseltanken er hævet over jorden og placeret hvor der er minimal risiko for påkørsel. Tanken udskiftes i overensstemmelse med olietankbekendtgørelsens sløjfningsterminer.

I tilfælde af strømsvigt kan der tilsluttes en nødstrømsgenerator, så ventilationsanlæg ikke sætter ud.

Gener i forbindelse med uheld

Ved strøm-, ventilations- og foderstop kan hønerne i værste fald dø, men da der er alarm til flere mobiltelefoner vil et eventuelt svigt hurtigt blive udbedret inden der opstår gener.

Læk på olie- eller diesel beholder vil blive opsamlet under beholderen, så der ikke sker forurening af jorden omkring.

Opbevaring af foder

Færdigfoder og korn opbevares i siloer. Dette blandes og distribueres til dyrene i et lukket system. Ved foderstop sendes alarm til mobiltelefoner og systemet repareres med det samme.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der stilles vilkår om, at bedriften skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.

Ved uheld der afstedkommer risiko for forurening af miljøet skal beredskabet straks orienteres via tlf. 112.

Der stilles vilkår om, at der skal foreligge en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Af beredskabsplanen skal telefonnumre til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld være nedskrevet. Beredskabsplanen skal indeholde forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v.

Der stilles vilkår om, at beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.m. og udleveres til evt. indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Der stilles vilkår om, at beredskabsplanen skal være lettilgængelig og synlig for ansatte og øvrige der færdes på ejendommen. Ved anvendelse af udenlandsk arbejdskraft skal personalet have udleveret en oversat udgave af beredskabsplanen og vilkårene for denne godkendelse.

I tilfælde af uheld skal disse noteres i særskilt logbog, jf. vilkår for egenkontrol, og der skal udarbejdes en procedure med henblik på at forebygge situationen fremover.

Der stilles vilkår om, at beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året.

Det er Favrskov Kommunes samlede vurdering at der er taget højde for mulige driftsforstyrrelser og uheld på anlægget.

4.9 Husdyrbrugets ophør

Ved ophør af driften på ejendommen skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og uhygiejniske forhold for at bringe stedet tilbage til en miljømæssigt tilfredsstillende tilstand. Der stilles derfor vilkår til forureningsbegrænsende foranstaltninger ved ophør.

5. Gødningsproduktion og - håndtering

5.1 Gødningstyper og mængder

Miljøteknisk redegørelse

Det husdyrgødning, der produceres på ejendommen består hovedsagligt af fjerkrægødning, dels dybstrøelse og dels fast gødning. Derudover er der dybstrøelse fra fåreholdet. Ejendommen indgår i bedriften med CVR. nr. 47523257. Der indgår ikke andre dyrehold i bedriften.

Ansøger ønsker enten at have mulighed for at udbringe husdyrgødningen uforarbejdet eller at levere husdyrgødning til biogasanlæg og modtage afgasset gylle. Der er derfor ansøgt om en fleksibilitet i miljøgodkendelsen med hensyn til hvilke typer organisk gødning, der udbringes på arealerne. Ansøgt drift er beskrevet i to forskellige scenarier.

Nudrift

I nudrift udbringes al husdyrgødningen fra Kirkeskovvej 85 på bedriftens udbringningsarealer. Desuden modtages en del gylle fra andre bedrifter.

Nudrift: Husdyrgødning tilført udbringningsarealerne

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Dybstrøelse produceret på Kirkeskovvej 85	10.252	3.231	83,44
Fast gødning produceret på Kirkeskovvej 85	3.420	1.557	38,76
Blandet gylle	7.336	2.519	73,74
Total til udbringning	21.008	7.307	195,94

Ansøgt drift scenarie 1

I ansøgt drift udbringes al husdyrgødningen fra Kirkeskovvej 85 på bedriftens udbringningsarealer. Desuden modtages størstedelen af husdyrgødningen som svinegylle fra anden bedrift. Bedriftens arealer tilføres ikke anden organisk gødning, som eksempelvis spildevandsslam.

Ansøgt drift, scenarie 1: Husdyrgødning tilført arealerne

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Dybstrøelse produceret på Kirkeskovvej 85	15.008	5.456	151,40
Fast gødning produceret på Kirkeskovvej 85	5.522	2.678	74,28
Svinegylle	45.700	10.054	457,00
Total til udbringning	66.230	18.188	682,68

Ansøgt drift scenarie 2

I ansøgt drift leveres alt det producerede fjerkrægødning fra Kirkeskovvej 85 til biogasanlæg. Der returneres afgasset gylle til bedriften. Desuden modtages størstedelen af husdyrgødningen som svinegylle fra anden bedrift. . Bedriftens arealer tilføres ikke anden organisk gødning, som eksempelvis spildevandsslam.

Ansøgt drift, scenarie 2: Husdyrgødning tilført arealerne

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Svinegylle	46.700	10.494	467,00
Afgasset gylle	19.046	3.259	190,45
Total til udbringning	65.746	13.753	657,45

Dyretryk:

Bedriften råder over et udbringningsareal på 490 ha. Det gennemsnitlige dyretryk i nudrift kan beregnes til 0,4 dyreenheder per hektar. Det gennemsnitlige dyretryk i ansøgt drift ved scenarie 1 kan beregnes til 1,39 dyreenheder per hektar og i ansøgt drift ved scenarie 2 til 1,34 DE/ha

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det vurderes, at den ansøgte fleksibilitet med hensyn til hvilke typer organisk gødning, der udbringes på arealerne kan imødekommes. Det kan håndteres både ved fastsættelse af vilkår og i forbindelse med tilsyn. Der er således valgfrihed med hensyn til hvilke typer organisk gødning, der udbringes.

5.2 Flydende husdyrgødning

Miljøteknisk redegørelse

Der opbevares ikke flydende husdyrgødning på bedriften, idet både svinegyllen og det afgassede gylle bliver bragt direkte ud på marken uden forinden først at blive opbevaret på bedriften.

6. Forurening og gener fra husdyrbruget

6.1 Lugt

Miljøteknisk redegørelse

Ansøger oplyser:

Ejendommen er beliggende så lugtgeneafstandene overholdes til både nærmeste enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone. Der er som udgangspunkt ikke grundlag for at antage, at der er behov for særlige tiltag til begrænsning af lugt fra ejendomme.

Oplysninger om ventilation

Ventilationsluften fra staldene medbringer en given mængde lugt. Da der i staldene er undertryksventilation vil al luften bliver trukket ud gennem tagventilatorer og den store gavlventilator. Staldluften og dermed lugten vil blive opblandet og fortyndet væsentligt, hvorved lugt til naboboliger mindskes.

Afkasttyper og øvrige bemærkninger

Der er i hver af de eksisterende staldbygninger 6 afkast placeret i kip. Der har i fjerkræbranchen været undersøgelser omkring risikoen for salmonellasmitte udefra via afkastene. Såfremt det viser sig, at dette er korrekt vil udsugningen blive ændret, så der udelukkende er gavlventilation. Dette vil udelukkende mindske lugtbelastningen for nærmeste enkeltbolig, da afstanden fra lugtcentrum til bolig øges. Det vil ikke betyde ændringer for lugt til samlet bebyggelse eller byzone, da disse områdezoner ligger forholdsvis langt væk.

Relevante oplysninger

Stalde og foderopbevaring blive rengjort hyppigt, så der ikke opstår uhygiejniske forhold og så lugtgenerne mindskes.

Markstakken placeres forskellige steder på bedriftens udspretningsarealer, men overdækkes, hvilket fjerner lugtgenerne fra denne.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lugtgeneberegningerne i it-ansøgningssystemet beregnes til forskellige beboelsestyper/-områder. Kommunen har målt følgende afstande:

- Nærmeste beboelse uden landbrugspligt og som ikke er ejet af driftsherren er Kirkeskovvej 60, der er beliggende cirka 350 meter sydøst for staldanlægget. Der er en anden nabobeboelse uden landbrugspligt som er beliggende cirka 380 meter vest for staldanlægget. Denne nabobeboelse er tættest på lugtcentrum, hvorfra lugtgeneafstanden beregnes.
- Nærmeste samlede bebyggelse er Skjød, der er beliggende cirka 1050 meter syd for staldanlægget
- Nærmeste byzone er Laurbjerg, der er beliggende cirka 4,5 kilometer nord for staldanlægget

Den ukorrigerede geneafstand er den brutto geneafstand, som kan beregnes på baggrund af lugtemissionen fra alle staldafsnit uden korrektioner mht. vindretning og kumulation.

Den korrigerede geneafstand er geneafstanden, hvor der er korrigeret for vindretning. Den indeholder desuden en korrektion baseret på en bortscreening af staldafsnit, som er placeret længere væk end 1,2 gange geneafstanden.

Hvis der er andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone, samlet bebyggelse eller nabobeboelse, skærpes krav til geneafstand. Der er ikke andre ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter i forhold til nærmeste enkelt bolig eller indenfor 300 meter til nærmeste byzone eller nærmest samlet bebyggelse.

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Gennemsnitsafstand fra anlæggets lugtgenecentrum (m)
Byzone / Sommerhusområde	795	0	Ca. 4500
Samlet bebyggelse	612	0	Ca. 1050
Enkelt bolig	304	0	Ca. 430

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens krav til lugtgeneafstande til de forskellige områdetyper.

I lugtberegningerne er det en forudsætning, at dyrene er fordelt i de staldafsnit og med det angivne antal dyr på stald ad gangen (stipladser), der er angivet i afsnit 4.1. Der er derfor stillet vilkår om denne fordeling.

Favrskov Kommune kan konstatere, at de fastlagte genekriterier for lugt er overholdt, da staldanlægget ligger længere væk fra enkelt boliger, samlet bebyggelse og byzone end de beregnede lugtgeneafstande. Det vurderes derfor, at projektet kan gennemføres uden at være til væsentlig gene for omkringboende.

6.2 Fluer og skadedyr

Miljøteknisk redegørelse

Ansøger oplyser:

Generel beskrivelse af skadedyr

Der holdes generelt en god hygiejne i staldene og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af skadedyr minimeres.

Gener fra fluer

Der er ikke fluegener ved denne form for husdyrproduktion.

Rottebekæmpelse

Rottebekæmpelse sker i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium. Der er på ejendommen aftale med et professionelt firma om bekæmpelse af rotter.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Fluer

Fluer i stor mængde kan give anledning til gener hos naboer, selvom disse ligger langt væk. Hønsegødning er velegnet som udklækningssteder for fluerne, så en særskilt bekæmpelse kan være nødvendig. Der forventes dog ikke væsentlige fluegener, idet der er god afstand til nærmeste naboer.

For at undgå fluegener er der stillet vilkår om, at bekæmpelse af fluer skal ske efter de retningslinjer, der anbefales af Skadedyrlaboratoriet. Disse opdateres løbende og det er ejers eget ansvar at holde sig ajour med de opdaterede anvisninger. Retningslinjerne kan ses på www.dpil.dk: "Retningslinjer for fluebekæmpelse på gårde med husdyr".

Rotter

Rotter overfører sygdomme, æder mad og husdyrfoder og ødelægger bygninger og kloaksystemer. Enhver, der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen. Det gælder for både private og virksomheder.

Tilhold af rotter forebygges ved at rydde op udendørs, så der ikke er mulighed for at bygge rede. Desuden skal man sørge for, at der ikke er adgang til madrester, korn og opbevaret frugt m.v. Skadedyrlaboratoriet giver oplysning om alle former for skadedyr – herunder også rotter.

Animalsk affald, herunder døde dyr, skal opbevares efter Fødevarestyrelsen regler – dvs. i kølecontainer eller under kadaverkappe eller lignende og placeres et egnet sted, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for ådselædende dyr.

Det vurderes, at ejendommen overholder de gældende regler og anvisninger for skadedyr.

6.3 Støj fra anlæg og maskiner

Miljøteknisk redegørelse

Ansøger har oplyst følgende:

Støjklider

På ejendommen er der støj fra staldventilation, blæsning af korn i silo, blæsning af færdigfoder til siloer, brug af kompressor, lastbiltransport og traktordrift i forbindelse med markarbejde.

Driftsperioder

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med markarbejde.

Der er kontinuerlig driftsstøj fra ventilationsanlægget, som dog ikke høres udenfor ejendommen. Korn fyldes i silo over et par dage i høstperioden, blæsning af færdigfoder foregår jævnlige med en varighed af ca. ½ time pr. gang. Kompressorer står indendørs og høres dermed ikke udenfor bygningen.

Støjtiltag

Alle generelle krav vedr. støj vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering langt fra andre boliger vurderes det ikke at være nødvendig med specielle tiltag for at sikre omkringboende mod støjgener.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det vurderes, at husdyrholdet skal overholde støjgrænserne for "Type 3. Blandet bolig og erhverv" i støjvejledningen nr. 5 / 1984. Disse støjgrænser er anbefalet af Miljøstyrelsen for landbrugsvirksomheder i det åbne land.

Støjgrænserne forventes overholdt, da de mest støjende apparater er placeret indenfor afskærmning af bygninger. Støj fra brugen af markredskaber er primært sæson afhængigt og kan ikke undgås for den pågældende driftstype.

På grund af forholdsvis stor afstand til naboer forventer kommunen, at driften af husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for naboer.

Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til flere støjgener for omboende end forventet skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan, som godkendes af kommunen, og derefter gennemfører denne.

Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal ejendommen for egen regning efterwise, at de stillede støjkrav er overholdt.

Dokumentationen skal ske i form af målinger og/eller beregninger foretaget i en periode, hvor bedriftens støj under normale forhold er maksimal. Målingerne skal udføres i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger herom.

Måling og beregning skal udføres af et målefirma, der er akkrediteret eller en person, der er certificeret til "miljømålinger – ekstern støj".

Støjmåling kan maksimalt kræves en gang årligt, hvis tilsynsmyndigheden forlanger det.

Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der i værksættes støjreducerende tiltag.

6.4 Transport

Miljøteknisk redegørelse

Ansøger har oplyst følgende:

Kørsel til og fra produktionen sker ad Kirkeskovvej. Der er gode oversigtsforhold ved ud - og indkørsel til ejendommen. Der vil ikke være ændringer i forbindelse med udvidelsen.

Da en del af trafikken er begrænset til enkelte af årets dage og da der kun er spredt bebyggelse i området omkring ejendommen vurderes det, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06-18. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå gene fra transport.

Transporter vedrørende markdrift er ikke medtaget i nedenstående skema.

Transporter med:	Nudrift ca pr. år	Udvidelse ca pr. år
Høner til ejendommen	4 læs (over 2 dage)	6 læs (over 2 dage)
Høner fra ejendommen	4 læs (over 2 dage)	6 læs (over 2 dage)
Afhentning af æg	39 læs (1 ugentligt når der er æg)	39 læs (1 ugentligt, når der er æg)
Afhentning af døde dyr	45	45
Levering af færdigfoder	22 læs (jævnt fordelt over året)	35 læs (jævnt fordelt over året)
Husdyrgødning til markstak	35 læs (en uge årligt)	50 læs (en uge årligt)
Brændstof (diesel, træpiller)	25 (jævnt fordelt over året)	30 (jævnt fordelt over året)
Affald	52	52
I alt	226	263

Bilag 6 viser Transportvej for udbringning af husdyrgødning.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Antallet af transporter stiger med cirka 40 transporter fra nudrift til ansøgt drift. Særligt antallet af lastbiltransporter med foder og husdyrgødning stiger.

Det er Favrskov Kommunes vurdering, at der er gode adgangsveje til og fra ejendommen i forbindelse med transport til og fra ejendommen.

Kommunen vurderer, at antallet af transporter ikke vil antage et omfang, der vil være til gene for beboerne i området.

6.5 Støv

Miljøteknisk redegørelse

Ansøger har oplyst følgende:

Der er ingen støvgener ved daglig håndtering af foder, da det foregår i lukkede systemer. Der vil være støv fra dyrene i ventilationsluften, der er dog ikke tale om mængder, som kan genere.

Der vil være mindre støvgener ved høst, men det vurderes ikke at have en negativ indvirkning på naboerne pga. afstanden til naboerne og den forholdsvise korte periode arbejdet foregår i.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Favrskov Kommune vurderer, at da staldanlægget er placeret langt fra naboer, vil der ikke være væsentlige støvgener for naboer.

6.6 Lys

Miljøteknisk redegørelse

Ansøger har oplyst følgende:

Der vil ikke være gener fra staldenes indendørs eller udendørs belysning, da offentlig vej og andre beboelser ligger ca. 300 m fra staldene.

Lyset i staldene vil blive styret for at opnå en bestemt døgnrytme. Der vil være lys i staldene ca. 14 timer i døgnet og helt mørkt i 10 timer. Lys fra stalden vil ikke kunne ses udefra, da der ikke er vinduer i produktionsområdet.

Udendørslamper er styret af sensor og dermed kun tændt efter behov. Der er opsat belysning i alle gavlen-der samt orienteringsbelysning langs den interne transportvej til staldene.

Som udgangspunkt vil der kun være orienteringsbelysning udenfor bygningerne om natten.

I bilag 4 findes oversigt over placering af udendørslys.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der forventes ingen væsentlig problemer med lysforhold fra projektet. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at ejendommen alligevel giver anledning til lysgener, så skal denne lade udarbejde en handlingsplan med henblik på reduktion af lysgenerne. Dette vil sige, at der skal foretages en undersøgelse af forskellige lyskilder, og iværksættes en reduktion af lyspåvirkninger uden for ejendommens arealer.

7. Bedriftens påvirkning af natur og miljø

7.1 Oversigt over bedriftens udbringningsarealer

Ejendommen drives sammen med flere andre ejendomme under det samme CVR-nummer (virksomhedsnummer). Husdyrgodkendelsesloven kræver, at alle arealer under CVR-nummeret skal omfattes af miljøgodkendelsen.

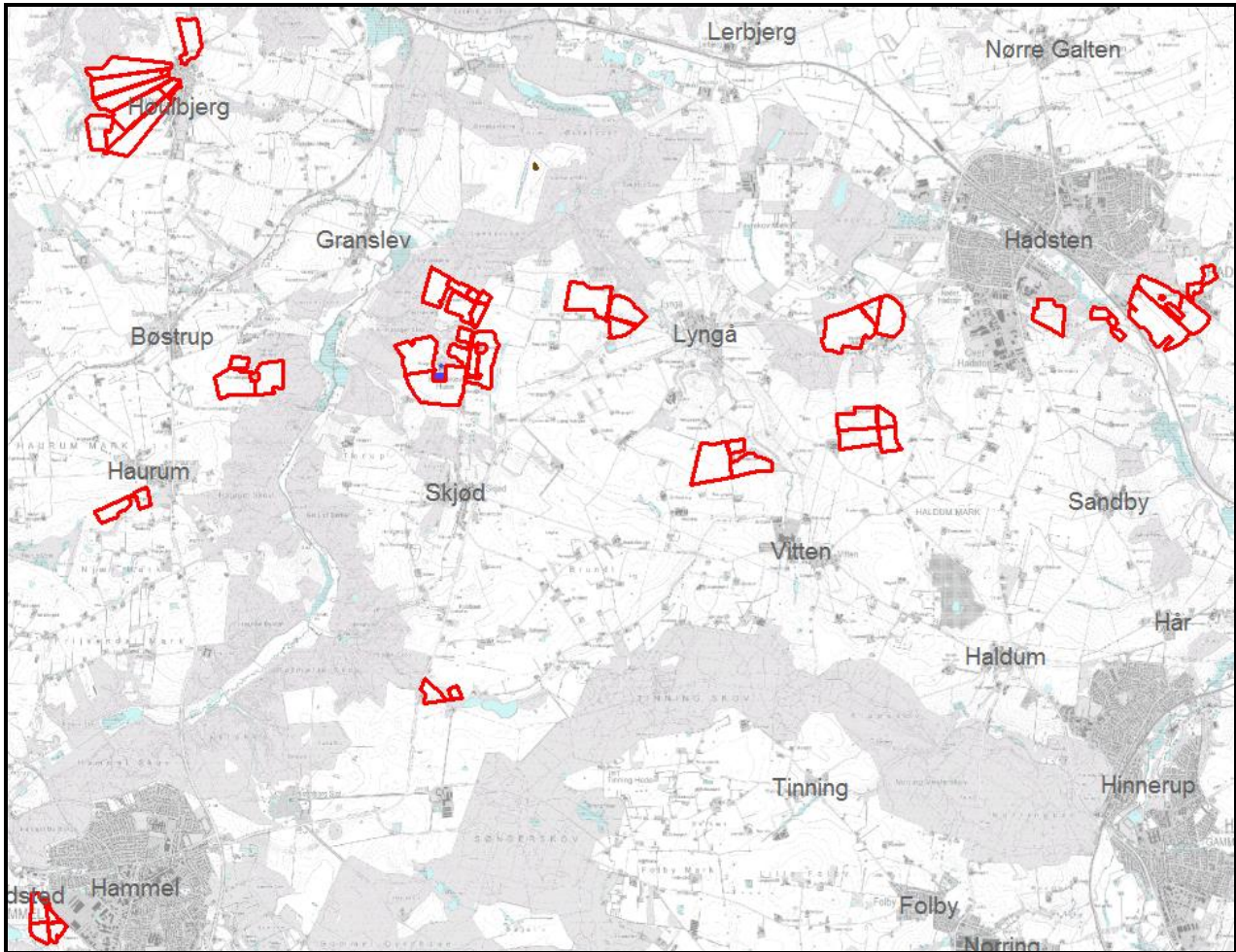
Ejede og forpagtede ejendomme

Til bedriften hører i alt 3 ejede og 10 forpagtede ejendomme.

Ejd.nr.	Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Kommunenavn	Støtteberettiget areal	Ejerforhold
221	Bondesholmvej 3	8370	Hadsten	Favrskov	34,2	Forpagtet
775	Granslevvej 2	8370	Hadsten	Favrskov	33,7	Forpagtet
1258	Kollerupvej 2	8370	Hadsten	Favrskov	80,08	Forpagtet
2697	Vilvildvej 1	8370	Hadsten	Favrskov	76	Forpagtet
5598	Frijsenborgvej 110	8450	Hammel	Favrskov	7,2	Forpagtet
5929	Haurum Byevej 25	8450	Hammel	Favrskov	10,5	Forpagtet
6111	Kirkeskovvej 85	8450	Hammel	Favrskov	68,2	Ejet
6112	Kirkeskovvej 90	8450	Hammel	Favrskov	18,53	Ejet
7421	Vadstedvej 85	8450	Hammel	Favrskov	17,5	Forpagtet
17698	Houlbjergvej 16 A	8870	Langå	Favrskov	97,1	Forpagtet
17892	Rosenlundvej 4	8870	Langå	Favrskov	34,14	Ejet
18085	Vrangstrupvej 17	8870	Langå	Favrskov	33,88	Forpagtet
18087	Vrangstrupvej 21	8870	Langå	Favrskov	3,05	Forpagtet

Udbringningsarealerne for husdyrgødning i ansøgt drift ses nedenfor, samt i bilag 6.

Der afsættes ikke husdyrgødning til aftalearealer.



Bedriftens ejede og forpagtede udbringningsarealer.

Udbringningsarealerne udgør cirka 490 ha og er ejede eller forpagtede. Udbringningsarealerne ligger i Favrskov Kommune.

7.2 Grundvand

Miljøteknisk redegørelse

Ejendommen forsynes fra Skjød Vandværk.

Der er ikke registreret nogen vandforsyningsboring eller –brønd på ejendommen. Der er ingen tilladelse til markvanding.

Ansøger ønsker både at have mulighed for at udbringe husdyrgødningen uforarbejdet eller at levere husdyrgødning til biogasanlæg og modtage afgasset gylle. Der er derfor ansøgt om en fleksibilitet i miljøgodkendelsen med hensyn til hvilke typer organisk gødning, der udbringes på arealerne. Ansøgt drift er beskrevet i to forskellige scenarier. Se afsnit 5.1.

Scenarie 1: Ansøger har valgt et S6 sædskifte og 3 % ekstra efterafgrøder.

Scenarie 2: Ansøger har valgt et S6 sædskifte og 5 % ekstra efterafgrøder.

For begge scenarier: Ifølge ansøgningen reduceres udvaskningen fra markerne med 2-6 mg nitrat/l ved den ansøgte drift i forhold til nudrift. Ansøgt drift har en udvaskning på 50-66 mg nitrat/l på alle arealer i nitratfølsomme indvindingsområder. Denne udvaskning er svarende til hvad udvaskningen ville være hvis det var et plantebrug uden anvendelse af husdyrgødning.

Drikkevandsinteresser og nitratsårbarhed

Alle udbringningsarealerne ligger i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), jævnfør nyeste viden.

Mark nr. 425-0, 425-0a, 426-0 og 426-0a ligger i Indsatsområde Hammel. Dette område er endnu ikke færdigt kortlagt af Naturstyrelsen. Der er således ingen vedtaget indsatsplan her. De øvrige marker ligger dels i Indsatsområde Hadsten og Indsatsområde Houlbjerg. Begge indsatsområder er kortlagt af Naturstyrelsen, der er endnu ikke vedtaget indsatsplaner for områderne.

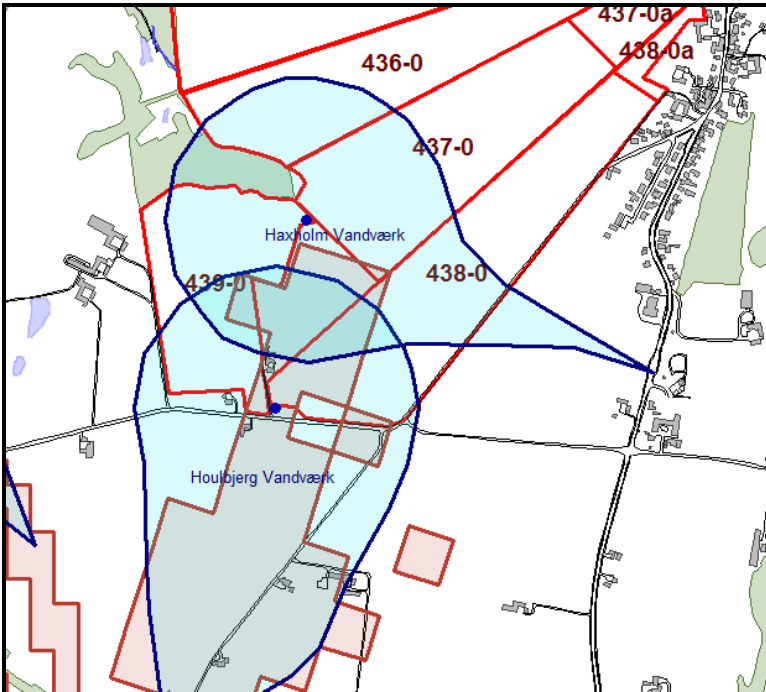
Næsten alle marker ligger helt eller delvist i nitratfølsomt indvindingsområde (NFI)/indsatsområder med hensyn til nitrat (ION). Det er kun mark nr. 450-0, 456-0 og 457-0, der ligger udenfor nitratfølsomt indvindingsområde.

Vandværker

I bekendtgørelse nr. 1355 af 14. december 2012 om påfyldning og vask mv. af sprøjter, er der krav om, at der ikke må påfyldes og vaskes marksprøjter indenfor 300 meter af boringer til drikkevandsformål. Nogle af udbringningsarealerne ligger indenfor 300 meter beskyttelseszone til boringer til almene og ikke-almene vandværker.

Boringer

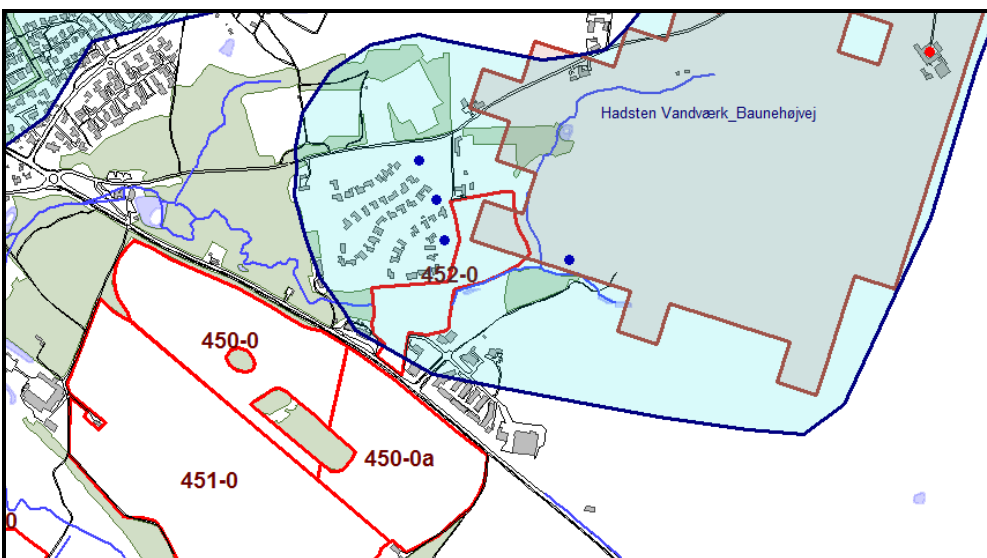
Nærmeste almene vandværker er Houlbjerg Vandværk og Haxholm Vandværk. Mark nr. 437-0, 438-0 og 439-0 ligger umiddelbart op til boringerne med DGU nr. 78.666 (Houlbjerg Vandværk) og DGU nr. 78.457 (Haxholm Vandværk). Mark nr. 436-0, 437-0, 438-0 og 439-0 ligger indenfor indvindingsoplandet til Houlbjerg Vandværk. Mark nr. 438-0 og 439-0 ligger indenfor indvindingsoplandet til Haxholm Vandværk.



Boringer ved Haxholm Vandværk og Houlbjerg Vandværk. Indvindingsoplande (blåt) og grundvandsdannende opland (brunt).

Beskyttelseszoner på 25 meter omkring Haxholm Vandværks boring på mark 437-0 og 439-0 samt omkring Houlbjerg Vandværks boring på mark 438-0 og 439-0 skal overholdes. Jorden må ikke dyrkes og der må ikke gødskes og sprøjtes indenfor beskyttelseszonerne.

Mark 452-0 ligger 30 meter fra Hadstens Vandværks boring DGU nr. 79.758 og 79.644, 100 m fra DGU nr. 79.1405 og 120 meter fra DGU nr. 79.663 samt i indivindingsoplande til boringerne.



Boringer ved Hadsten Vandværk. Indvindingsoplande (blåt) og grundvandsdannende opland (brunt).

Der er ingen ikke-almene vandværksboringer på eller nær udbringingsarealerne.

Der er ikke registreret andre borer eller brønde på udbringningsarealerne eller ved anlægget. Der ligger også en række enkeltvindere i området, deres borer ligger ikke problematisk i ft. ansøgningen.

Kommunes bemærkninger og vurderinger

For marker, der ligger i område med særlige drikkevandsinteresser, skal der i særlig grad tages hensyn til beskyttelsen af grundvandet, idet det er fra disse områder, at fremtidens drikkevandsforsyning skal sikres. Her beskrives der i særlige indsatsplaner, hvordan det skal ske. Der er på nuværende tidspunkt ikke udarbejdet indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse i områderne. Indsatsplanerne forventes vedtaget inden 2018 og vil på det tidspunkt sætte målsætning for udvaskning af nitrat til grundvandet og rammer for miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Ved en efterfølgende revurdering af miljøgodkendelsen vil indsatsplaner kunne indeholde mål og retningslinjer, som skal iagttages.

Mark nr. 425-0, 425-0a, 426-0 og 426-0a ligger i nitratfølsomt indvindingsområde og i indsatsområde Hammel, der endnu ikke er kortlagt og hvor der er ikke udarbejdet indsatsplan. Her vurderes det alene om nitratudvaskningen giver anledning til yderligere påvirkning af grundvandets tilstand i forhold til nitrat, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat/l. Udvasningen fra arealerne falder fra 57 mg nitrat/l i nudrift til 53 mg nitrat/l i ansøgt drift. Kravet om ingen merbelastning bliver dermed opfyldt.

De øvrige marker ligger dels i Indsatsområde Hadsten og Indsatsområde Houlbjerg. Begge områder er kortlagt af Naturstyrelsen. Der er endnu ikke vedtaget indsatsplaner for områderne. Næsten alle marker i de to indsatsområder ligger helt eller delvist i nitratfølsomt indvindingsområde. Det er kun mark nr. 450-0, 456-0 og 457-0, der ligger udenfor nitratfølsomt indvindingsområde. For de af arealerne, der er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder og kortlagte indsatsområder vurderes det at arealerne har udvaskning til nitrat-sårbart grundvand. Der skal af hensyn til grundvandskvaliteten i Hadsten området og Houlbjerg området stilles skærpede vilkår når udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat/l. Der stilles derfor krav om, at nitratudvaskningen højst må svare til udvaskningen fra et planteavlbrug med et standard planteavlssædskifte. Dette krav opfyldes ved det ansøgte.

Den gennemsnitlige udvaskning i det ansøgte projekt er over 50 mg nitrat/l, som er kvalitetskravene for grundvand. Hvorvidt den samlede udvaskning i hele området er kritisk i forhold til kvalitetskravet vurderes i forbindelse med indsatsplanlægningen. Med de stillede skærpede krav om, at nitratudvaskningen reduceres til en udvaskning svarende til udvaskning fra et plantebrug i Indsatsområderne Hadsten og Houlbjerg samt kravene til at udvaskningen ikke må øges i Indsatsområde Hammel, vurderes det foreløbigt at det ansøgte projekt i sig selv ikke giver anledning til en yderligere påvirkning af grundvandets tilstand i forhold til nitrat i området.

Boringer

Markerne 437-0 og 439-0 ligger lige op til Haxholm Vandværks boring. Markerne 438-0 og 439-0 ligger lige op til Houlbjerg Vandværks boring. Alle fire marker ligger indenfor indvindingsoplandet til Haxholm Vandværks boring, markerne 438-0 og 439-0 ligger desuden indenfor indvindingsoplandet til Houlbjerg Vandværks boring og indenfor det grundvandsdannende opland.

Haxholm Vandværks boring er 64-68 meter dyb beliggende i et område med et betydelig beskyttende lerlag. Der er et lettere forhøjet og svagt stigende indhold af sulfat og det vurderes derfor, at der er en svag påvirkning af nitrat i oplandet til boringen, men at vandet, der indvindes fra boringen på nuværende tidspunkt er

velbeskyttet mod nitrat. Det vurderes at der er god nitratreduktionskapacitet i sedimenterne og ingen nitratgennembrud.

Houlbjerg Vandværks boring er 51-60 meter dyb. Beskyttende lerdæklags udbredelse i området er meget varierende. Der er ikke fundet nitrat i boringen. Indhold af sulfat er forhøjet og stigende. På baggrund af geologien og stigende indhold af sulfat vurderes, at der er nogen sårbarhed overfor nitrat. Der er stadig tilstrækkelig nitratreduktion i oplandet til boringen til, at der ikke er sket nitratgennembrud i boringen. På den baggrund vurderes, at vandet på nuværende tidspunkt er beskyttet.

Mark 452-0 ligger 30 meter fra de nærmeste af Hadsten Vandværks boringer og indenfor indvindingsoplandet. En del af mark 452-0 ligger desuden indenfor det grundvandsdannende opland til vandværket.

Hadsten Vandværks 4 boringer, der er beliggende vest og nordvest for mark 452-0 er 18-54 meter dyb. Alle boringer er filtersat i smeltevandssand/grus, og der er ikke reelt lerdæklag under grundvandsspejl på Bavnehøjvej Kildeplads. Grundvandet strømmer lokalt fra øst mod vest, og forekommer overvejende som frit magasin.

Hadsten Vandværks boring øst for mark 452-0 er 116-128 meter dyb. Boringen er filtersat i smeltevandssand/grus under betydeligt morænelers-dæklag. Grundvandsstrømningen i det dybe magasin er ikke kendt.

Vandanalyser viser, at sulfat er forhøjet ved alle indtag (130-143 mg/l mod baggrundsværdi på ca. 30 mg/l) forårsaget af betydelig nitratbelastning. Der er gennembrud af nitrat i DGU 79.663, hvor indholdet er steget fra 23 mg/l i 2004 til 42 mg/l i 2007. Der er spor af BAM i DGU 79.663 og tidligere analyser fra DGU 79.644. En boring fra kildepladsen (DGU 78.781) er sløjfet pga. BAM.

Der indvindes fra et ubeskyttet og meget sårbart magasin. Indvindingen tilhører et af kommunens største vandværker. Der er meget stor sårbarhed overfor nedsivende stoffer.

Det vurderes, at en nitratudvaskning væsentligt over 50 mg/l fra mark 452-0 udgør en væsentlig risiko for at bidrage til, at vandværkets vandkvalitet ikke kan overholde drikkevandskvalitetskravet på max. 50 mg nitrat/l. Der er ikke andre af bedriftens marker, der ligger indenfor indvindingsopland til Hadsten Vandværks boringer eller indenfor det grundvandsdannende opland.

Der dyrkes endvidere ikke mindre end 25 m fra drikkevandsboringerne, hvorfor det vurderes, at risikoen for nedsivning af gødning og/eller pesticider langs og tæt på boringen er ubetydelig.

Ved Houlbjerg Vandværk og Haxholm Vandværk vurderes, at med den nuværende viden og det skærpede krav om at nitratudvaskningen højst må være hvad der svarer til udvaskningen fra et planteavlbrug, er beskyttelsen tilstrækkelig.

Udvaskningen i det ansøgte projekt er i gennemsnit over 50 mg/l, som er kvalitetskravet for drikkevand. Hadsten Vandværks indvindingsopland er sårbart overfor påvirkning med bl.a. nitrat fra jordoverfladen. De udbringningsarealer, der ligger indenfor indvindingsoplandet vil således kunne bidrage med påvirkning heraf. I en miljøgodkendelse som denne, kan der dog alene stilles vilkår om, at nitratudvaskningen ikke må være højere end hvad der svarer til udvaskning fra plantebrug. Dette overholdes i det ansøgte.

7.3 Vandløb og søer

Miljøteknisk redegørelse

Vandløbsnære arealer

- Lilleåen (målsat: faunaklasse 5, god økologisk tilstand i udkast til vandplanen) grænsende op til udbringningsareal 457-0. Ikke skrånende terræn, dvs. hældning er < 6 grader.
- Vrangstrup bæk (målsat faunaklasse 6, god økologisk tilstand i udkast til vandplanen) grænsende op til udbringningsarealerne 440-0 og 442-0). Ikke skrånende terræn, dvs. hældning er < 6 grader.
- Tjærebæk (målsat: faunaklasse 5, god økologisk tilstand i udkast til vandplanen) er i nærheden af udbringningsareal 435-0. Hældning mellem 6-12 grader, men afstand fra udbringningsarealet til vandløbet er 70 meter. Arealet hælder ikke direkte ned mod vandløbet. Den nærmeste del af vandløbet er rørlagt.

Derudover 2 grøfter grænsende op til henholdsvis udbringningsareal 402-1a og 410-0.

Søer

- § 3 beskyttet sø (nr. 571) grænsende op til udbringningsareal 407-0.
- § 3 beskyttet sø (nr. 1481) grænsende op til udbringningsareal 407-1.
- § 3 beskyttet sø (nr. 1508) grænsende op til udbringningsareal 402-1.
- § 3 beskyttet sø (nr. 1491) grænsende op til udbringningsareal 415-0.
- § 3 beskyttet sø (nr. 630) grænsende op til udbringningsareal 408-0.
- § 3 beskyttet sø (nr.1583) grænsende op til udbringningsareal 426-0a

Alle søerne har en generel målsætning om god økologisk tilstand i udkast til vandplanen. Ingen af søerne er beliggende på skrånede terræn, dvs. hældning er < 6 grader.

Vandløbene og søerne fremgår af bilag 9.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Fra 1. september 2012 er det et generelt lovkrav, at der skal udlægges dyrknings-, gødsknings-, og sprøjtefrie randzoner langs alle åbne vandløb og søer større end 100 m² i landzone i henhold til Randzonenloven (lov nr. 591 af 14/6 2011).

Udbringningsarealerne skråner på intet sted stærkt ned mod vandløb eller søer, dvs. hældning under 6 grader – undtagelsen er dog ved mark nr. 435-0 ved Tjærebæk, hvor hældningen er mellem 6-12 grader. Her er afstanden cirka 70 meter. Tab af udbragt husdyrgødning til vandløbene og søer under kraftige regnskyl vurderes særligt at kunne udgøre en risiko fra vandløbsnære arealer bestående af fed lerjord eller fra stærkt skrånede arealer. Det hælder dog ikke direkte ned mod vandløbet fra denne mark.

Alle vandløb og søer grænsende op til udbringningsarealerne vurderes at være tilstrækkeligt beskyttede af de lovpligtige randzoner på 10 meter.

7.4 Vandoplande

Miljøteknisk redegørelse

Randers Fjord

Alle udbringningsarealerne afvander til det internationale naturbeskyttelsesområde nr. 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord. Afvandingen fra arealerne sker via deloplandet Randers Fjord, fra Randers til Møllerup, som udgør en stor del af hovedvandopland nr. 1.5 Randers Fjord.

Randers Fjord er kendetegnet ved at være en meget sårbar recipient overfor tilførsel af både fosfor og kvælstof.

Ifølge såvel basisanalysen som Miljøministeriets forslag til vandplan for 1.5 Randers Fjord er miljømålslovens miljømål "god økologisk tilstand" ikke opfyldt i området. Dette skyldes bl.a. udvaskningen af kvælstof og fosfor fra landbruget i oplandet.

Vandplanen for Randers Fjord dækker 325.000 hektar. Landbrugsjord udgør cirka 71 % af oplandet, hvilket er 8 % mere end landsgennemsnittet. For kvælstof udgør landbrugsbidraget alene 66 % af det samlede bidrag fra det åbne land. For fosfor udgør det samlede bidrag fra det åbne land 77 % (landbrug, spredt bebyggelse mv.).

Randers Fjords samlede opland er cirka 325.000 hektar. Landbrugsjord udgør cirka 71 % af oplandet, hvilket er 8 % mere end landsgennemsnittet. For kvælstof udgør landbrugsbidraget alene 66 % af det samlede bidrag fra det åbne land. For fosfor udgør det samlede bidrag fra det åbne land 77 % (landbrug, spredt bebyggelse mv.).

Enhver øget udledning af næringsstoffer til recipienten vil forringe mulighederne for at opnå målsætningen om "god økologisk tilstand".

Kystopland	Tons N/år	Tons P/år
Randers Fjord	3.352,5	99,32

Den gennemsnitlige totale årlige udvaskning af kvælstof og fosfor til Randers Fjord fremgår af forslaget til Vandplan for Hovedvandopland 1.5 Randers Fjord.

Tange Sø

Cirka 164 hektar af udbringningsarealerne afvander til Tange Sø dels via Borre Å og dels via Gjern Å. Ingen af arealerne ligger inden for selve oplandet til Tange Sø.

Oplandet til selve Tange Sø udgør i alt 170.322 hektar.

Ifølge såvel basisanalysen som Miljøministeriets forslag til vandplan for 1.5 Randers Fjord er miljømålslovens miljømål "god økologisk tilstand" ikke opfyldt for Tange Sø. Dette skyldes blandt andet ekstern belastning med fosfor til søen fra diffuse kilder som f.eks. landbrug, men også intern belastning med fosfor, spildevand

vand fra spredt bebyggelse, spildevand fra fælles kloak, regnvandsbetingede udløb til søen, samt miljøfremmede stoffer.

Da Tange Sø samtidig er udpeget som badevand, skal vandkvaliteten kunne leve op til badevandsdirektivets bestemmelser om tilfredsstillende kvalitet.

En manglende forebyggelse af fosfortab til søen vil forringe mulighederne for at opnå målsætningen om "god økologisk tilstand".

Søopland	Tons P/år
Tange Sø	36.870 kg P

Fosfortab til Tange Sø fremgår af forslaget til Vandplan for Hovedvandopland 1.5 Randers Fjord

Søbygård Sø

Cirka 13 hektar af udbringningsarealerne er beliggende inden for oplandet til Søbygård Sø.

Oplandet til Søbygård Sø udgør i alt 1.298 hektar.

Ifølge såvel basisanalysen som Miljøministeriets forslag til vandplan for 1.5 Randers Fjord er miljømålslovens miljømål "god økologisk tilstand" ikke opfyldt for Søbygårds Sø. Dette skyldes blandt andet ekstern belastning med fosfor til søen fra diffuse kilder som f.eks. landbrug, men også intern belastning med fosfor fra sediment, spildevand fra spredt bebyggelse, spildevand fra fælles kloak og regnvandsbetingede udløb til søen, samt miljøfremmede stoffer.

En manglende forebyggelse af fosfortab til søen vil være i strid med vandplanen.

Søopland	kg P/år
Søbygård Sø	487 kg P

Fosfortab til Søbygård Sø fremgår af forslaget til Vandplan for Hovedvandopland 1.5 Randers Fjord

Kommunens bemærkninger og vurderinger

KVÆLSTOF

Randers Fjord

Det generelle beskyttelsesniveau

Den del af Favrskov Kommune, der afvander til Randers Fjord er indplaceret i nitratklasse 0 (kvælstofreduktionspotentiale 76 % - 100 %). Intervallet er baseret på gennemsnittet for større oplande.

Det generelle beskyttelsesniveau er overholdt, idet kvælstofudvaskningen i ansøgt drift er beregnet til 48 kg N/ha/år og den maksimalt tilladte kvælstofudvaskning ved en indplacering i nitratklasse 0 er beregnet til 54,7 kg N/ha/år.

Kvælstofreduktionspotentiale

Noget af det kvælstof der udvaskes fra rodzonen, udvaskes til Randers Fjord. Den faktiske mængde afhænger af kvælstofreduktionen fra mark til fjord.

Kommunen er kendetegnet ved at bestå af mange vandløbsnære arealer, som er placeret nedstrøms søer, der ellers ville have en selvrensende effekt på kvælstof. Det er Favrskov Kommunes faglige vurdering, at kvælstofreduktionen fra mark til fjord er lavere i de dele af Favrskov Kommune, der ligger nedstrøms Tange Sø end de arealer, der ligger opstrøms Tange Sø.

Det vurderes samtidig, at en kvælstofreduktionspotentiale på 100 % ikke er realistisk under praktiske forhold på grund af de mange vandløbsnære arealer i kommunen.

Vurderingerne i forhold til habitatdirektivet nedenfor er derfor foretaget under hensyntagen til forsigtighedsprincippet. For arealerne beliggende i Favrskov Kommune er der anvendt en indplacering i nitratklasse II for arealer nedstrøms Tange Sø og nitratklasse 0 for arealer opstrøms Tange Sø. Samtidig er der anvendt de laveste kvælstofreduktioner for hver af de to nitratklasser:

- Nitratklasse 0 (kvælstofreduktionspotentiale 76 % - 100 %), og
- Nitratklasse II (kvælstofreduktionspotentiale 51 % - 75 %)

Vandopland Randers Fjord

Øget udledning af kvælstof vurderes, at være i strid med miljømålslovens miljømål om "god økologisk tilstand".

I det miljøgodkendte er der valgfrihed med hensyn til om husdyrgødningen udbringes ubehandlet eller leveres til biogasanlæg og herefter modtages afgasset gylle til udbringning. Det er beskrevet i afsnit "5.1 Gødningstyper og mængder". Begge scenarier har en gennemsnitlig udvaskning af kvælstof på 48 kg N/ha/år.

Den gennemsnitlige udvaskning af kvælstof fra rodzonen er til 51 kg N/ha/år for nudrift og 48 kg N/ha/år i ansøgt drift. Hvilket svar til et fald på 3 kg N/år/år ud af rodzonen.

Habitatdirektivet

I følge Habitatdirektivet må projektet ikke i sig selv eller i kumulation med andre planer og programmer være til hinder for opnåelse af gunstig bevaringsstatus for habitatområdet ved Randers Yder Fjord.

Projektet skal med hensyn til kvælstof til overfladevand vurderes på grundlag af forskellen mellem udvaskning i ansøgt drift og udvaskningen i en drift uden brug af husdyrgødning (planteavlsbrug).

Den gennemsnitlige udvaskning af kvælstof fra rodzonen er beregnet til 48 kg N/ha/år for ansøgt drift og for et tilsvarende planteavlsbrug til 49 kg N/ha/år. Udvasningen fra husdyrbruget er i gennemsnit 1 kg N/ha/år lavere end udvaskning fra planteavlsbrug.

En øget total udledning af kvælstof til vandområdet *Naturbeskyttelsesområde nr. 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord* fra husdyrgødning på over 1 % vil kunne være til skade for habitatområdet og til hinder for opnåelse af gunstig bevaringsstatus af habitatområder, jævnfør DMU.

Da den gennemsnitlige kvælstofudvaskning i ansøgt drift er lavere end hvis der var tale om et plantebrug vurderes det, at projektet ikke i sig selv er til hinder for opnåelse af gunstig bevaringsstatus for *Naturbeskyttelsesområde nr. 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord* 1.5 Randers Fjord i forhold til udvaskning af kvælstof fra udbringingsarealerne.

Beregningerne fremgår af skemaet nedenfor:

Beregningsforudsætninger	Ansøgt drift
Areal til udbringning i alt, ha	490 hektar
Kvælstofreduktionspotentiale, opstrøms Tange Sø, N-klasse 0	76-100 %
Kvælstofreduktionspotentiale, nedstrøms Tange Sø, N-klasse II	51 % - 75 %
Areal til udbringning opstrøms Tange Sø	164 hektar
Areal til udbringning nedstrøms Tange Sø	326 hektar
Kvælstofudvaskning fra rodzonen, ansøgt drift (kg N/ha/år)	54,7 kg N/ha/år ¹
Kvælstofudvaskning fra rodzonen, planteavl (kg N/ha/år)	49 kg N/ha/år ²
Kvælstofudvaskning fra rodzonen, husdyrgødning (kg N/ha/år)	48 kg N/ha/år
N-tab fra arealer til Natura 2000 området, kg N/år (den samlede påvirkning): (Kvælstofudvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år) * (Udbringningsareal, ha) * 0,24 = 0 kg N/ha/år * 489,45 ha * 0,24 =	0 Kg N/år
Kvælstofudvaskning til Randers Fjord, Vandplan 2010-2015 Randers Fjord, tabel 2.2.8	3.352.500 Kg N/år
Samlede påvirkning til Natura 2000 området	0 %
Afskæringskriterie, meget sårbar recipient (miljømål: "god økologisk tilstand")	1 %

¹ Beregnet ud fra IT-ansøgningssystemet standardssædskifter for ansøgt drift.

² Beregnet for et planteavlsbrug efter anvisningerne i Miljøstyrelsens Vejledning (Det vil sige ud fra IT-ansøgningsystemet standardssædskifter for planteavl + handelsgødning + 0 % ekstra efterafgrøder + ingen tilførsel af husdyrgødning).

FOSFOR

Det generelle beskyttelsesniveau

Da ansøgningen er indkommet efter 10. april 2011 er det mht. fosfor beskyttelsesniveauet fra efter ændringen af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen den 10. april 2011, der er gældende. I ansøgt drift tilføres der i gennemsnit 37,1 kg P/ha/år med husdyrgødning til bedriftens arealer, og der fraføres i gennemsnit 19,4 kg P/ha/år med afgrøderne. Arealerne er på baggrund af jordtypen i pløjelaget, dræning og fosfortal indplaceret i fosforklasse 0-III. Fosforoverskuddet beregnes ud fra det aktuelle standardsædskifte (her S6) den deraf beregnede normoptagelse af fosfor, og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning.

Bedriftens maksimale tilladte fosforoverskud i ansøgt drift er 28,1 kg P/ha/år og det faktiske fosforoverskud er beregnet til 17,8 kg P/ha/år. Lovens generelle beskyttelsesniveau er dermed overholdt. De enkelte arealers indplacering i fosforklasser fremgår af bilag 1.

Fosfor overskud

Bedriftens fosforoverskud kan i sig selv teoretisk set udgøre en risiko for tab af fosfor til vandmiljøet, idet fosfor der ophobes i pløjelaget senere hen kan tabes ved en fortsat dyrkning af jorden.

I det miljøgodkendte er der valgfrihed med hensyn til om husdyrgødningen udbringes ubehandlet eller leveres til biogasanlæg og herefter modtages afgasset gylle til udbringning. Det er beskrevet i afsnit "5.1 Gødningstyper og mængder". I den følgende beskrivelse og vurdering tages udgangspunkt i det scenarie, der er worst case med hensyn til fosforoverskud, idet fosforoverskuddet ved scenariet med afgasset gylle bliver 8,7 kg P/ha.

Bedriftens gennemsnitlige fosforoverskud er beregnet til 17,8 kg P per hektar per år. I landbrugsjord er der i gennemsnit ophobet 2.000 kg P/ha i pløjelaget. I løbet af en 8-årig periode øges forventes projektet at bidrage med en forøgelse i pløjelaget indhold af fosfor med 7 %.

Randers Fjord

Den maksimale risiko for tab af fosfor fra bedriftens ophobning af fosfor i pløjelaget udgør i alt 34,3 kg. Dette svarer til 0,03 % af den samlede fosforudledning til Randers Fjord ud fra den nyeste i viden.

En forøgelse af fosfortabet til vandområdet *Naturbeskyttelsesområde nr. 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord* 1.5 fra husdyrgødning på over 1 % vil kunne være til hinder for opnåelse af gunstig bevaringsstatus af habitatområdet, jævnfør Miljøstyrelsens vejledning. En forøgelse af bedriftens fosfortab med 0,03 %, vurderes ikke, at udgøre nogen væsentlig risiko for forringelse af tilstanden i Randers Fjord.

Der er derfor Favrskov kommunes vurdering, at projektet ikke i sig selv er til hinder for opnåelse af gunstig bevaringsstatus for *Naturbeskyttelsesområde nr. 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord* 1.5 Randers Fjord i forhold til tab af fosfor fra udbringingsarealerne.

Tange Sø

Den maksimale risiko for tab af fosfor fra bedriftens ophobning af fosfor i pløjelaget til Tange Sø udgør i alt 11,5 kg. Dette svarer til 0,03 % af den samlede fosforudledning til Tange Sø ud fra den nyeste i viden.

Tange Sø skal kunne overholde badevandsdirektivets vandkvalitetskrav. En væsentlig øget tilførsel af fosfor til søen vil forringe mulighederne for, at badevandsdirektivets vandkvalitetskrav kan overholdes. Tange Sø vurderes derfor, at være en meget sårbar recipient i forhold til fosfor.

Fosforudledning fra bedriften svarende til 0,03 % af den samlede fosforudledning til Tange Sø vurderes ikke, at udgøre nogen væsentlig risiko for forringelse af badevandskvaliteten i Tange Sø eller opnåelse af miljømålslovens krav om "god økologisk tilstand".

Søbygård Sø

Den maksimale risiko for tab af fosfor fra bedriftens ophobning af fosfor i pløjelaget til Søbygård Sø udgør i alt 0,91 kg. Dette svarer til 0,19 % af den samlede fosforudledning til Søbygård Sø ud fra den nyeste i viden.

Fosforudledning fra bedriften svarende til 0,19 % af den samlede fosforudledning til Søbygård Sø vurderes ikke, at udgøre nogen væsentlig risiko for opnåelse af miljømålslovens krav om "god økologisk tilstand".

Beregning af risikoen for tab af fosfor til vandoplandene Randers Fjord, Tange Sø og Søbygård Sø fremgår af tabellen fra det ansøgte projekt fremgår af tabellen på nedenfor.

Beregningsforudsætninger	Randers Fjord	Tange Sø	Søbygård Sø
Areal til udbringning i alt, ha	490 ha	164 ha	13 ha
Fosforoverskud i kg P/ha/år	17,8 kg P/ha	17,8 kg P/ha	17,8 kg P/ha
Beregningsperiode	8 år	8 år	8 år
<i>Procent forøgelse af fosforindholdet i pløjelaget:</i>	7 %	7 %	7 %
(Fosforoverskud (kg P/ha/år) * 8 år) * 100			

% / 2000 kg P/ha pløjelag ¹ =			
<i>Worst case udvaskning</i> ¹	1 kg P/ha	1 kg P/ha	1 kg P/ha
<i>Worst case P-tab i kg fra husdyrbruget:</i> udbringningsareal (ha) * 1 kg P/ha* % forøgelse =	34,3 kg P	11,5 kg P	0,91 kg P
	99.320 kg P ²⁾	36.870 kg P ³⁾	487 kg P
<i>Husdyrbrugets fosfortab til søoplandet:</i> kg P worst case/ Samlede P-udvaskning til Randers Fjord * 100 % =	0,03 %	0,03 %	0,19 %
Afskæringskriterie	1 %	1 %	1 %

- 1) *Det kan ikke kvantificeres, hvor stor en andel af bedriftens fosforoverskud, der reelt vil tilføres recipienten. I landbrugsjord er der ophobet i gennemsnit 2.000 kg P per hektar i de øverste 25 cm. Tabsniveauet ligger normalt på 0,2-0,5 kg P/ha med et gennemsnit på ca. 0,2 kg P/ha (se seneste DMU rapporter om Novana landovervågning og Novana vandløbsovervågning for uddybning). Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes, at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt (Kronvang et al 2005). Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha. I landbrugsjorden er ophobet i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Et overskud på f.eks. 5 kg P/ha i en godkendelsesperiode på 8 år vil altså forøge jordens indhold med ca. 2 %. I hele afskrivningsperioden på 20 år vil det forøges med 5 %. Udvasningen må formodes at bliver forøget med mere end de 2-5 % pga. øget mætning, men det kan antages at blive opvejet af, at der fra 25 cm dybde ned til rodzonen, typisk i, 1 meters dybde også kan ophobes fosfor, og at udvaskning fra de øverste 25 cm i høj grad bliver bundet på vej ned til rodzonen. (Kilde Miljøstyrelsens digitale vejledning)*
- 2) *Fra forslag til Vandplan Randers Fjord.*
- 3) *Fra forslag til Vandplan Randers Fjord.*

Kumulation

Inden for hovedvandoplandet 1.5 Randers Fjord er husdyrtrykket faldet med 4,6 % i perioden 2007-2011.

Da udviklingen i husdyrtrykket inden for kystoplandet 1.5 Randers Fjords har været faldende siden 2007 er det ansøgte projekt i kumulation med andre projekter ikke til hinder for opnåelse af bevaringsstatus for *Naturbeskyttelsesområde nr. 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord* eller opnåelse af Vandplanens miljømål "god økologisk tilstand" i forhold til udvasningen af kvælstof eller risikoen for tab af fosfor fra bedriftens arealer.

Samlet vurdering i forhold til Randers Fjord

Det er Favrskov Kommunes samlede vurdering, at projektet ikke er i strid med miljømålslovens miljømål eller habitatdirektivets mål, idet projektet ikke i kumulation med andre projekter medfører en samlet øget udvaskning af kvælstof eller øget risiko for tab af fosfor til Randers Fjord og Tange Sø, der kan være til hinder for målopfyldelse efter miljømålsloven eller sikring af gunstig bevaringsstatus efter habitatdirektivet.

7.5 Ammoniak og natur

Miljøteknisk redegørelse

Generelle ammoniakreduktionskrav

Det generelle ammoniakreduktionskrav er en del af beskyttelsesniveauet for ammoniak. Ammoniakfordampningen fra den ansøgte drift sættes i relation til, hvad ammoniakfordampningen ville være ved brug af et fastsat referencestaldsystem, det såkaldte "bedste staldsystem mht. ammoniakfordampning". Ammoniakfordampningen fra den ansøgte drift skal være en bestemt procentdel mindre, end hvis det blev brugt "bedste staldsystem". Kravet gælder kun for den del af husdyrbruget, hvor der udvides/ændres og for stalde, der reoveres. Ammoniakreduktionskravets størrelse afhænger af i hvilket år ansøgningen er indsendt samt driftstype. For denne ansøgning er reduktionskravet 15 %.

Ifølge beregninger i it-ansøgningssystemet er kravet om 15 % reduktion er opfyldt ved det ansøgte, idet ammoniakfordampningen er cirka 3700 kg N/år mindre end nødvendigt for at overholde dette krav.

Emission fra anlægget:

Den lokale baggrundsbelastning med ammoniak er 14,95 kg N/ha/år (beregnet i 1 x 1 kilometer grid, DMU 2009).

Den samlede emission fra anlægget er beregnet til 8120 kg N/år.

Meremissionen fra anlægget er beregnet til 1278 kg N/år.

Natura 2000:

Anlæg

Nærmeste EF-habitatområde *Bjerre skov og Haslund skov* (H229) er beliggende cirka 8,2 kilometer NØ for anlægget

Udbringningsarealer

Nærmeste EF-habitatområde *Bjerre skov og Haslund skov* (H229) er beliggende cirka 6,8 kilometer fra nærmeste udbringningsareal i Favrskov Kommune.

§ 7 naturtyper:

Anlæg

Afstanden fra anlægget til nærmeste § 7 areal, iht. Husdyrgodkendelsesloven, er cirka 2,4 kilometer.

Udbringningsarealer

Afstanden fra § 7 areal (overdrev) iht. Husdyrgodkendelsesloven til nærmeste udbringningsareal i Favrskov Kommune er cirka 25 m.

§ 3 beskyttet natur og ammoniakfølsomme skove:

Anlæg

Der ligger 23 naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 inden for 1000 meter fra nyt staldanlæg, heraf er 10 af dem søer.

Oversigt over de § 3 beskyttede naturarealer beliggende inden for 1000 meter fra anlægget fremgår af bilag nr.9.

Nedenfor fremgår en beskrivelse af de naturområder, hvor der er foretaget ammoniak-beregning:

- Overdrev (nr. 1505) beliggende cirka 800 m syd for anlægget. Besigtiget 2/7 2012 af Favrskov Kommune, og her vurderet at have en god naturtilstand.
Registrerede arter: blandt andet blåhat, bugtet kløver, sand star og læge ærenpris.
Beregningspunkt 1: Merdeposition = 0,0 kg N/ha/år; Totaldeposition = 0,1 kg N/ha/år.
- Overdrev (nr. 1520) beliggende cirka 650 m øst for anlægget. Besigtiget 10/5 2011 af Favrskov Kommune, og her vurderet at have moderat naturtilstand.
Registrerede arter: blandt andet mark frytle, bugtet kløver, rødknæ og knold ranunkel.
Desuden er der tidligere af Århus Amt registreret skov gøgelilje i området.
Beregningspunkt 2: Merdeposition = 0,2 kg N/ha/år; Totaldeposition = 1,0 kg N/ha/år.
- Mose (nr. 1522) beliggende cirka 700 m nordøst for anlægget. Besigtiget 2/7 2012 af Favrskov Kommune, og her vurderet at have god naturtilstand.
Registrerede arter: blandt andet vand snerre, sværtvæld, smalbladet kæruld, tue star, blære star og kragefod. Desuden er der tidligere af Århus Amt registreret trind star i området.
Beregningspunkt 3: Merdeposition = 0,1 kg N/ha/år; Totaldeposition = 0,6 kg N/ha/år.
- Overdrev (nr. 1507) beliggende cirka 550 m nord for anlægget. Besigtiget 2/7 2012 af Favrskov Kommune, og her vurderet at have moderat naturtilstand.
Registrerede arter: blandt andet høst borst, hare kløver, håret høgeurt og rødknæ.
Beregningspunkt 4: Merdeposition = 0,1 kg N/ha/år; Totaldeposition = 1,0 kg N/ha/år.
- Mose (nr. 1546) beliggende cirka 140 m nord for anlægget. Besigtiget 10/5 2011 og 13/8 2012 af Favrskov Kommune, og her vurderet at have ringe naturtilstand.
Registrerede arter: blandt andet eng kabbeleje (i udkanten), vand karse, skov kogleaks, alm. mjørdurt og tagrør (dominerende).
Beregningspunkt 5: Merdeposition = 0,2 kg N/ha/år; Totaldeposition = 11,4 kg N/ha/år.

Flere skove beliggende indenfor 1000 m fra anlægget er på arealinfo vejledende udpeget ammoniakfølsomme, heraf vurderes 4 af dem reelt at være ammoniakfølsomme. For disse 4 skove er der foretaget ammoniakberegning:

- Blandingsskov beliggende 230 m nord for anlægget.
Beregningspunkt B: Merdeposition = 0,2 kg N/ha/år; Totaldeposition = 5,3 kg N/ha/år.
- Blandingsskov beliggende 260 m nordvest for anlægget.
Beregningspunkt C: Merdeposition = 0,2 kg N/ha/år; Totaldeposition = 4,8 kg N/ha/år.
- Blandingsskov beliggende 470 m nordvest for anlægget.
Beregningspunkt D: Merdeposition = 0,2 kg N/ha/år; Totaldeposition = 1,7 kg N/ha/år.
- Blandingsskov beliggende 620 m sydvest for anlægget.

Beregningspunkt H: Merdeposition = 0,1 kg N/ha/år; Totaldeposition = 0,4 kg N/ha/år.

Undervejs i sagsforløbet blev det ændret i ansøgningen hvor stor en andel af den faste husdyrgødning, der bliver bragt direkte ud og nedpløjet. Det blev ændret fra 5 % til 20 %. Denne ændring reducerede ammoniakfordampningen med omkring 100 kg N/år. Denne ændring var med henblik på at overholde krav om BAT. Det skal bemærkes, at N-depositionsberegningerne er foretaget inden denne ændring. Da resultaterne N-depositionsberegning i selve ansøgningsskemaet 24300 ikke er ændret, antages det at de øvrige resultater af N-depositionsberegning heller ikke vil ændres som følge af at ammoniakfordampningen er reduceret med 100 kg N/år. Der er derfor ikke foretaget nye beregninger.

Udbringningsarealer

2 overdrev og 3 enge, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, grænser op til udbringningsarealer i Favrskov Kommune. Derudover er der 4 ammoniakfølsomme skove. Det ene overdrev er beskrevet under § 7 naturtyper.

Oversigt over de § 3 beskyttede naturarealer grænsende op til udbringningsarealer fremgår af bilag nr. 9.

Søer og vandløb grænsende op til udbringningsarealer er beskrevet under afsnittet 7.3 om vandløb og søer.

Markstak

Markstak med husdyrgødning overdækkes og placeres forskellige steder fra år til år.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Generelle ammoniakreduktionskrav

Favrskov Kommune vurderer på baggrund af beregningerne i it-ansøgningssystemet, at det generelle krav til ammoniakreduktion er opfyldt i det ansøgte.

Natura 2000:

Anlæg

Grundet den store afstand fra anlægget til nærmeste EF-habitatområde *Bjerre skov og Haslund skov* (H229) vurderer kommunen, at der ikke er risiko for påvirkning af habitatområdet fra den pågældende landbrugsbedrift.

Udbringningsarealer

Grundet den store afstand fra nærmeste udbringningsareal beliggende i Favrskov Kommune til nærmeste EF-habitatområde *Bjerre skov og Haslund skov* (H229) vurderer kommunen, at der ikke er risiko for påvirkning af habitatområdet som følge af udbringning af husdyrgødning.

§ 7 naturtyper

Anlæg

Grundet den store afstand fra anlægget vurderes det nærmeste at § 7 areal i henhold til Husdyrgodkendelsesloven ikke at blive påvirket af ammoniak fra anlægget.

Udbringningsarealer

Husdyrgødningstypen er overvejende svinegyld (svarende til 457 DE) samt fast gødning og dybstrøelse svarende til 224 DE. Ifølge Bufferzone-rapporten (Arbejdsgruppe-rapport til miljøministeren, 2004) vil der være en merdeposition på cirka 0,5-1 kg N/ha indenfor cirka 10 meter fra udbringningsarealet.

Det pågældende udbringningsareal er også tidligere anvendt til udbringning af husdyrgødning.

På baggrund af ovenstående vurderes der ikke at være merdeposition > 1 kg N/ha/år på det konkrete overdrev, og derfor stilles der ikke vilkår om ammoniak-reducerende tiltag i forbindelse med udbringning af husdyrgødning udover de almene regler om nedfældning m.m. iht. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

§ 3 beskyttet natur og ammoniakfølsomme skove

Anlæg

Naturtypen mose har en tålegrænse fra 5 kg N/ha/år (højmose) til 25 kg N/ha/år (rigkær) i henhold til *Ammoniakmanualens* bilag 1 ("Tålegrænser for naturbeskyttelseslovens terrestriske naturtyper samt løv- og nåleskov", Skov og Naturstyrelsen 2005). Mosen tættest på anlægget (nr. 1546) vurderes ud fra de registrerede plantearter at have en nedre tålegrænse i den øvre ende af skalaen, mens mose nr. 1522 er af typen fattigkær med en nedre tålegrænse på omkring 10 kg N/ha/år.

Overdrev har i henhold til *Ammoniakmanualen* en tålegrænse fra 10 kg N/ha/år til 25 kg N/ha/år.

Overdrevene beliggende indenfor 1000 m fra anlægget vurderes ud fra plantesammensætningen at være af typen surt overdrev med en nedre tålegrænse på omkring 10 kg N/ha/år.

Eftersom den lokale baggrundsbelastning med ammoniak er 14,95 kg N/ha/år, vurderes den nedre tålegrænse at være overskredet for overdrevene samt fattigkæret (mose nr. 1522).

Ifølge bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (bek. nr. 291 af 6/4 2011) kan kommunen for kategori 3 natur, herunder moser og ammoniakfølsomme skove, stille vilkår om en max. merdeposition på 1 kg N/ha pr. år men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1 kg N/ha pr. år.

Eftersom alle ammoniakberegningerne viser en merdeposition på under 1 kg N/ha/år (højeste merdeposition er på 0,2 kg N/ha/år i nærmeste mose samt 3 skove) stilles der ikke yderligere krav vedrørende ammoniak-emissionen fra anlægget.

Udbringningsarealer

Som det fremgår af bilag 9 er der to § 3 beskyttede overdrev (hvoraf det ene er beskrevet under § 7 naturtyper) samt tre § 3 beskyttede enge grænsende op til udbringningsarealer. Derudover er der 4 ammoniakfølsomme skove. I henhold til *Ammoniakmanualens* bilag 1 ("Tålegrænser for naturbeskyttelseslovens terrestriske naturtyper samt løv- og nåleskov", Skov og Naturstyrelsen 2005), har både surt overdrev og løvskove en tålegrænse på 10-20 kg N/ha/år. Engene er generelt mindre kvælstoffølsomme med en tålegrænse på 15-25 kg N/ha/år. Med en lokal baggrundsbelastning på 14,95 kg N/ha/år er den nedre tålegrænse overskredet for så vidt angår overdrevet og skovene.

Udbringning af husdyrgødning er reguleret via generelle regler, hvor der bl.a. er krav om nedfældning på sort jord og græsmarker (Husdyrgødningsbekendtgørelsen, bek. nr. 764 af 26/6 2012). Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde, er i udpræget grad et lokalt fænomen, og den reelle påvirkning vil afhænge af praksis i det enkelte år.

I henhold til Miljøstyrelsens elektroniske vejledning er det kun ved "worst case" tab af ammoniak og et udbringningsareal på over 100 ha, der vil kunne konstateres påvirkninger på over 1 kg N/ha. "Worst case" vil typisk være udbringning af fast husdyrgødning uden nedbringning typisk ved udbringning ovenpå afgrøden. Ved nedfældning vurderes der generelt ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Ifølge Natur og Miljøklagenævnets praksis og med henvisning til notat fra DMU (2005) vil en merdeposition på 1 kg N/ha/år eller mindre, som altovervejende hovedregel efter den tilgængelige viden ikke medføre, at der sker en tilstandsændring af den pågældende naturtype, uanset hvilken tilførsel der sker samlet set til området på ansøgningstidspunktet. Som det fremgår af bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (bek. nr. 291 af 6/4 2011), kan kommunen for kategori 3 natur, herunder overdrev og ammoniakfølsomme skove, ikke stille krav om mindre merdeposition end 1 kg N/ha/år.

Husdyrgødningstypen er overvejende svinegylle (svarende til 457 DE) samt fast gødning og dybstrøelse svarende til 224 DE. Ifølge Bufferzone-rapporten (Arbejdsgruppe-rapport til miljøministeren, 2004) vil der være en merdeposition på cirka 0,5-1 kg N/ha indenfor cirka 10 meter fra det enkelte udbringningsareal.

I henhold til den konkrete ansøgning tilføres der mere husdyrgødning i ansøgt drift i forhold til nudrift. På baggrund af ovenstående vurderes der dog ikke at være en merdeposition > 1 kg N/ha/år i de § 3 beskyttede naturtyper og ammoniakfølsomme skove som følge af udbringning af husdyrgødning som ansøgt. Dermed stilles der ikke vilkår om ammoniak-reducerende tiltag i forbindelse med udbringning af husdyrgødning udover de almene regler om nedfældning m.m. iht. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Markstak

Af hensyn til beskyttelsen af det ene overdrev og de ammoniakfølsomme skove vurderes det, at der skal stilles vilkår om placering af markstak i forhold til det ene overdrev og de ammoniakfølsomme skove. Det forudsættes at markstakene er overdækkede. Der stilles vilkår om, at der ikke må placeres markstak indenfor 15 meter til overdrevet og de ammoniakfølsomme skove. Det fremgår af bilag 10, hvor der ikke må placeres markstak.

7.6 Arter med særlige beskyttelseskrav (BILAG IV arter m.m.)

Miljøteknisk redegørelse

Ifølge EF-habitatdirektivets artikel 12 skal der sikres en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter. En godkendelse må ikke kunne beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er listet i habitatdirektivets bilag IV,a eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV,b.

Kommunalbestyrelsen skal vurdere om merbelastningen med ammoniak, nitrat og fosfor vil skade yngle- og rasteområder for de strengt beskyttede arter på direktivets bilag IV. Herudover har kommunalbestyrelsen i henhold til Rio-konventionen en generel forpligtelse til at stoppe tilbagegangen i biodiversitet.

Der foreligger registrering af Spidssnudet frø i sø nr. 1508, beliggende 300 m fra anlægget og grænsende op til udbringningsareal 402-1.

Kommunens bemærkninger og vurdering

I henhold til §§ 7 og 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (bek nr. 408 af 1. maj 2007) er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV.

I forbindelse med i øvrigt lovlige driftsændringer, der ikke kræver tilladelser, godkendelser m.m. efter anden lovgivning, er det lodsejers eget ansvar at sikre sig at driftsændringer ikke skader bilag IV-arters yngle- og rasteområder. For yderligere oplysninger henvises til hæftet: "Landbrugsdrift og beskyttelse af særlige arters yngle- og rasteområder" som kan downloades på www.landbrugsinfo.dk eller www.naturstyrelsen.dk

I henhold til Randzonenloven (lov nr. 591 af 14/6 2011) er der generelt lovkrav om, at der skal udlægges 10 meter dyrknings-, gødsknings-, og sprøjtefrie randzoner langs alle åbne vandløb og søer større end 100 m². Det vurderes, at de generelle regler vedrørende randzoner er tilstrækkelige til beskyttelse af spidssnudet frø i forhold udbringning af husdyrgødning og evt. tab af næringsstoffer til vandhullet som følge af udbringning. Desuden vurderes søen (nr. 1508), hvor der forekommer registrering af spidssnudet frø, ikke at blive påvirket af ammoniakemission fra anlægget, som er beliggende 300 meter derfra.

Som grund for vurderingen forudsættes det, at de stillede vilkår i godkendelsen overholdes, og af særlig betydning er desuden en hurtig reaktion og hensigtsmæssig adfærd i tilfælde af gylleuheld.

7.7 Fredede fortidsminder m.v.

Miljøteknisk redegørelse

Der findes ikke fredede fortidsminder (gravhøje) på udbringningsarealerne.

Beskyttede sten- og jorddiger er beliggende flere steder, blandt andet følgende steder:

- Grænsende op til 402-1a
- Grænsende op til 402-1
- Grænsende op til 414-0
- Grænsende op til 415-0
- Grænsende op til 416-0
- Grænsende op til 417-0
- Grænsende op til 418-0
- Grænsende op til 420-0
- Grænsende op til 420-1
- Grænsende op til 421-0
- Grænsende op til 441-0
- Grænsende op til 450-0
- Grænsende op til 451-0
- Grænsende op til 462-0

Kommunens bemærkninger og vurdering

Sten- og jorddiger er beskyttet af Museumslovens § 29a, og må derfor ikke ødelægges eller indgå i udbringningsarealet. Alle digerne er synlige på luffotos og indgår ikke i udbringningsarealet.

7.8 Konsekvensvurdering

Det påhviler Favrskov Kommune konkret at vurdere om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (nr. 408 af 01/05/2007) (Habitatbekendtgørelsen).

I henhold til habitatbekendtgørelsen må der ikke gives tilladelse m.v., der kan indebære, at yngle- og rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter beskadiges eller ødelægges. I de internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) skal der sikres eller genoprettes en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for.

Der er foretaget en konsekvensvurdering af, om den ansøgte produktionsændring vil medføre forringelse af levesteder for Bilag IV-arter og/eller indvirke negativt på Natura 2000-områder.

Kommunen vurderer, at der grundet stor afstand fra anlægget ikke er Natura 2000-områder, som berøres af den ansøgte husdyrproduktion, og at udvidelsen ikke vil forringe området naturtyper under forudsætning af at de stillede vilkår overholdes. Det vurderes ligeledes, at arternes levesteder ikke vil forringes eller at udvidelsen vil medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, som de internationale naturbeskyttelsesområder er udpeget på baggrund af.

8. Bedste tilgængelige teknik

Miljøteknisk redegørelse

For ansøgninger efter husdyrgodkendelseslovens § 12 skal ansøger udarbejde en redegørelse for anvendelse af bedst tilgængelig teknik inden for områderne:

- Foder
- Staldindretning
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring af husdyrgødning
- Udbringning af husdyrgødning, samt
- Management (godt landmandskab)

Redegørelsen skal indeholde et resumé af de væsentligste af de eventuelle alternativer, som ansøger har undersøgt. Ansøgningen skal også indeholde oplysninger om anvendelse af BAT til reduktion af ammoniakemission og udvaskning af nitrat, samt oplysninger om, hvordan et eventuelt fosforoverskud og udledning af fosfor nedbringes.

§ 12 svine- og fjerkræbrug er omfattet af de europæiske minimumsregler for BAT, der er en udmøntning af

reglerne i EU's IPPC-direktiv. EU udgav i den forbindelse i 2003 en såkaldt BREF, der er et referencedokument, som på et detaljeret plan gennemgår relevante BAT-teknikker for disse brug. BREF-dokumentet er pt. under revision i EU. I Danmark arbejdes der løbende med en formulering af brancenormer for BAT.

Mange BAT tiltag beskrevet i BREF-dokumentet, er allerede indarbejdet i de generelle regler på landbrugsområdet i Danmark og flere er på vej. Et velkendt BAT-krav er f.eks. kravet om mark- og gødningsplan, samt gødningsregnskab.

Udover BREF, skal kommunens vilkår om BAT tage udgangspunkt i Miljøstyrelsens Vejledende emissionskrav og standardvilkår, teknologibeskrivelser og forslag til vilkår. Kravet om BAT gælder for både eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af en ændring eller udvidelse.

Ansøger har redegjort for BAT flere steder i ansøgningsmaterialet. Det er samlet i bilag 7.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Miljøstyrelsen har ikke udarbejdet vejledende BAT-standardvilkår og emissionsgrænseværdier for produktion af rugeæg.

Staldindretning

Miljøstyrelsen har udgivet flere teknologiblade om staldindretning for fjerkræ. Der er bl.a. teknologiblade om "Hyppig fjernelse af gødning fra æglæggende høner som ikke holdes i bur". Denne teknologi kan ikke anvendes i stald til rugeægsproduktion. Idet der er tale om rugeæg til slagtekyllingeproduktion er der høje krav til minimering af smitterisiko. Det er derfor ikke muligt at anvende staldd typer med gødningsbånd eller andre typer af udmugningsanlæg. Derudover er der teknologiblade om "Kemisk luftrensning – høner". I dette teknologiblade beskrives en manglende driftssikkerhed for teknologien "Kemisk luftrensning – høner". Det vil derfor ikke være BAT, at anvende denne teknologi.

Det vurderes derfor at det er BAT, at anvende det ansøgte stalddsystem, idet det er det eneste stalddsystem, der kan anvendes til rugeægsproduktion.

Foder

For at reducere ammoniakfordampningen fra stald og lager anvendes nedsatte mængder af foder og lavere indhold af protein i foderet til hønerne i forhold til normalt.

For æglæggende høns er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring). Dette er både for at reducere dyrenes kvælstof-udskillelse og fosfor-udskillelse. Desuden er det BAT at anvende højtfordøjelige foderfosfater og/eller fytase.

Det er oplyst i ansøgers BAT-redegørelse, at foderet tilpasses de enkelte dyregrupperes aktuelle behov. Samt at der derved undgås overforsyning med næringsstoffer (fasefodring). Ansøger har oplyst, at der anvendes fytase i foderet.

Det vurderes at der anvendes BAT indenfor foder.

Husdyrgødning

En større andel af fjerkrægødningen bliver kørt direkte ud på mark og nedpløjet i stedet for at blive placeret i markstak (norm er 5 %). Mindst 20 % af gødningen vil blive kørt direkte ud og nedpløjet eller alternativt leveres det fra stald og direkte til biogasanlæg. Dette tiltag reducerer ammoniakfordampningen fra husdyrgødningslager.

Det er oplyst i ansøgers BAT-redegørelse, at markstak er overdækket.

Det vurderes at der anvendes BAT indenfor opbevaring af husdyrgødning.

Husdyrgødningen udspreddes i overensstemmelse med gældende regler og dermed opfyldes de krav vedrørende udbringning af husdyrgødning, der fremgår af BREF-dokumentet.

Management og forbrug

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre renholdelse og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have en nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Samlet BAT-vurdering

Kommunen har med baggrund i ansøgers redegørelse for staldindretning, foder, opbevaring, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management og egenkontrol vurderet om der anvendes BAT.

Kommunen vurderer samlet set, at det ansøgte projekt med de stillede vilkår, lever op til krav om BAT.

9. Alternative løsninger og 0-alternativet

9.1 Alternative løsninger

Miljøteknisk redegørelse

Ansøger oplyser:

Det har været diskuteret om det var muligt at forlænge bygningerne eller etablere en bygning bag de eksisterende produktionsbygninger. Disse muligheder er dog forkastet, da foderanlæggets streng ved en forlængelse af bygningerne ikke har så lang en rækkevidde. Ved en placering af en ny produktionsbygning vest for de eksisterende fungerer logistikken i forhold til æggeindsamling ikke.

Den valgte løsning er den optimale for et godt produktionsflow.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Favrskov Kommune vurderer, at ansøgers valg af placering og teknologi er den bedst mulige løsning, hvor kravene i forhold til BAT, ammoniakemissioner og lugt kan overholdes. Derudover vurderes den valgte placering, at være den bedste løsning i forhold til landskabet.

9.2. 0-alternativet

Miljøteknisk redegørelse

Ansøger oplyser:

Udvidelsen ønskes foretaget, da der er brug for flere rugeæg og da en udvidelse på ejendommen giver mulighed for at skabe en fuldtidsstilling i hønseriet. Såfremt godkendelsen ikke gives vil der ikke være et fuldtidsarbejde og da der i Danmark er brug for flere rugeæg, vil det være nødvendigt, at søge om placering af et rugeægsstald et andet og måske mindre egnet sted, hvor der så også skal etableres ekstra bygninger til personalefaciliteter, foder og ægpakkeri. Disse faciliteter er allerede etableret på den ønskede placering og er tilstrækkeligt også ved den ønskede udvidelse.

10. Generelle forhold

10.1 Meddelelse af miljøgodkendelse af husdyrbruget Kirkeskovvej 85

Favrskov Kommune godkender i henhold til § 12, stk. 2 i *Lov nr. 1486 af 4. december 2009 med senere ændringer om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* svinebruget på landbrugsejendommen matr. nr. 1a Hasagergård, Skjød, på adressen Kirkeskovvej 85, 8450 Hammel.

Godkendelsen omfatter anlægget på Kirkeskovvej 85, Hammel og produktionen med CHR nr. 32765297, samt udbringning af husdyrgødning på alle ejede og forpagtede arealer under bedriften CVR nr. 47523257. Der er ikke knyttet andre husdyrbrug til bedriften.

Godkendelsen er betinget af at vilkårene under afsnit 2 overholdes.

Denne miljøgodkendelse træder i kraft den dato den tages i brug.

Godkendelsen omfatter de miljømæssige forhold, der er beskrevet i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug³ og i Bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug⁴ samt i Vejledningen om tilladelse og miljøgodkendelse af husdyrbrug⁵ og Habitatbekendtgørelsen⁶ det vil sige forhold af betydning for det eksterne miljø.

Det er Favrskov Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må **ikke** ske ændringer i dyreholdet, stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer, aftalearealer eller lignende før ændringen er anmeldt og godkendt af tilsynsmyndigheden.

Godkendelsen omfatter udelukkende ejendommens erhvervsdel og forholdet til husdyrbrugslovgivningen. Godkendelser/tilladelser i forhold til anden lovgivning skal søges separat. Ejeren er selv ansvarlig for at indhente øvrige fornødne godkendelser eller tilladelser. Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

³ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr.1486 af 04/12/2009.

⁴ Bekendtgørelse om tilladelse mv. af husdyrbrug, nr. 294 af 31/03/2009.

⁵ Miljøstyrelsens digitale vejledning, www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Default.aspx

⁶ Bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007.

10.2 Meddelelsespligt - arealer og ejerforhold

Såfremt ejer eller driftsherre af anlægget på Kirkeskovvej 85, 8450 Hammel med bedriften CVR nr. 47523257 ønsker at udskifte de eksisterende arealer, der modtager husdyrgødning med nye arealer, er der pligt til at meddele kommunen om udskiftningen.

Kommunen skal herefter foretage en vurdering af om udskiftningen kan ske i henhold til § 15 i godkendelsesbekendtgørelsen for mindre sårbare arealer, eller om der skal udarbejdes en ny § 12 godkendelse (for mere sårbare arealer).

Oplysninger om udskiftning af arealer skal være kommunen i hænde før planårets begyndelse – dvs. senest den 1. august.

Ejer eller driftsherre har pligt til at ansøge kommunen om at foretage udvidelser af produktionen og ændringer i anlæggets udformning, såfremt disse afviger fra de givne oplysninger, der fremgår af miljøgodkendelsen. Kommunen skal herefter vurdere om de ønskede ændringer udløser krav om et tillæg til miljøgodkendelsen efter godkendelsesbekendtgørelsens § 12 stk. 3.

Eventuelt ejerskifte skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter, det har fundet sted. Henvendelsen skal ske til Favrskov Kommune, Natur og Miljø og skal indeholde oplysninger om den nye ejers navn, adresse og den nye bedrifts CVR. nr.

10.3 Tilsyn og retsbeskyttelse

Med denne godkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er nævnt i godkendelsen frem til 2021. Egenkontrolvilkår er undtaget fra denne beskyttelse.

Favrskov Kommune kan tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud jævnfør Husdyrgodkendelseslovens § 40 stk. 2. Således skal kommunen, hvis husdyrbruget eller afsætningen af husdyrgødning medfører, eller det skønnes at indebære en nærliggende risiko for væsentlig forurening eller uhygiejniske forhold, meddele påbud med hjemmel i husdyrgodkendelseslovens § 39.

Det samme er tilfældet, hvis der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik således, at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller hvis der af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Favrskov Kommune har som tilsynsmyndighed ret til på ethvert tidspunkt at kontrollere, at vilkårene for miljøgodkendelsen overholdes.

10.4 Revurdering af miljøgodkendelse

Tilsynsmyndigheden skal, jf. § 17 i *Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug* regelmæssigt og mindst hvert 10. år tage den samlede godkendelse op til revurdering og om nødvendigt at æn-

drer vilkårene heri. Den første regelmæssige revurdering skal foretages 8 år efter denne godkendelse, det vil sige i 2021.

Herudover skal en § 12 godkendelse tages op til revurdering i tilfælde af, at forurening fra ejendommen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudsiges, eller der er skabt teknisk mulighed for at nedbringe emissionerne betydeligt eller andre forhold nævnt i husdyrgodkendelseslovens § 40.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Vilkår for revurdering af § 12 godkendelser meddeles som påbud efter husdyrgodkendelsesloven §§ 39 og 40.

10.5 Gyldighed

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år efter godkendelse er meddelt. Med udnyttet menes der, at det ansøgte staldanlæg og udvidelse er påbegyndt. Den fulde årsproduktion behøver således ikke at være opnået før senest 3 år efter godkendelsesdatoen.

Såfremt godkendelsen ikke har været helt udnyttet i 3 på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud, og så bortfalder den del, der ikke har været udnyttet.

10.6 Offentliggørelse

For-offentlighed

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Favrskov Kommunes hjemmeside den 14. august 2012 med tre ugers frist for modtagelse af kommentarer. Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt et udkast til afgørelse, når denne foreligger.

Kommunen har i forbindelse med annonceringen ikke modtaget nogen bemærkninger.

Høring

Udkast til miljøgodkendelse blev den 6. marts 2013 sendt til høring hos naboer og skønnede parter i sagen jf. forvaltningslovens § 19, ansøger selv og en række organisationer og private personer, samt personer og organisationer, der har anmodet herom.

Der var en frist på 6 uger. Det vil sige frem til den 18. april 2013 til at komme med bemærkninger til udkastet.

Der indkom bemærkninger til udkastet fra ansøger og fra Danmarks Naturfredningsforening, lokalafdeling Favrskov, benævnes DN-Favrskov i det følgende.

Grundvand, nitratfølsomme indvindingsområder: DN-Favrskov beklager, at der endnu ikke er lavet indsatsplan for alle indsatsområder i kommunen. DN-Favrskov fremfører at manglende indsatsplan gør at der ikke kan stilles skærpede krav, hvor der faktisk er behov.

Favrskov Kommune bemærker hertil, at størstedelen af udbringningsarealerne ligger i indsatsområder, der er kortlagt af Naturstyrelsen. For de af arealerne, der er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder og kortlagte indsatsområder er der stillet skærpede vilkår. Nitratudvaskningen må højst svare til udvaskningen fra et planteavlbrug med et standard planteavlssædskifte. Dette krav opfyldes ved det ansøgte. Hvis der havde været udarbejdet indsatsplaner for de to kortlagte indsatsområder ville der udelukkende kunne stilles krav om nitratudvaskning svarende til udvaskning fra plantebrug. Så for størstedelen af arealerne er der stillet så skærpede vilkår til nitratudvaskning som man kan i en miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Der er nogle få arealer, der er beliggende i indsatsområde, der ikke er kortlagt. Her er der krav om ingen merbelastning. Udvasningen fra disse arealer falder fra 57 mg nitrat/l til 53 mg nitrat/l. Kravet er dermed overholdt.

Grundvand, vandværksboringer: DN-Favrskov mener ikke der tages nok hensyn til vandværksboringer.

Favrskov Kommune bemærker hertil, at det vurderes at Haxholm Vandværks boring og Houlbjerg Vandværks boring på nuværende tidspunkt er velbeskyttet mod nitrat. Udvasningen fra mark 452-0, der er ved Hadsten Vandværks boring, er beregnet til 53 mg nitrat/l. I en miljøgodkendelse som denne kan der alene stilles vilkår om, at nitratudvaskningen ikke må være højere end hvad der svarer til udvaskning fra plantebrug. Dette overholdes ved det ansøgte. Favrskov Kommune har vurderet at en udvaskning på 53 mg nitrat/l ud af rodzone fra mark 452-0 ikke er en så væsentlig miljøpåvirkning, at der skal meddeles afslag.

Forøgelse af husdyrgødning til udbringningsarealerne: DN-Favrskov har vanskeligt ved at forstå, at en forøgelse af den mængde husdyrgødning, der udbringes på arealerne, ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet. Der sker en forøgelse fra 0,4 til 1,39 dyreenheder per hektar.

Favrskov Kommune bemærker hertil, at der er andre faktorer end mængden af husdyrgødning udbragt per hektar, der er afgørende for udvaskning, bl.a. har sædskiftet stor indflydelse på udvaskningen. Nitratudvaskningen falder fra nudrift til ansøgt. Fosforoverskuddet stiger fra nudrift til ansøgt. Det maksimale tilladte fosforoverskud er beregnet til 28,1 kg P/ha/år for det ansøgte. Bedriftens fosforoverskud er beregnet til 17,8 kg P/ha/år. Lovens krav er dermed overholdt.

Nitratudvaskningsberegninger: DN-Favrskov opfordrer Favrskov Kommune til at kontrollere hvor vidt nitratudvaskningen i ansøgt drift er lavere end udvaskning fra plantebrug. Der sammenlignes i øvrigt med udvaskningsberegninger fra en anden sag.

Favrskov Kommune bemærker hertil, at udvaskningsberegninger for ansøgt drift og for plantebrugsdrift er kigget igennem igen. Det er korrekt, at kvælstofudvaskningen fra det ansøgte er beregnet til 48 kg N/ha/år og at udvaskningen hvis der var tale om et plantebrug er beregnet til 49 kg N/ha/år.

Den beregnede udvaskning fra et plantebrug varierer fra sag til sag. Der bliver beregnet på de konkrete arealer. Udvasningen vil afhænge af jordtype og nedbørsmængde.

Den beregnede kvælstofudvaskning for ansøgt drift er lavere end hvad der er beregnet hvis der var plantebrug på de samme arealer. Kvælstofudvaskningen kan reduceres ved flere forskellige virkemidler. I denne sag er der valgt ekstra efterafgrøder og et sædskifte med mindst 10 % frøgræs.

Hældning på mark: DN-Favrskov mener der skal værnes mere om Tjæreåbækken ved mark 435-0, hvor terrænhældningen er 6-12 grader.

Favrskov Kommune bemærker hertil, at området er blevet besigtiget. På baggrund af denne besigtigelse vurderes det, at der ikke er risiko for overfladeafstrømning fra mark 435-0 til Tjæreåbækken. Ved besigtigelsen blev det også konstateret at der er større afstand til vandløbet end det ser ud til på kort. Derfor er beskrivelsen af vandløbets beliggenhed ændret.

Randers Fjord: DN-Favrskov mener, at Randers Fjord og opland kræver særlig beskyttelse.

Favrskov Kommune bemærker hertil, at det ansøgte overholder beskyttelsesniveauet for Randers Fjord.

Fjerkrægødning: DN-Favrskov vil gerne at en større del end 20 % af fjerkrægødningen bliver kørt direkte ud på marken og nedpløjet. DN-Favrskov mener desuden at vi godt kan slette det med at fjerkrægødningen alternativt leveres til biogasanlæg.

Favrskov Kommune bemærker hertil, at krav til ammoniakfordampning fra stald og lager overholdes ved de stillede vilkår. Der er derfor ikke behov for at stille vilkår om at en større andel af fjerkrægødningen bliver kørt direkte ud på marken og nedpløjet.

Staldene bliver tømt helt omtrent hver 11. måned. Der vil derfor være år hvor stalden bliver tømt på tidspunkter, hvor det ikke kan lade sig gøre at køre fjerkrægødningen direkte ud på markerne og nedpløje. Derfor er der den alternative mulighed for, at en del af fjerkrægødningen køres direkte til biogasanlæg.

Bygningshøjder: Ansøger har bemærket, at maskinhuset bliver 11 meter og ikke 10 meter højt, at stalden maksimalt bliver 8 meter høj og ikke 7 meter og at højden af stalden inklusive sokkel skal være 10 meter.

Favrskov Kommune bemærker hertil, at højder er ændret i beskrivelsen af bygningerne. De ændrede højder giver ikke anledning til ændring af vores vurdering af byggeriet.

Forkert vilkårs-henvisning: I vilkår 2.9.5 blev i udkast til miljøgodkendelse henvist til vilkår 2.11.3. Dette var en fejl. Der skal henvises til vilkår 2.9.6 og dette er rettet i vilkår 2.9.5.

Blandeforskrift: Ansøger er forundret over at der skal være blandeforskrifter for foder for hver tredje måned.

Favrskov Kommune bemærker hertil, at det ikke er nødvendigt at gemme blandeforskrifter hver tredje måned. Der er derfor ændret i vilkår 2.11.7 til at der skal gemmes blandeforskrifter mindst en gang årligt.

Offentliggørelse af godkendelsen

Godkendelsen bekendtgøres ved annoncering på Favrskov Kommunes hjemmesiden den 6. maj 2013 med en klagefrist på 4 uger – dvs. mandag den 3. juni 2013 inden arbejdstidsophør kl. 15.30.

Godkendelsesdatoen er den 6. maj 2013.

10.7 Klagevejledning

Godkendelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til Husdyrgodkendelsesloven, kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden kl. 15. 30 den 3. juni 2013 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Godkendelsen er offentliggjort ved annonce på Favrskov kommunes hjemmeside den 6. maj 2013.

Klageberettiget er ansøger, miljøministeren, de klageberettigede organisationer, samt enhver, der har væsentlig, individuel interesse i sagens udfald jf. husdyrgodkendelseslovens §§ 84, 85, 86 og 87.

Eventuel klage stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men indsendes skriftligt til Favrskov Kommune, Skovvej 20, 8382 Hinnerup eller pr. mail til favrskov@favrskov.dk, som herefter videregiver klagen med sagens akter og kommunens bemærkninger, hvis kommunen vil opretholde afgørelsen.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Gebyret opkræves, når nævnet har modtaget klagen fra Favrskov Kommune. Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres, ophæves, klageren får helt eller delvis medhold i klagen, klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence. For yderligere information om gebyrordningen henvises til Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, hvor der kan findes en vejledning om ordningen.

Det ansøgte er ikke omfattet af Husdyrgodkendelseslovens §§ 38 og 40 om forbud og påbud, eller § 22 og § 27, stk. 1. nr. 3 og stk. 2 om placering i det åbne land uden tilknytning til eksisterende byggeri, jf. Husdyrgodkendelseslovens § 80 og § 81 stk. 3. En evt. klage har derfor ikke opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene (søgsmål), jf. Husdyrgodkendelseslovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Med venlig hilsen



Lene Højlund
Sagsbehandler

Følgende er inden meddelelse af godkendelsen tilsendt udkast til afgørelse til kommentering samt efterfølgende meddelt om godkendelsen:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Sundhedsstyrelsen: Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Moesgård Museum, Moesgård Alle, 8270 Højbjerg, moesgaard@hum.au.dk

Enhver med væsentlig individuel interesse

Ansøger:

- Lars Rasmussen, Kirkeskovvej 85, 8450 Hammel, E-post: lar@rosepoultry.dk

Ansøgers konsulent:

- Nina Gamby, Gråkjær, Lundvej 24, 8700 Horsens, E-post: ng@grakjaer.dk

Ejere af og beboere på følgende naboadresser:

- Granslevvej 50, 8450 Hammel
- Kirkeskovvej 48, 8450 Hammel
- Kirkeskovvej 52, 8450 Hammel
- Kirkeskovvej 54, 8450 Hammel
- Kirkeskovvej 55, 8450 Hammel
- Kirkeskovvej 56, 8450 Hammel
- Kirkeskovvej 60, 8450 Hammel
- Kirkeskovvej 62, 8450 Hammel
- Kirkeskovvej 64, 8450 Hammel
- Kirkeskovvej 68, 8450 Hammel
- Kirkeskovvej 80, 8450 Hammel
- Kirkeskovvej 90, 8450 Hammel

Ejere af forpagtet jord:

- Ove Christoffersen, Vivildvej 1, 8370 Hadsten
- Peder Skødt Pedersen, Granslevvej 2, 8370 Hadsten
- Niels Hoffmann Jensen, Haurum Byvej 25, 8450 Hammel
- Poul Egeris Sørensen, Vadstedvej 85, 8450 Hammel
- Pia Monique Selchau-Mark, Kollerupvej 2, 8370 Hadsten
- Mogens Glargaard, Frijsenborgvej 110, 8450 Hammel
- Torben Mikkelsen, Houlbjergvej 16A, 8870 Langå
- Jens Erik Pedersen, Vrangstrupvej 17, 8870 Langå
- Eva Andersen, Vrangstrupvej 21, 8870 Langå

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V, e-mail: mail@fiskeriforening.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 København V, e-mail: ae@aeraadet.dk.
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, postbox 2188, 1017 København K, e-mail: fbr@fbr.dk.

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Favrskov, Alfred Borg, Solsortevej 2, 8320 Hinnerup, E-post: dnfavrskov-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Favrskov. E-post: Favrskov@dof.dk
- Friluftsrådet, lokalafdeling, Lars Andersen, Skolevej 21, 8870 Langå, oestjylland@friluftsradet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Distrikt 4 v. Torben Ankjærø, e-mail: ankjaeroe_Torben@hotmail.com

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnfavrskov-sager@dn.dk

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-mail: natur@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk

11. Lovgrundlag og vejledninger

- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, jf. lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 med senere ændringer.
- Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.
- Bekendtgørelse nr. 764 af 28. juni 2012 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage.
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse nr. 933 af 24. september 2009 med senere ændringer.
- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse nr. 879 af 26. juni 2012.
- Bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007 med senere ændringer.
- Bekendtgørelse af lov nr. 932 af 24. september 2009 om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (Miljømålsloven)
- Lov nr. 591 af 14. juni 2011 om randzoner.
- Lov om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om planlægning, lov om vandløb og forskellige andre love (Samleloven for Grøn vækst initiativer).
- Bekendtgørelse nr. 1321 af 21. december 2011 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.
- Bekendtgørelse nr. 1148 af 11. december 2007 om spildevandstilladelser m.v.
- Bekendtgørelse nr. 268 af 31. marts 2009 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.
- DS/EN1717 om tilbagestrømningssikring – Rørcenteranvisning 015.
- Vejledning til bekendtgørelse om påfyldning og vask af sprøjter til udbringning af bekæmpelsesmidler. Vejledning fra Miljøstyrelsen Nr. 1 2009
- Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT): Husdyrbrug med konventionelt produktion af slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer) - omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12, Miljøstyrelsen; Maj 2011.
- Miljøstyrelsens Teknologiblad: Kemisk luftrensning med syre, version: 3. udgave af 23. maj 2011.
- Miljøstyrelsens digitale vejledning, www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Default.aspx
- Ekstern støj fra virksomheder, Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5 fra november 1984.
- Vandplan 2010-2015 for Randers Fjord.
- Kommuneplan 09 for Favrskov Kommune.

Bilag 1: Fosforrisikoanalyse

Favrskov Kommune har vurderet, om der er særlige risikoarealer, der kan give anledning til, at der skal stilles supplerende vilkår til begrænsning af fosfortabet i forbindelse med driften af arealerne.

Samtlige 490 ha afvander til Randers Fjord. 164 ha af udbringningsarealerne ligger inden for oplande til Gjern Å og Borre Å. Begge åer afvander til Gudenåen opstrøms Tange Sø og fra Tange Sø ad Gudenåens hovedløb videre til Randers Fjord. 13 ha afvander desuden til Søbygård Sø. 326 ha af udbringningsarealerne afvander til Gudenåen nedstrøms Tange Sø og herfra videre til Randers Fjord. Bedriftens arealer består både af sandjord og lerjorde. En del af arealerne er drænet.

Arealerne indplaceres i fosforklasser. Der stilles krav til fosforoverskud på drænedede lerjorder og lavbundsarealer, herunder drænedede og grøftede sandjorder, der afvander til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor. Hvilken fosforklasse et areal skal indplaceres i afhænger af hvilket vandområde arealet afvander til, jordbundstype, fosfortal, dræningsforhold og hvor vidt der er tale om lavbundsjord. På drænedede ikke-lerjorde stilles krav afhængig af fosfortallet, svarende til reglerne for drænedede lerjorde, som ligger i oplande til Natura 2000 vandområder overbelastet med fosfor.

For de arealer, hvor ansøger har oplyst, at arealerne er drænet har det ikke være nødvendigt, at undersøge om der er kendte drænprojekter eller undersøge historiske kort. Ved arealer, hvor der er kendte drænprojekter og/eller der på historiske kort er vandløb, grøfter, søer eller lignende anser vi det for meget sandsynligt, at de er drænet. Den primære tabsvej fra området vurderes at være via makroporer og dræn. På enkelte arealer med sandet overjord og underjord vil der desuden kunne ske tab via udvaskning.

Der er følgende fosforklasser og beskyttelsesniveau for ansøgninger indkommet fra og med den 10. april 2011:

Fosforklasse 0. Arealer, som ikke opfylder kriterierne for henholdsvis P-klasserne 1,2 og 3. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug.
Fosforklasse 1. Arealer på drænedede lerjorder hvor fosfortallet er mellem 4,0-6,0. Fosforoverskuddet må maksimalt øges med 4 kg P/ha/år. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug. Kravet til fosforoverskuddet vil altid være opfyldt hvis fosforoverskuddet ikke overstiger 4 kg P/ha/år i ansøgt drift.
Fosforklasse 2. Lavbundsarealer. Fosforoverskuddet må maksimalt være 2 kg P/ha/år. Med lavbundsarealer menes lave arealer i forhold til recipient med permanent højtstående grundvand, som er detailafvandet ved dræning eller grøftning. Arealerne er dog ikke omfattet af kravet, hvis ansøger kan dokumentere ved jordbundsanalyser, at jern-fosforforholdet (FeBD:PBD- molforholdet) er over 20. Jordbundsanalyserne vedrørende Fe/P-forholdet skal udtages af en uvildig instans. (Fosforklasse 2).
Fosforklasse 3. Arealer på drænedede lerjorder, med fosfortal over 6,0. Krav om fosforbalance, dvs. at der ikke må være overskud.

Samlet vurdering

Det er Favrskov Kommunes samlede vurdering at de primære tabsveje for fosfor fra området er makroporer og dræn. Herudover kan der forekomme tab i form af udvaskning fra de helt vandløbsnære partier. Vurderingen for de vandløbsnære arealer er beskrevet i 7.3 Vandløb og Søer. Samlet set vurderes det, at den bedste virkemiddel til forebyggelse af fosfortab fra udbringningsarealerne er via en begrænsning af bedriftens fosforoverskud. Det maksimalt tilladte fosforoverskud er beregnet til 27,2 kg P/ha.

Arealoversigt til fosforrisikoanalyse

Mark ID	Jordbundstype overjord/underjord	P-tal	Oplyst drænet	MST-lavbund	Kendte drænprojekter og historiske kort	Vurdering	Konklusion
Deloplund Søbygård Sø via Mosegård Bæk og Hammel Møllebæk							
425-0	JB4/JB7	4-6	Nej	Nej	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Det vurderes, at arealet ikke er drænet. Derfor P-klasse 0	P-klasse 0
425-0a	JB4/JB7	4-6	Ja	Nej	-	Drænet og Pt 4-6, derfor P-klasse 1	P-klasse 1
426-0a	JB4/JB7	< 4	Ja	Nej	-	Drænet og Pt < 4, derfor P-klasse 0	P-klasse 0
Deloplund Borre Å via Thorsø Bæk, Aldrup Bæk, Tungelev Bæk							
407-0	JB4/JB7	< 4	Nej	Nej	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Det vurderes, at arealet ikke er drænet. Derfor P-klasse 0	P-klasse 0
407-1	JB4/JB7	< 4	Nej	Nej	Historisk eng/mose	Det anses for sandsynligt, at arealet er drænet. Pt < 4, derfor P-klasse 0	P-klasse 0

Delopland Lilleåen via Granslev Å							
402-1	JB6/JB7	Del < 4 Del 4-6	Nej	Nej	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Det vurderes, at arealet ikke er drænet. Derfor P-klasse 0	P-klasse 0
402-1a	JB6/JB7	5 prøver < 4 1 prøve 4-6	Ja	Nej	-	Drænet. Omkring 3 ha af marken har Pt 4-6 og er derfor P-klasse 1. Resterende del har Pt < 4 og derfor P-klasse 0	3 ha P-klasse 1 Resterende P-klasse 0
404-0	JB6/JB7	Pt 4-6	Nej	Nej	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Det vurderes, at arealet ikke er drænet derfor P-klasse 0.	P-klasse 0
404-0a	JB6/JB7	Pt < 4	Ja	Nej	-	Pt<4, derfor i P-klasse 0	P-klasse 0
408-0	JB4/JB7	Pt < 4	Nej	Nej	Historisk Sø	Det anses for sandsynligt at arealet er drænet. Pt <4 derfor P-klasse 0.	P-klasse 0

410-0	JB6/JB7	Pt < 4	Nej	Mindre del	Historisk grøft og kendt drænprojekt.	Det anses for sandsynligt at arealet er drænet. Del P-klasse 2 og den resterende del P-klasse 0, da Pt<4.	P-klasse 0 og 2
410-0a	JB6/JB7	Pt < 4	Ja	Nej	-	Pt<4, derfor i P-klasse 0	P-klasse 0
418-0	JB5/JB4	Pt < 4	Nej	Nej	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Det vurderes, at arealet ikke er drænet derfor P-klasse 0.	P-klasse 0
419-0	JB6/JB7	2 prøver 1 prøve < 4 1 prøve 4-6	Nej	Nej	Kendt drænprojekt.	Det anses for sandsynligt at arealet er drænet. Omrent det halve af marken har Pt 4-6. Resterende del < 4. Derfor indplaces 4,1 ha i P-klasse 1 og resten i P-klasse 0	4,1 ha i P-klasse 1 og resten i P-klasse 0

420-0	JB5/JB4	Ingen	Nej	Nej	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Det vurderes, at arealet ikke er drænet derfor P-klasse 0.	P-klasse 0
420-1	JB5/JB4	Ingen	Nej	Nej	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Det vurderes, at arealet ikke er drænet derfor P-klasse 0.	P-klasse 0
421-0	JB6/JB7	Ingen	Nej	Nej	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Det vurderes, at arealet ikke er drænet, derfor P-klasse 0.	P-klasse 0
422-0	JB6/JB7	Ingen	Nej	Nej	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Det vurderes, at arealet ikke er drænet, derfor P-klasse 0.	P-klasse 0
440-0	JB6/JB7	Pt < 4	Nej	Nej	Historiske grøfter.	Det anses for sandsynligt, at arealet er drænet. Pt < 4, derfor P-klasse 0.	P-klasse 0
441-0	JB6/JB7	Pt < 4	Nej	Nej	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Det vurderes, at arealet ikke er drænet og Pt < 4, derfor P-klasse 0	P-klasse 0

442-0	JB6/JB7	Pt < 4	Nej	Nej	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Det vurderes, at arealet ikke er drænet og Pt < 4, derfor P-klasse 0.	P-klasse 0
Randers Fjord via Gudenåen							
431-0	JB6/JB7	Ingen	Nej	Nej	Historisk grøft.	Det anses for sandsynligt, at arealet er drænet. Da der ikke er Pt for arealet regnes med worse case P-klasse 3.	P-klasse 3
432-0	JB6/JB7	Ingen	Nej	Nej	Der er kendt drænprojekt.	Det anses for sandsynligt at der er drænet. Da der ikke er Pt for arealet regnes med worse case P-klasse 3.	P-klasse 3
435-0	JB6/JB7	Pt 4-6	Nej	Lille del	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Pga. lavbund anses det for sandsynligt, at der er drænet. Pt er 4-6, derfor P-klasse 1	P-klasse 1

436-0	JB6/JB7	Pt < 4	Nej	Lille del	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Pga. lavbund anses det for sandsynligt, at der er drænet. Pt < 4, derfor P-klasse 0	P-klasse 0
437-0	JB6/JB7	Ingen	Nej	Lille del	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Pga. lavbund anses det for sandsynligt, at der er drænet. Da der ikke er Pt for arealet regnes med worse case P-klasse 3.	P-klasse 3
438-0	JB6/JB7	Ingen	Nej	Nej	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Det vurderes, at arealet ikke er drænet, derfor P-klasse 0.	P-klasse 0
439-0	JB6/JB7	Ingen	Nej	Nej	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Det vurderes, at arealet ikke er drænet, derfor P-klasse 0.	P-klasse 0

Randers Fjord via Lilleåen, Spørring Å							
437-0a	JB6/JB7	Ingen	Ja	Nej	-	Arealet er drænet. Da der ikke er Pt for arealet regnes med worse case P-klasse 3.	P-klasse 3
438-0a	JB6/JB7	Ingen	Ja	Nej	-	Arealet er drænet. Da der ikke er Pt for arealet regnes med worse case P-klasse 3.	P-klasse 3
412-0	JB6/JB7	Pt < 4	Nej	Nej	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Det vurderes, at arealet ikke er drænet og Pt < 4, derfor P-klasse 0.	P-klasse 0
413-0	JB6/JB7	Pt < 4	Nej	Nej	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Det vurderes, at arealet ikke er drænet og Pt < 4 derfor P-klasse 0.	P-klasse 0
414-0	JB6/JB7	Pt < 4	Nej	Nej	Kendt drænprojekt.	Det anses for sandsynligt at der er drænet. Da Pt < 4 er det P-klasse 0.	P-klasse 0

415-0	JB4/JB7	Pt < 4	Ja	Nej	-	Arealet er drænet. Da Pt < 4 er det P-klasse 0.	P-klasse 0
416-0	JB4/JB7	Pt < 4	Ja	Nej	-	Arealet er drænet. Da Pt < 4 er det P-klasse 0.	P-klasse 0
417-0	JB4/JB7	Pt < 4	Nej	Nej	Kendt drænprojekt.	Det anses for sandsynligt, at der er drænet. Da Pt < 4 er det P-klasse 0.	P-klasse 0
460-0	JB1/JB1	Pt > 6	Nej	Nej	Nej	Det vurderes, at arealet ikke er drænet derfor P-klasse 0.	P-klasse 0
461-0	JB1/JB1	Pt > 6	Nej	Nej	Nej	Det vurderes, at arealet ikke er drænet derfor P-klasse 0.	P-klasse 0
462-0	JB3/JB3	1 prøver < 4 4 prøver 4-6 3 prøver > 6	Ja	Del	-	Arealet er drænet. En del er P-klasse 2. Den resterende del er P-klasse 0,1 og 3, afhængig af Pt.	3 ha P-kl. 0 12 ha P-kl. 1 2,59 ha P-kl. 2 Resten P-klasse 3 (I ansøgning er det angivet som P-klasse 3)

463-0	JB4/JB7	Pt 4-6	Nej	Nej	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Det vurderes, at arealet ikke er drænet derfor P-klasse 0.	P-klasse 0
463-0a	JB4/JB7	Pt < 4	Ja	Lille del	-	Arealet er drænet. En lille del er P-klasse 2. Den resterende del er P-klasse 0, da Pt < 4	P-klasse 0 og P-klasse 2
464-0	JB3/JB7	Pt < 4	Nej	Nej	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Det vurderes, at arealet ikke er drænet, derfor P-klasse 0.	P-klasse 0
464-0a	JB3/JB7	Pt < 4	Ja	Nej	-	Arealet er drænet. Da Pt < 4 er det P-klasse 0.	P-klasse 0
450-0	JB4/JB4	Pt > 6	Nej	Nej	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Det vurderes, at arealet ikke er drænet, derfor P-klasse 0.	P-klasse 0
450-0a	JB4/JB4	Pt > 6	Ja	Nej	-	Arealet er drænet. Pt er over 6, derfor P-klasse 3.	P-klasse 3

451-0	JB4/JB1	Pt > 6	Nej	Nej	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Det vurderes, at arealet ikke er drænet, derfor P-klasse 0.	P-klasse 0
452-0	JB4/JB7	Pt < 4	Nej	Del	Historiske grøfter.	Da Pt < 4 er P-klasse 0	P-klasse 0
453-0	JB4/JB7	Pt < 4	Nej	Nej	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Det vurderes, at arealet ikke er drænet. Pt < 4. Derfor P-klasse 0.	P-klasse 0
456-0	JB3/JB1	Ingen	Nej	Nej	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Det vurderes, at arealet ikke er drænet. Pt < 4. Derfor P-klasse 0.	P-klasse 0
457-0	JB11/JB11	Ingen	Ja	Ja	Historisk lavbund.	Arealet er drænet. Da der ikke er Pt for arealet regnes med worse case P-klasse 3.	P-klasse 3
Delopland Gjern Å via Gelbæk, Dalby Bæk, voldby Bæk							
426-0	JB4/JB7	Pt < 4	Nej	Nej	Ingen kendte drænprojekter eller historiske grøfter, søer eller vandløb.	Det vurderes, at arealet ikke er drænet. Pt < 4. Derfor P-klasse 0.	P-klasse 0

Bilag 2: Uddrag af Miljøstyrelsens Notat om Sædskifter og reference-sædskifter af 27.06.07

De to første tabeller er svine- og planteavlssædskifterne, de næste to grundvandssædskifter. Ved tilladelser og miljøgodkendelser må sædskifterne i de enkelte år ikke afvige således, at der ifølge kriterierne skal vælges et andet sædskifte, med mindre de andre sædskifter har en mindre udvaskning ifølge udvaskningsindekset.

Efterafgrødegrundlaget har betydning på miljøeffekten. Hvis der som virkemiddel ønskes flere efterafgrøder skal disse ligges oven i de til enhver tid gældende regler for etablering af lovpligtige efterafgrøder. Det samlede areal med efterafgrøder skal beregnes ud fra efterafgrødegrundlaget. For planåret 2009/2010 er kravet til lovpligtige efterafgrøder øget i forhold til planåret 2006/2007 - fra 6%/10 % til 10 %/14 %. De to første tabeller er baseret på efterafgrødekravene for planåret 2006/2007.

Den sidste tabel er en liste over fosforfræførslen ved hvert sædskifte. Såfremt udbringningsarealerne er placeret i oplande, hvor der stilles krav til fosforoverskuddet må der heller ikke ændres til et sædskifte med en mindre fosforfræførsel.

Svine- og plante-sædskifter:		Vinterkorn	Lovpligtige efterafgrøder	Vårkorn	Fæjer (0 - 10%)	Vintergræs	Frøafgrøder	Sukkerroer	Kartofler	I alt	Udvaskningsindeks	Efterafgrødegrundareal	Maksimalt areal med efterafgrøder
S1	6% efterafgr.	Typisk lerjord (> JB4)	54	6	15	5	20			100	96	100	20
S2	10% efterafgr.		50	10	15	5	20			100	93	100	20
S3	6% efterafgr.	Typisk sandjord (JB1-4)	44	6	35	5	10			100	100	100	40
S4	10% efterafgr.		40	10	35	5	10			100	98	100	40
S5	6% efterafgr.	Med frøavl	40	5	25	5	10	15		100	89	85	30
S6	10% efterafgr.		36	9	25	5	10	15		100	86	85	30
S7	6% efterafgr.	Med roer	35	5	35	5			20	100	90	80	40
S8	10% efterafgr.		32	8	35	5			20	100	88	80	40
S9	6% efterafgr.	Med frøavl og roer	35	5	35	5	10	10		100	89	80	40
S10	10% efterafgr.		32	8	35	5	10	10		100	88	80	40
S11	6% efterafgr.	Med kartofler	20	5	35	5	10		25	100	97	75	40
S12	10% efterafgr.		17	8	35	5	10		25	100	96	75	40
S13			85				15			100	102		
S14	100% vinterafgrøder		80				20			100	100		
S15			75				25			100	99		
S16			70				30			100	97		

Kriterier for valg af sædskifter	Vintergræs	Frøafgrøder	Sukkerroer	Kartofler	Fæjer	Lovpligtige efterafgrøder	Sædskifte nr.	Udvaskningsindeks
Typisk svinesædskifte	>15%				0-10%	6%	S1	96
	>15%				0-10%	10%	S2	93
	<15%				0-10%	6%	S3	100
	<15%				0-10%	10%	S4	98
Med frøavl		>10%			0-10%	6%	S5	89
		>10%			0-10%	10%	S6	86
Med roer			>15%		0-10%	6%	S7	90
			>15%		0-10%	10%	S8	88
Med frøavl og roer		>15% i alt og min. 5 % frøgræs			0-10%	6%	S9	89
					0-10%	10%	S10	88
Med kartofler				>20%	0-10%	6%	S11	97
				>20%	0-10%	10%	S12	96
100% vinterafgrøder	<17½%						S13	102
	17½% - 22½%						S14	100
	22½% - 27½%						S15	99
	>27½%						S16	97

Tabel over grundvandssædskifter

Grundvandssædskifter		Udvasknings- indeks
G1	Vårbyg m. 10% 'miljøgræs'	104
G2	Vårbyg m. 20% 'miljøgræs'	99
G3	Vårbyg m. 30% 'miljøgræs'	95
G4	Vårbyg m. 40% 'miljøgræs'	93
G5	Vårbyg m. 50% 'miljøgræs'	87
G6	Vårbyg m. 60% 'miljøgræs'	83
G7	Vårbyg m. 70% 'miljøgræs'	80
G8	Vårbyg m. 80% 'miljøgræs'	75
G9	Vårbyg m. 90% 'miljøgræs'	70
G10	Vårbyg m. 100% 'miljøgræs'	65

Tabel over fosforfrørelse

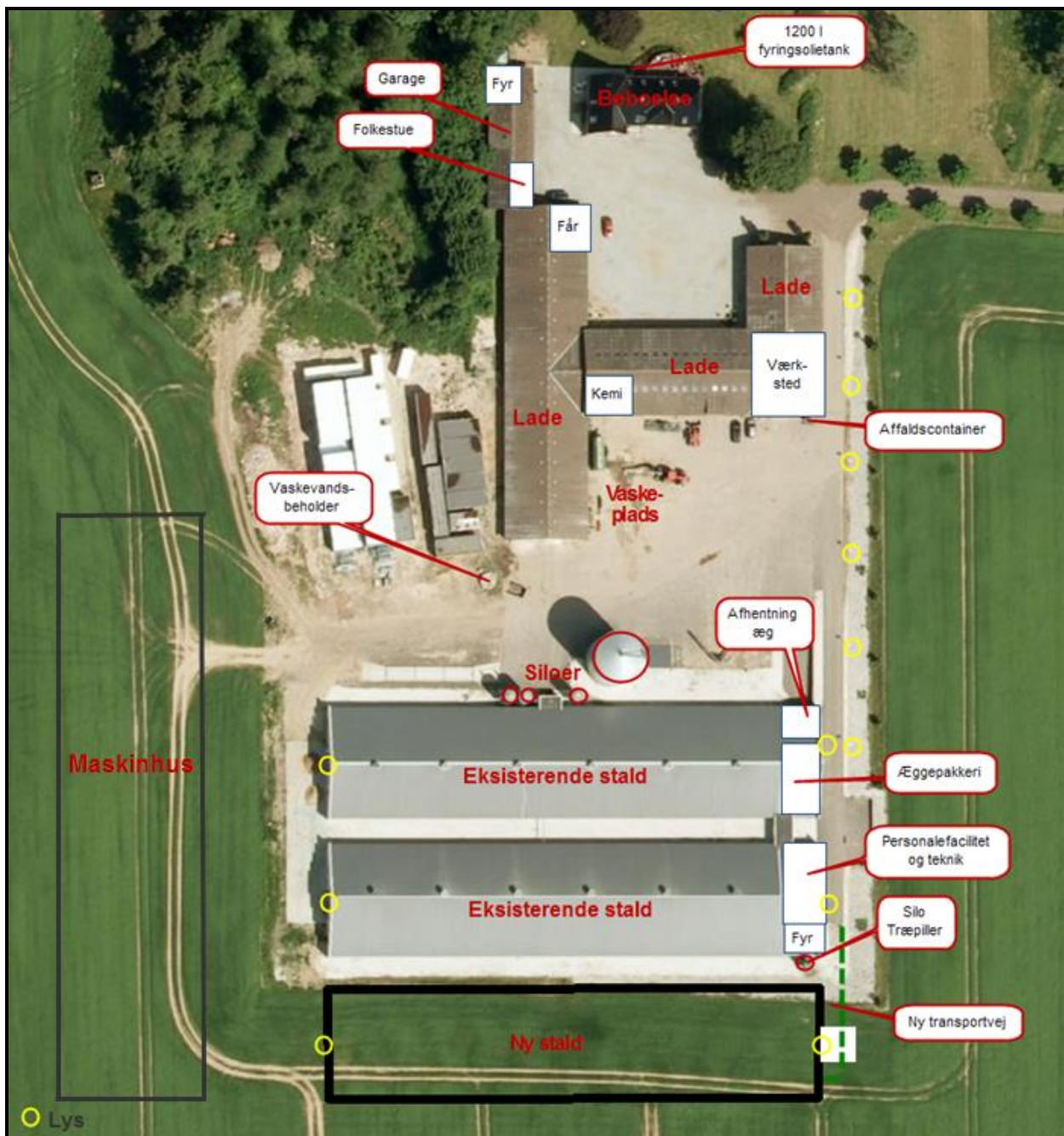
Sædskifte	kg P/ha
S1	26.9
S2	26.9
S3	21.1
S4	21.1
S5	24.2
S6	24.2
S7	26.6
S8	26.6
S9	25.3
S10	25.3
S11	21.4
S12	21.4
S13	26.0
S14	25.9
S15	25.8
S16	25.8

Bilag 3: Placering af anlægget

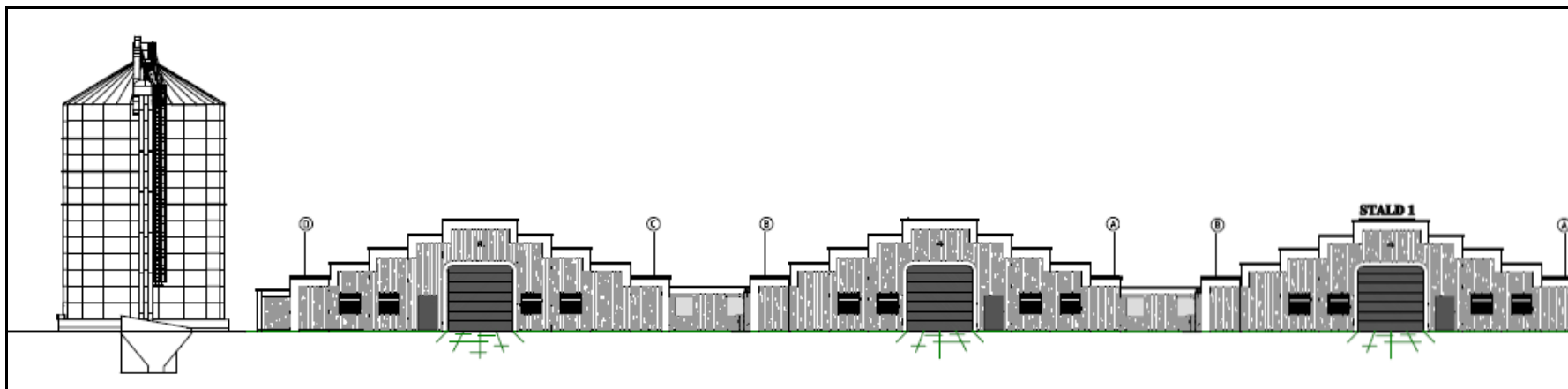


Kirkeskovvej 85 vist med rød prik. Placering af bygninger ses bilag 4.

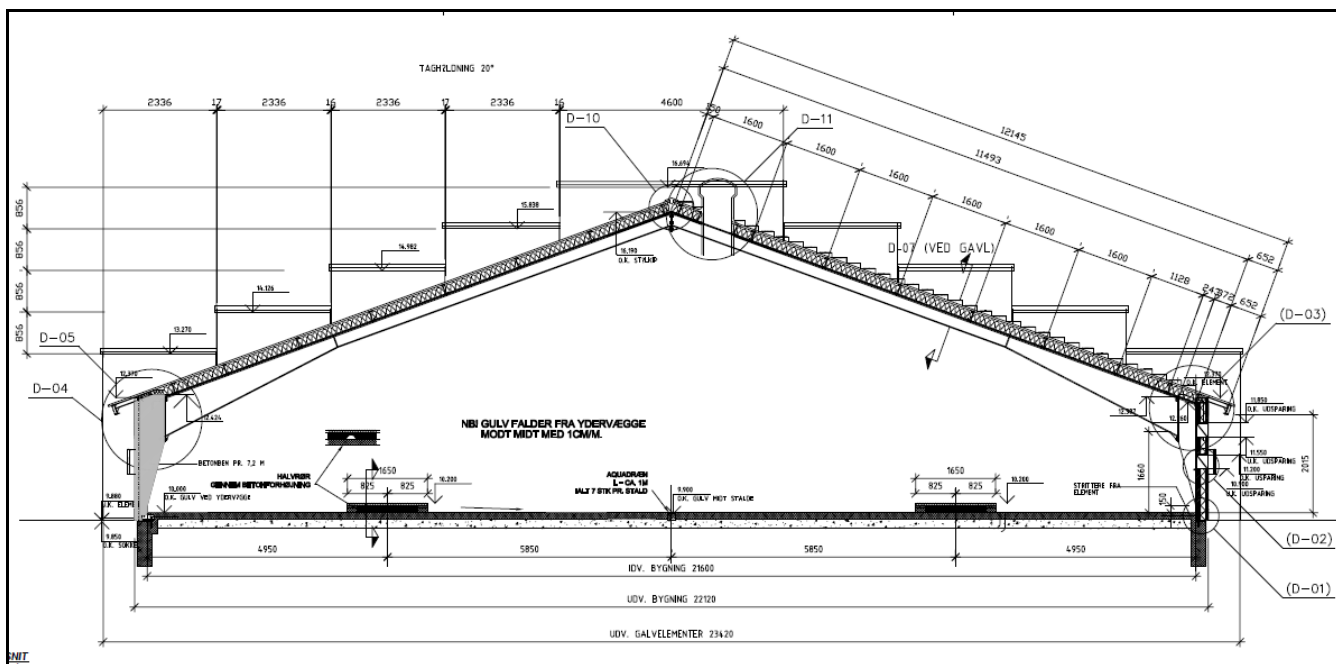
Bilag 4: Situationsplan



Bilag 5: Tegninger af stald



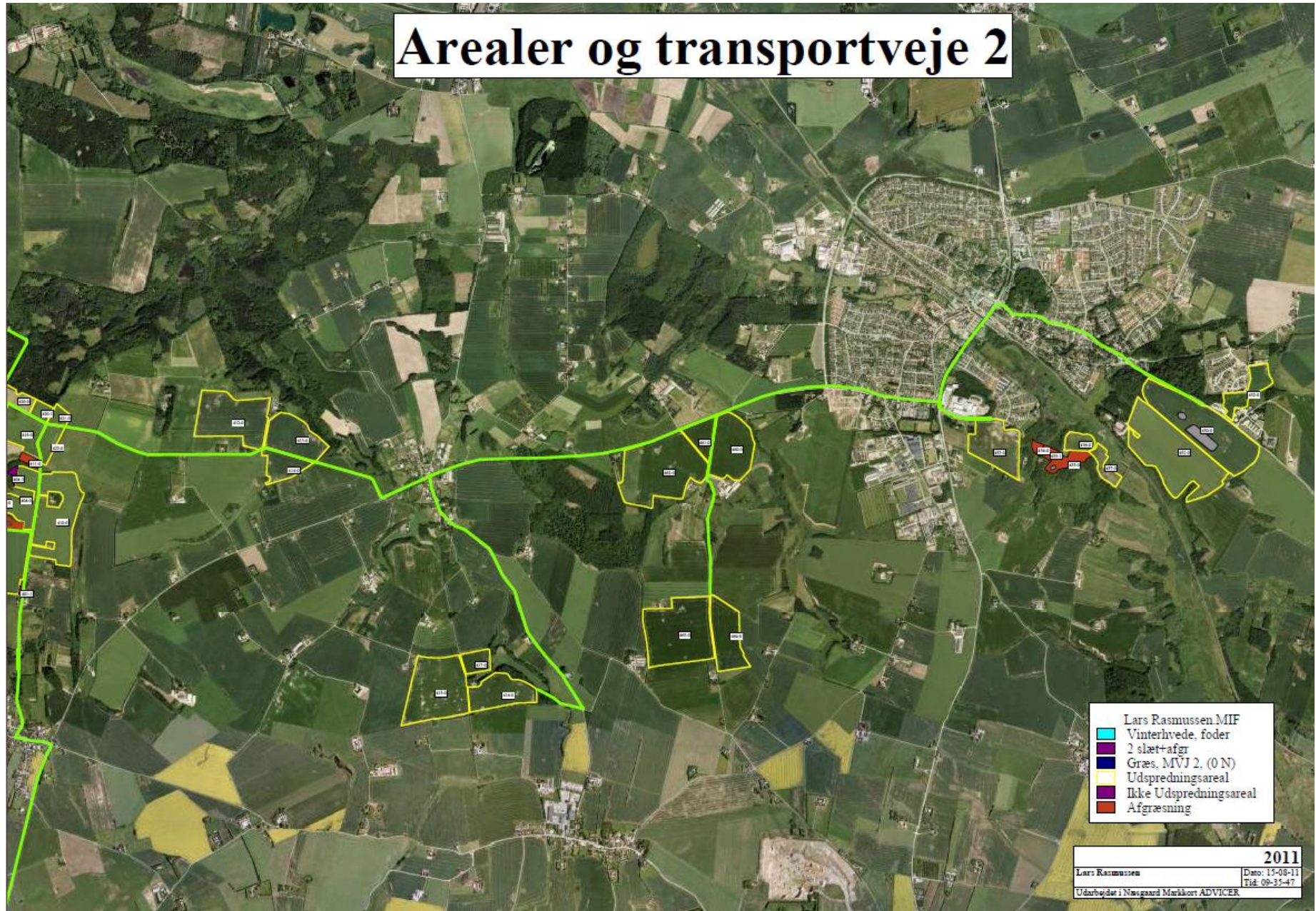
Den eksisterende silo bliver 4 meter højere end ved nudrift. Den nye stald bliver hævet 0,5-1 meter i forhold til de eksisterende stalde.



Bilag 6: Placering af udbringningsarealer og transportveje



Arealer og transportveje 2



Bilag 7: Ansøgers BAT-redegørelse

BAT-redegørelsen er sammensat af tekst fra bilag 1 i ansøgningsmaterialet.

Anvendelse af Bedst Anvendelig Teknik

Der er anvendt BAT indenfor følgende områder: Energi, vand, management, foder, staldindretning, opbevaring af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning.

Management

Det sikres dagligt, at dyrene bliver tildelt den rette mængde foder og vand, samt at højden på foder og vand er justeret, så det netop passer til hønsenes højde. Ved denne daglige justering sikres så lavt foder og vandforbrug/vandspild som muligt. Strøelse tildeles løbende i skrabearealet. Æg indsamles dagligt og sættes på køl. Døde dyr fjernes dagligt og placeres i container bag stalden. Når DAKA melder sin ankomst flyttes disse containere ned for enden af alleen.

Klimaet i staldene styres meget nøjagtigt, således at fugt og temperatur giver de optimale forhold for hønsene og dermed de bedste produktionsvilkår.

I forbindelse med rengøring foretages desuden vedligehold af stald og inventar.

Uddannelse af ansatte foretages internt, hvor den ansatte informeres om nye krav og regler samt opdateres fagligt, når der er behov for dette.

Der er løbende sparring med faglige konsulenter, hvor driften af husdyrbruget gennemgås og diskuteres. Der er lavet beredskabsplan, så forholdsreglerne i forbindelse med uheld med diesel, kemikalier eller brand er beskrevet. Medarbejderne er orienteret om indholdet i beredskabsplanen, der ajourføres årligt eller når vigtige telefonnumre ændres.

Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof. Al produktion tilrettelægges således at belastning af den enkelte medarbejder mindskes i henhold til APV. Denne revideres årligt.

Rengøring i og omkring bygningerne og siloer, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer, at der ikke opstår ressourcspild eller uhygiejniske forhold.

Der foretages daglige tjek og løbende vedligeholdelse af anlægget.

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Som egenkontrolforanstaltninger anvendes KIK-systemet, samt produktionsmanual. I KIK registreres bl.a. foder, vand, æg, dødelighed, sygdom o.a.

Ud fra disse registreringer justeres og optimeres bl.a. foderforbrug og dermed forbruget af næringsstoffer.

Markdriften tilrettelægges, således den giver anledning til mindst mulig udvaskning af næringsstoffer og så overfladisk afstrømning undgås.

Der føres journal over udbringning af handelsgødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplaner, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons udbringning.

Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor forbruget af husdyrgødning og handelsgødning dokumenteres.

Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Ved udkørsel af husdyrgødning tages der hensyn til naboer, således der kan tages hensyn til evt. større beghenheder som f.eks. konfirmation eller bryllup.

Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.

Bedst tilgængelige staldteknologi

Rugeægsproduktion er ikke beskrevet i BAT-blade fra miljøstyrelsen og der er derfor ikke mulighed for at regne på BAT-krav for ammoniakemission fra staldanlægget. Det generelle ammoniakkrav er dog overholdt med 3610 kg N/år, hvilket viser at ammoniakemissionen er reduceret væsentligt i forhold til referencestalde. Staldanlægget er indrettet specifikt til rugeægsproduktion og ligner derfor ikke konsumægproduktion.

Ammoniakemissionen mindskes ved styring af klimaet i stalden, således at gødningsmåttens er så tør som mulig samt ved foderoptimering, så flest muligt næringsstoffer optages og der fraføres mindre mængder uudnyttede næringsstoffer med gødningen. Målinger har vist at der er langt mindre niveau af N i gødningen pr. DE og en smule mindre P pr. DE. Noget kan tilskrives avl og foderoptimering, men en del skyldes at normen ikke har været korrekt for rugeægsproduktion.

Energi- og ressourcospild minimeres ved løbende vedligehold af stalde og kontrol af driften. Vandforbruget minimeres ved at justere drikkevandshøjden og tilpasse vandtrykket, så der undgås spild.

Energiforbruget er minimeret, da der er etableret ventilation med multistepfunktion. Der er desuden lysstofrør med dæmper og frekvensstyrede varmepumper fra pillefyret.

På ejendommen benyttes også kortvarig overbrusning med forstøvet vand. Denne overbrusning bruges kun i varme perioder og køler temperaturen samt får noget af støvet til at lægge sig. Der er tale om meget små mængder vand, hvorfor det ikke forøger gødningsmåttens fugtighed.

Bedst tilgængelige fodertechnologi

Foder opbevares i de eksisterende siloer til henholdsvis hvede og færdigfoder. Der er efter påfyldning af korn og foder ingen håndtering af foderet. Den blandes automatisk i en fodervægt og ledes videre i foderstrengene i hvert hus.

Foderforbruget på ejendommen vil være cirka 1.850 ton foder (hele korn + færdigfoder). Foderet er, ved hjælp af kontinuerlig registrering og justering tilpasset de enkelte dyregruppers aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttet næringsstoffer i gødningen.

Proteinindholdet i foderet søges løbende reduceret. Dette medfører at mængden af overskudsprotein i urinen reduceres og der vil dermed være en lavere ammoniakemission fra staldanlægget og mindre kvælstof i

den samlede mængde af husdyrgødning.

Fodermængder og hønernes foderoptag er optimeret, således, at der forbruges mindre foder og at gødningsmængden ligger væsentligt under det niveau normerne beskriver. Der er i 2010 lavet en rapport, som viser dette. Dog kan den meget lavere mængde ikke udelukkende tilskrives mindre foderforbrug eller avl, det vurderes, at normen ikke på noget tidspunkt har været korrekt for rugeægsproduktion.

Energiforbrug på anlæg

Energi anvendes primært til ventilation, lys, foderanlæg og køling af æg.

Ventilationen er undertrykventilation med multistepfunktion. Denne form for ventilation er energibesparende. Der anvendes for så vidt muligt lavenergibelysning i stalden, der kun er tændt i 14 timer pr. døgn. Belysningen rengøres jævnligt, så lysstyrken er optimal. Udendørslyset er kun tændt efter behov og er monteret med sensorstyring.

Vandforbrug på anlæg

Vand anvendes primært til drikkevand samt rengøring af stalde. Desuden vil der være vask af landbrugsmaskiner på vaskepladsen samt brug af vand til marksprøjte. Der bruges ikke vand til markvanding.

Forbruget af vand minimeres ved løbende justering af drikkevandssystemets højde og vandtryk, så der ikke opstår drikkevandsspild. Ejendommens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Eventuelle lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Der er etableret alarm på vandledningerne, således at et vandflow over et bestemt antal l/h udløser alarm. Alarmen sendes til flere mobiltelefoner.

Opbevaring af husdyrgødning

Gødningshåndteringen i stalden er udelukkende fjernelse af hele gødningsmængden efter hvert hold, hvor det lægges på lager i en markstak eller køres direkte ud på marken. Dette afhænger af hvornår på året stalden tømmes. Markstakken overdækkes og placeres forskellige steder fra år til år. Cirka 20 % udbringes direkte fra staldene til arealerne. Nogle år meget mere, hvis stalden tømmes op til en udbringningsperiode. Markstakken overdækkes med presenning for at bibeholde næringsstofferne i gødningen. Derved undgås afstrømning af ammoniak til jorden samt ammoniakfordampning.

Udbringning af husdyrgødning

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, så mængden af handels- og husdyrgødning er tilpasset afgrødens behov. I planen tages der hensyn til bonitet, sædskifte, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse. Husdyrgødning udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv. Gødningen spredes enten i voksende afgrøder eller nedharves inden for en time efter udbringning på sort jord.

Der kan forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvor der er udbragt husdyrgødning. Omfanget vil afhænge af temperatur, vindforhold og evt. nedbør. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer eller vandløb nær udbringningsarealerne.

Når der udbringes husdyrgødning og efterfølgende suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt mindre kvælstof end den økonomisk optimale mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødning. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering af sædskifte og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest muligt og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig.

Bilag 8: Ansøgers beredskabsplan

UDKAST TIL:

Beredskabsplan for Kirkeskovvej 85

Indholdsfortegnelse:

Telefonnumre	3
Brand- og evakuering	4
Kemikalie- og oliespild	5
Stophaner / Hovedafbrydere	6
Strømsvigt	7
Transport af bekæmpelsesmidler	8
Bilag A: Kort over ejendommen (bedriftsoversigt)	9
Bilag B: Afløbsplan	10
Bilag C: Kort over brandslukningsudstyr, flugtveje m.v. (beredskabsplan)	11

Udarbejdet af:

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.fl. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i mappe i teknikrum og i folkerum.

Kopi af beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i stuehuset.

Kort materiale

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen m.m. med angivelse af:

- Dieseltank m.v.
- Afløb
- Strømafbryder og afbryder vand
- Slukningsmateriale
- Flugtveje

Husk:

Ved store uheld ring 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne.

Er man i tvivl ring 1-1-2

Efter brand m.m. tag kontakt til miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald m.m.

Telefonnumre

Nærmeste telefon står i staldkontoret og har nr 86 96 19 54

Kontakt:

Ejer, Lars Rasmussen 86 96 19 53 / 41 37 72 87

Driftsleder, 30 95 84 51

Medhjælper, 30 95 84 50

Medhjælper, 30 95 84 52

Kontakt miljømyndighederne på tlf 89 64 10 10

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	89 64 10 10	dag.
Falck	kontaktes på telefon	70 10 20 30	dag eller nat.
Brandvæsen	kontaktes på telefon	112	dag og nat.
Lægevagt	kontaktes på telefon	86 96 25 00	dag eller nat.
Tandlægevagt	kontaktes på telefon	40 51 51 62	dag eller nat.
Gråkjær Miljøcenter	kontaktes på telefon	96 13 55 55	dag
Dyrlæge, Frisenborg	kontaktes på telefon	86 96 23 00	dag eller nat.
Foderstofforretning	kontaktes på telefon	33 68 63 00	dag.
Elektriker	kontaktes på telefon	86 96 32 00	dag eller nat.
VVS	kontaktes på telefon	20 92 08 86	dag eller nat.
El-selskab Midtjysk	kontaktes på telefon	70 15 15 60	dag eller nat.

NB: Manglende telefon nr påføres inden godkendelsen tages i brug.

Brand og evakueringsinstruks

Ved brand, der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – hvor mange
- Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt:

Ejer, Lars Rasmussen 86 96 19 53 / 41 37 72 87

Driftsleder, 30 95 84 51

Medhjælper, 30 95 84 50

Medhjælper, 30 95 84 52

Kontakt miljømyndighederne på tlf 89 64 10 10

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriale er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsnet og udlever denne mappe sammen med kortmateriale.

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er kommet i sikkerhed.
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der adgangsveje

På ejendommen findes følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Brandslukker
- Vandslange

Kemikalie og oliespild instruks

Ved større udslip af kemikalier og olie – RING 1-1-2 – oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevand.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt:

Ejer, Lars Rasmussen 86 96 19 53 / 41 37 72 87

Driftsleder, 30 95 84 51

Medhjælper, 30 95 84 50

Medhjælper, 30 95 84 52

Kontakt miljømyndighederne på tlf 89 64 10 10

Forsøg opdæmning for at undgå, at kemikalier og olie løber ud over anlægget og til vandløbet nord for ejendommen.

Opdæmning kan evt. foretages med jord, halmballer og lignende afhængig af mængden af olie, kemikalier eller andet.

Modtag brandvæsnet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen.

- Halmballer
- Sand/jord
- Gravemaskine

Se bilag

Stophaner / hovedafbrydere

Vand:

Hovedstophane sidder ved alleen ved offentlig vej.

Stophaner sidder i mellemste stald, værksted og ved folkerummet.

Elektricitet:

Hovedafbryderen til hele ejendommen sidder i midterste stald.

El-tavlesidder (mellemtavle) i værkstedet.

Se bilag C

Strømsvigt instruks

- ❖ Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.
- ❖ Tjek alle stalde og se om nødoplukket er åben.
- ❖ Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).
- ❖ Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lignende.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til _____ energi-selskab og forhør om varigheden af udfaldet.

Tlf _____

Eventuel iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

Transport af bekæmpelsesmidler

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

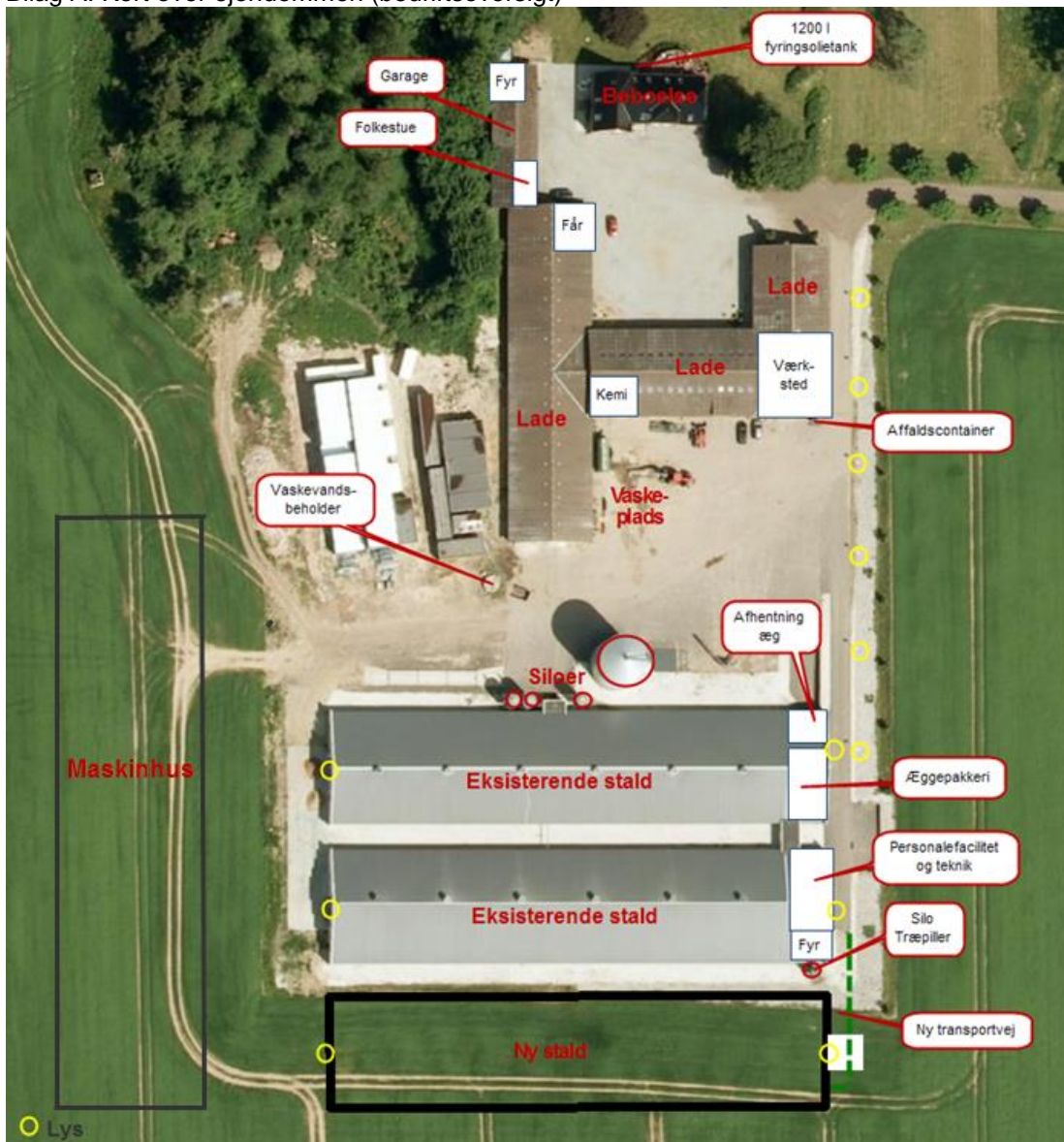
Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængelige for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

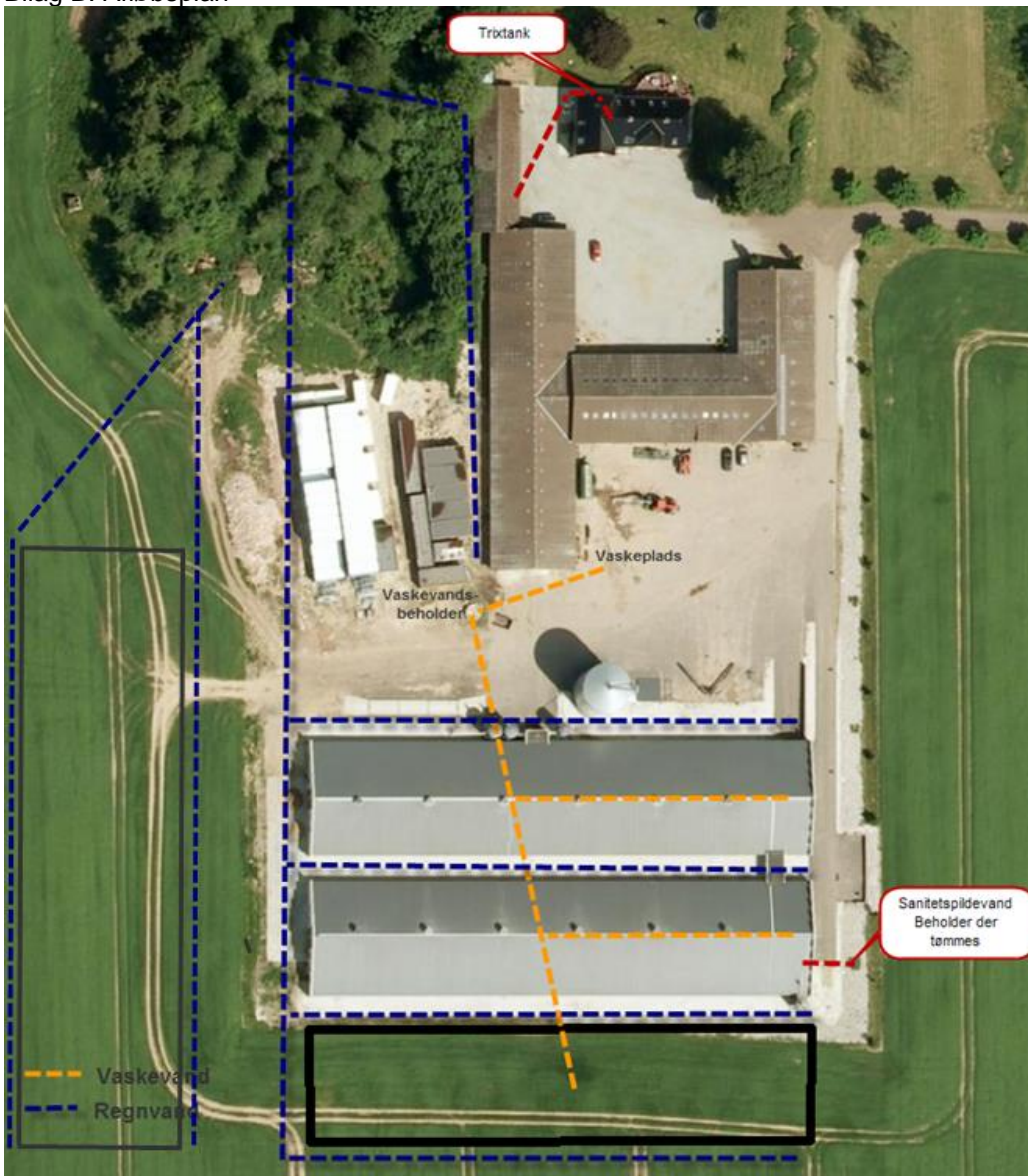
Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

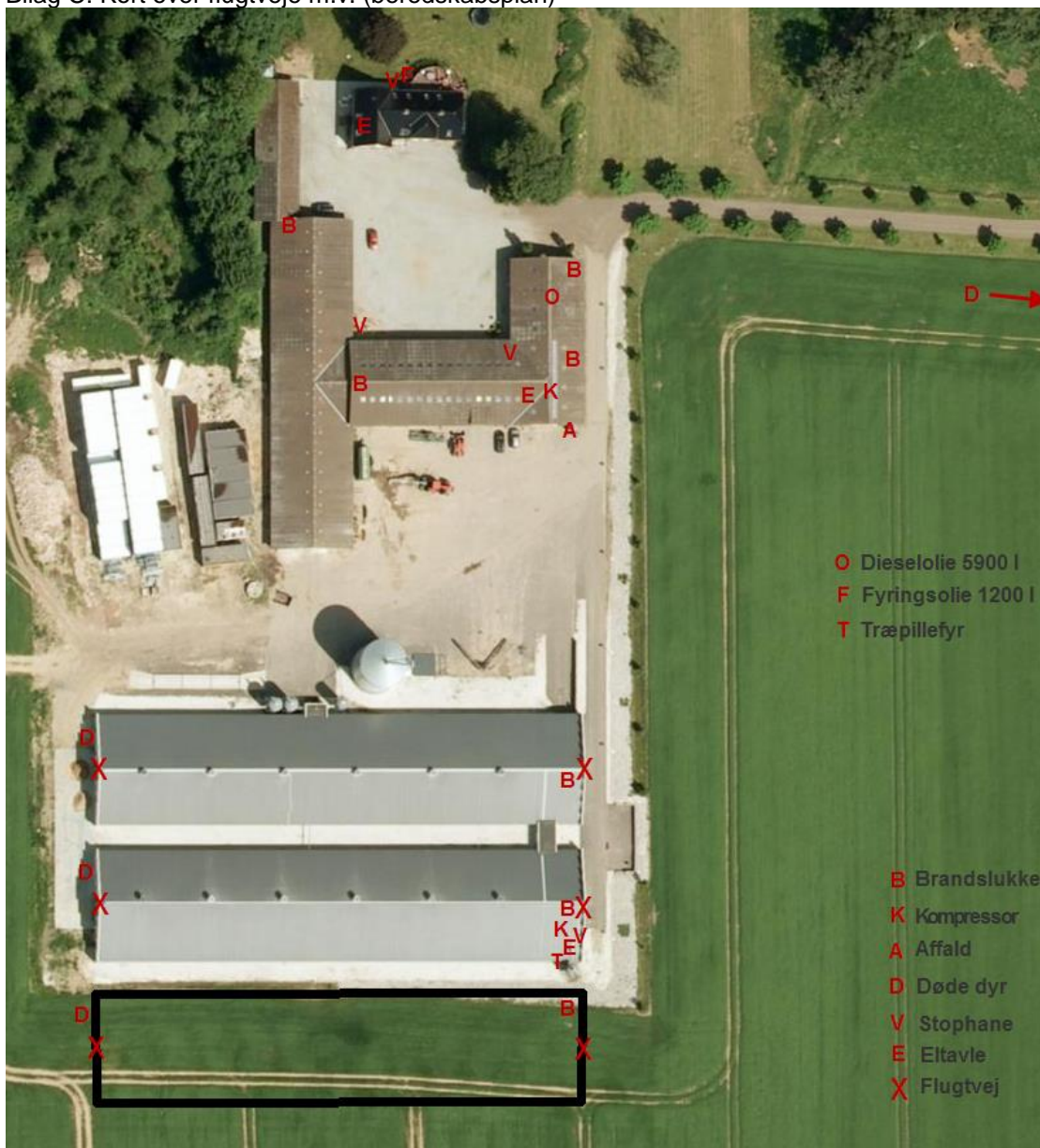
Bilag A: Kort over ejendommen (bedriftsoversigt)



Bilag B: Afløbsplan



Bilag C: Kort over flugtveje m.v. (beredskabsplan)



Bilag 9: Naturvurdering

Lokaliteter ved staldanlæg (indenfor 1000 m)

NB: afstande målt fra nyt staldanlæg

§ 3 beskyttede naturarealer

	Favrskov Kommune nummer	Besigtigelses- nummer, amtet	Naturtype	Afstand fra anlæg	Besigtigel- sesdato	Målsæt- ning	Tilstand, vurderet	Arter, planter	Bemærknin- ger
1	1505	L549-03-ov	Overdrev	800 S	2/7-12	B	God	Blåhat Bugtet kløver Sand star Læge ærenpris Alm. gyldenris	Beregnings- punkt 1
2	1520	L549-05-ov	Overdrev	650 Ø	10/5-11	B	Moderat	Skovgøgelilje Mark frytle Bugtet kløver Knold Ranunkel Rødknæ	Beregnings- punkt 2
3	1522	L549-05-mo	Mose	700 NØ	2/7-12	B	God	Trind. Star Eng forglemmigej Alm. skjolddrager Vand snerre Svætevæld Smb. Kæruld Tue + Blære star Kragefod	Beregnings- punkt 3

4	1507	L540-01-ov	Overdrev	550 N	2/7-12	B	Moderat	Høst børst Håret høgeurt Hare kløver Rødknæ Tveskægget æren- pris	Beregnings- punkt 4
5	1546	L549-06-mo	Mose	140 N	10/5-11 + 13/8-12	B	Ringe	Vandkarse Skov kogleaks Tagrør (dom.) Bredb. Dunhammer Eng kabbeleje Gråpil Alm. mjødukt	Tilgroet i tagrør Beregnings- punkt 5
6	2728		Eng	200 N	13/8-12	B	Moderat / Ringe	Mose bunke Fløjlsgæs Lav ranunkel Lyse siv Kær tidsel	Kulturpåvirket / Eutrofiering
7	2729		Mose	230 N	13/8-12	B	Moderat	Skov kogleaks Kær fladstjerne Sump kællingetand Glanskapslet siv Tykbladet ærenpris Manna sødgræs Kær tidsel	

8	2723		Eng	680 Ø	10/5-12	B	God	Sump fladstjerne Glanskapslet siv Næb star Sumpkarse Manna sødgræs Kær tidsel Kr. læbeløs	
9	23		Eng	640 SØ	-	B			
10	1516		Eng	700 SØ	-	B			
11	1509		Eng	700 SØ	-	B			
12	1511	L549-07-mo	Mose	750 S	2/7-12	B		Skov kogleaks Alm. skjolddrager Manna sødgræs Vand snerre Blærestar Billebo klaseskærm	
13	1503		Overdrev	1200 SØ	10/7-12	C	Moderat	Høst borst Alm. kamgræs Alm. kongepen Rødknæ	
14	1548		Sø	220 N	10/5-11	B (god ø.t)	Moderat	Liden andemad Kors andemad Sv. Vandaks Næb star Glansk. Siv Høj + manna sød- græs	Lille vandsa- lamander Trådalger
15	1550		Sø	300 N	10/5-12	B (god ø.t)	Moderat	Liden andemad Bredb. Dunhammer Manna sødgræs Kryb hvene	Lille vandsa- lamander

16	1502		Sø	440 N	10/5-11	B (god ø.t)	Ringe	Bredb. Dunhammer Liden andemad Lyse siv Næbstar Manna sødgræs	Butsnudet frø
17	2722		Sø	620 Ø	-	B (god ø.t)			Måne vand- nymfe
18	1517		Sø	660 SØ	-	B (god ø.t)			
19	1518		Sø	760 SØ	-	B (god ø.t)			
20	1508	L549-09-sø	Sø	300 SØ	-	B (god ø.t)			Spidssnudet frø
21	1506	L549-08-sø	Sø	670 SØ	-	B (god ø.t)			
22	1512		Sø	570 SØ	-	B (god ø.t)			
23	1510		Sø	800 S	-	B (god ø.t)			

Naturarealer som er sammenhængende:

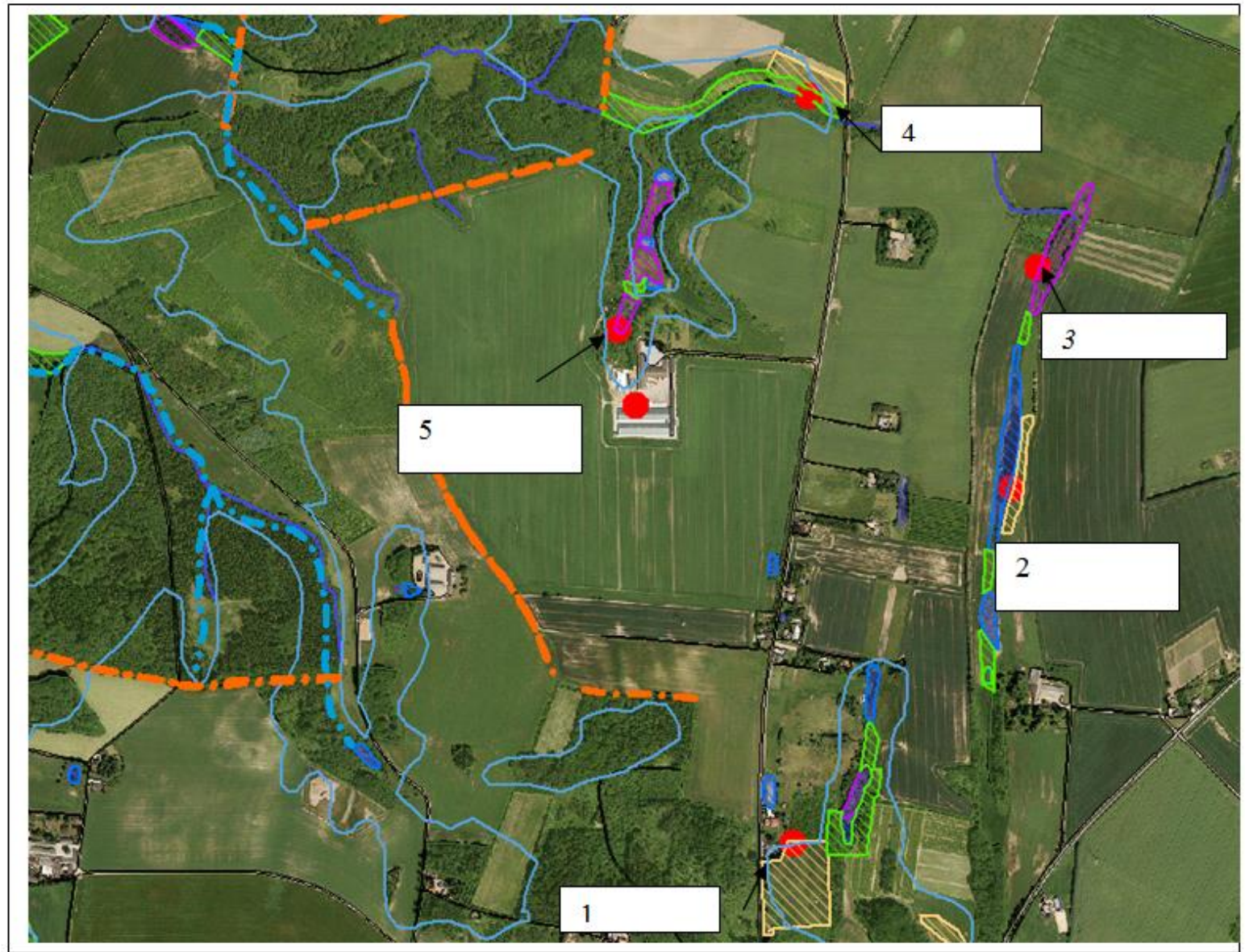
1, 2, 3, 4, 5, 6

9, 10, 11, 12

13, 14, 15, 16

19, 20, 21, 22, 23

§ 3 beskytte naturarealer og de 5 punkter, der er beregnet til.



Ammoniak følsom skov, vejledende udpeget på www.arealinfo.dk

	Areal str. (m2)	Afstand fra anlæg	Besigtigel- sesdato	Arter, planter	Øvrig beskrivel- se	Bemærkninger
A		100 N	13/8-12		En del tilvokset krat	Vurderet, ikke am- moniakfølsom
B		230 NØ	13/8-12	Skovfyr Bøg Birk Seljepil Sitkagran Alm. mangeløv Alm. gedeblad Miliegræs	Blandingskov, væltede træer og dødt ved. Lukket skov	Vurderet ammoniak- følsom grundet alde- ren af skoven, be- regningspunkt B
C		260 NV	13/8-12	Hassel Eg Alm. gedeblad Spidsløn Bøg Røn Engriflet hvidtjørn Fingerbøl Prikbladet perikon Alm. hvene Kristtorn	Dødt ved, lys- åben skov. Stor flagspætte hørt	Vurderet ammoniak- følsom grundet alde- ren af skoven + 1 § 25 art + måske tidli- gere hede / overdrev, beregningspunkt C
D		470 NV	13/8-12	Bævreasp Bøg Eg Miliegræs Skovsyre Flitteraks + mose bunke Jomfruhår	Blandingskov. Høje gamle træ- er. Mos på sten + dødt ved. Stor flagspætte hørt.	Vurderet ammoniak- følsom grundet alde- ren af skoven bereg- ningspunkt D
E		450 V	13/8-12		Unge træer	Vurderet, ikke am- moniakfølsom

F		630 V	13/8-12		Nåleskov	Vurderet, ikke ammoniakfølsom
G		600 SV	13/8-12		Blandingsskov med mange nåletræer (fyr)	Vurderet, ikke ammoniakfølsom
H		620 SV	13/8-12		Blandingsskov, træer med varierende alder (herunder gamle træer), dødt ved	Vurderet ammoniakfølsom grundet alderen af skoven, be-regningspunkt H
I		500 S	13/8-12		Dominans af nåletræer	Vurderet, ikke ammoniakfølsom

Kriterier for ammoniakfølsom skov i henhold til Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (bek. nr. 291 af 6/4 2011)

En skov betegnes ammoniakfølsom, når bare et af følgende tre kriterier jf. bekendtgørelsen er opfyldt:

1. Der har været skov på arealet i lang tid (mere end 200 år), så der er tale om gammel skovjordbund
2. Skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark
3. Forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter (mindst 1), som er omfattet af skovlovens § 25

Ammoniakfølsomme skove med angivelse af punkter, der er beregnet til



Udvalgte punkter, arealer som er vejledende udpeget som ammoniak følsom skov på www.arealinfo.dk (se skema)

Lokaliteter, udbringingsarealer

§ 3 beskyttede naturarealer og ammoniakfølsom skov

	Mark nr.	Favrskov Kommune nummer	Besigtigel- sesnummer, amtet	Naturtype	Besigtigel- sesdato	Målsæt- ning	Til-stand	Arter	Bemærknin- ger
1	419-0	1507	L549-01-ov	Overdrev	+				Se under anlæg
2	457-0	523 (+ 524)	L546-02-ov	Overdrev	29/6-05	B	Middel	Mark frytles Alm. kamgræs Lyng snerre Håret star	§ 7 areal, afstand ca. 25 m
3	417-0	1493	L547-01-en	Eng	14/7-05	B	Ringe	Mose bunke Eng rævehale (dominerende) Eng rapgræs	Afstand ca. 10 m via skov
4	456-0 + 457-0	469+470		Eng	-	B		Liden museurt Tjærenellike	
5	436	1591	L660-01-he	Eng	-	B			
6	407-0	571		Sø	-	B (god ø.t)			Ingen hældning
7	407-1	1481	L630-03-sø	Sø	-	B (god ø.t)			Ingen hældning
8	402-1	1508	L549-09-sø	Sø	-	B (god ø.t)		Spidssnudet frø	Ingen hældning
9	408-0	630		Sø	-	B (god ø.t)			Ingen hældning
10	415-0	1491		Sø	-	B (god ø.t)			Afstand ca. 10 m

11	426-0a	1583		Sø	-	B (god ø.t)			Afstand ca. 5 m
12	457-0	Lilleåen		Vandløb	-	(B1) Fauna kl. 5, god ø.t		Bjergvipstjert	Ingen hældning
13	440-0, 442-0	Vrangstrup bæk		Vandløb		(A) Fauna kl. 6, god ø.t			Ingen hældning
14	435-0	Tjæreabæk		Vandløb	-	(A) Fauna kl. 5, god ø.t			6-12 gr. hældning Men afstand ca. 70 m
15	402-1a			Vandløb	-	-			Grøft
16	410-0			Vandløb	-	-			Grøft
17	402-1a	A, B, D, E		NH3 følsom skov	+				Se under anlæg
18	404-0a / 404-0	C		NH3 følsom skov	+				Se under anlæg
19	420-0 + 420-1			NH3 følsom skov					
20	441-0			NH3 følsom skov					

Bilag 10: Placering af markstak - marker med vilkår

Marker, hvor der indenfor 15 meter til skov eller natur stilles vilkår om, at der ikke må placeres markstakke. Angivet med rødbrun streg. Det er følgende marker: 402-1a, 404-0a, 420-0, 420-1 og 441-0. Det er af hensyn til ammoniakfølsomme skove og et overdrev.

